CERCUL DE LA RÂMNIC

« ROMÂNIA GRĂDINA MAICII DOMNULUI»

2017

REDACŢIA : Mihai Sporiş
Lazăr Constantin
Sorin Dumitrescu
Gheorghe Sporiş
Ioan Ciungara
FOTO : Alina Elena și Mihai Marian Sporiș, Gh.Sporiș, Mihai Sporiș, Ioan Ciungara

CUPRINS :

1. Raport 2017 p.3
2. Nevoia de sfinți români p.10
3. Rugăminte/Apel către ierarhii BOR p.15
4 . Brâncuși mai aproape, după 60 de ani... p.19
5. Judecata pământenilor p.24
6. Lungul drum al zilei p.26
7. Poeta, reporter pe coclaurii lumii... p.30
8. Monumentul eroilor p.31
9. Fals tratat de alchimie p.33
10. Variațiuni pe tema cavalerismului revolut p.36
11. Apel către Congres și Dialoguri p.39
12. Vegetalia-expoziție de artă plastică p.42
13. FOTO:Sâmbăta de Sus, Sălișteː Avrig p.46
14. La munte și la mare p.49
15. Înfiorările poetului p.52
16. Pe traseul Transfăgărășanului p.55
17.Expoziție la UAP Sibiu (Tina Popa...) p. 56
18. Cocoșul de dar p.58
19. SOS Voineasa! P.60
20. Album Posada 1330 p.63
21. Torna... torna p.65
22. De ce ne împotrivim simbolurilor Romei? P.67
23. Album Alba Iulia (1 Decembrie!) p. 69
24. Suntem niște Gică contra p.70
25. Prin „grădinile” României p. 75
26. Titu Georgescu... p.78
27. Urări de ... bine p. 81
28. Cele rele să se spele, cele bune să se adune! p.

Raport, 2017

Cercul de la Râmnic: „România: Grădina Maicii Domnului”, numit şi “Grupul de la Râmnic”- pentru că s-a constituit cu şaisprezece ani în urmă, la Râmnicu Vâlcea!-, are în cuprinderea sa membrii dintre toţi aceia care iubesc neamul românesc, îi cinstesc ţara, istoria, credinţa şi valorile; militează pentru chipul frumos al ţării şi iau atitudine faţă de stările de lucruri care urâţesc, învrăjbesc şi se îndepărteaza de firea adâncă a … României profunde. Nu este organizaţie, gen ONG, ci o structură informală (fără statut şi cotizanţi, fără şefi, subalterni şi ordine ierarhică!), având liantul în consensul misiunii asumate voluntar şi în bucuria de-a ne face utili într-o altă conceptualizare a iubirii de ţară şi de oamenii, aflaţi într-o risipire globală ca un turn Babel al multilingvismului, necesar vieţuirii.

Deşi misiunea este definită şi asumată de *grup,* acesta fiind invizibil ca structură, ar putea crea aparenţa că nu este decât o formulă neangajată, ascunsă, care nu îşi asumă faptele. Acesta este motivul pentru care, anual, scoatem în evidenţă, ca pe un bilanţ, realizările unor oameni (consistente, vizibile public, dar fără a li se descifra cauzalitatea, adică voinţa care face posibile, din iubire…, faptele!). Sunt multe persoanele care s-au afirmat, prin ceva concret, în anul 2017 şi pare imposibil de-a cuprinde întregul. Câteva materiale scrise, fotografiile, apelurile lansate în spaţiul public, atitudinea-cu trimitere la evenimente!-, credem că pot vorbi, indirect, despre viaţa cercului prin cei angajaţi, voluntar, să-i împlinească misiunea. Există desigur un nucleu central care-i conţine pe fondatorii, în jurul cărora s-a creat *curentul… informal*, la care au aderat noi fapte şi făptuitori, cu fiecare an, mai mulţi. Grupul nu mai este demult doar râmnicean, ci cu o cuprindere largă, naţională, cu extensii în lumea largă. Remarcăm pentru anul 2017, dintre membrii vechi cu contribuţii deosebite, într-o ordine aleatoare: Marian Pătraşcu, Nicolae Daneş, Petre Cichirdan, Gheorghe Sporiş, Eugen Petrescu, Constantin Mănescu, Nicolae Moga, Nicolae State-Burluşi, Ştefan Stăiculescu, Fenia Driva, Valentin Smedescu, Petre Veţeleanu, Dragoş Călinescu, Dumitru Bondoc, Lazăr Constantin, Sorin Dumitrescu, Emil Catrinoiu, Gheorghe Pantelimon, Maria Şufană, Viorel Popescu. Dintre cei de dincolo de Vâlcea trebuie să-i numim aici pe : Ioan Ciungara (Făgăraş), Ion Frântu (Sibiu), Constantin Zărnescu, Alexandru Stănescu, Emilia Bălan (Cluj-Napoca), Nicu Jianu, (Hunedoara) Ana Meţenti, Florica Moldovan (Baia Mare), Ion Rodos, Mona Vâlceanu, Marian Ghiţă, Gheorghe Baciu, George Rotaru, Adrian Moşteanu, (Argeş- Curtea de Argeş, Piteşti, Domneşti, Nucşoara), Lidia-Viorica Hanaru (Piatra Neamţ), Maria Şalaru (Chişinău), Gheorghe Păun, Claudia Voiculescu, Dan Mihalcea, Ovidiu Mihai Stângă, Eliza Roha, Nicolae Roşu (Bucureşti), Mihai şi Alina Sporiş (Ploieşti), Ion Mocioi, Dumitru Dănău, Sorin Buliga, Zenovie Cârlugea, Vasile Ponea, Adina Andriţoiu (Târgu Jiu). Vom consemna, în fiecare *raport anual*, pe cei ce au făcut parte din *cerc,* dar timpul nu le-a mai îngăduit şi au plecat … dincolo, în lumea drepţilor: Costea Marinoiu, Nicolae Mazilu, Corneliu Tamaş, Ion Cotulbea, Ionel Grigoriu, Dumitru Mitrana, Ilic Momcilo, Aurel Constantin Zorlescu, Dan Panu Misăilescu, Dumitru Bălaşa, Gelu Păltineanu, Petre Petria, Gheorghe Simeanu, Nicolae Văcariu, **Florea Vlădescu**, **Ilorian Păunoiu**, **Nicolae Sporiş**, **Constantin Poenaru, Adina Daniela Dumitrescu**. (cei subliniaţi fiind ultimii plecaţi!).

Anul 2017 a avut o agendă consacrată acţiunilor tradiţionale, în organizare şi co-organizare, colaborare, ori ca invitaţi. Am acţionat împreună cu: Asociaţia Naţională Cultul Eroilor “Regina Maria”, Forumul Cultural al Râmnicului (pentru anumite evenimente!), Forumul Călimăneşti, Liga Scriitorilor, Arhivele Naţionale-Serviciul judeţean, Biblioteca Judeţeană, Asociaţia “Seniori”. Clubul de turism Ecologic Montan „Lotru”-Voineasa, Cenaclul „Petale”, Clubul de turism şi ecologie Buila-Vânturariţa, Intol Press, Societatea Culturală „Anton Pann”, Intol Press ş.a.. Acţiunile pe cont propriu ale membrilor noştri au fost remarcate prin lansări de cărţi personale, expoziţii, prezenţe la simozioane, congrese, târguri, evenimente publice, articole de atitudine, recenzii, emisiuni de televiziune, cercetări istorice de teren, etc.

Ne-am propus ca în fiecare lună să promovăm o acţiune în care contribuţia organizatorică să aparţină membrilor cercului, în numele lui. Consemnăm aici proiectele anului 2017, care confirmă misiunea:

Vâlcea „Colț de Rai”-concurs de creație dedicat elevilor vâlceni, prin „Biblionet”; Canonizarea lui Mircea cel Bătrân; Ziua lui Constantin Brâncuși la Hobița-Peștișani (în cadrul zilei naționale!); parastasul, anual, al lui Constantin Brâncuși la mănăstirea Lainici; Academia de sub Pământ și Festivalul Național „Vasile Militaru”; Mânăstirea Argeș-500; Lira „Litoralului”; Trasee de mare frumusețe, prin „grădină” (postări de fotografii în rețeaua virtuală!); relansare de asociații și/sau înființare cenacluri (CTEM Lotru, Aqua Nostra); Neagoe Basarab, Posada 1330, Ziua Zilelor-1 Decembrie, la Alba Iulia!, ș.a

Agenda, pe care ne-am propus-o, s-a realizat, acţiunile fiind onorate de o bună participare. Vom prezenta *un jurnal* al evenimentelor pentru ilustrare. Dincolo de Râmnic am fost prezenţi la evenimente, am parcurs şi recomandat trasee, am făcut reportaje, am prezentat puncte de vedere, în multe locuri: Bucureşti, Ploieşti, Buzău, Sinaia, Braşov, Făgăraş, Sibiu, Alba Iulia, Hunedoara, Deva, Caransebeş, Cluj-Napoca, Timişoara, Drobeta-Turnu Severin, Târgu Jiu, Craiova, Slatina, Piteşti, Curtea de Argeş, Câmpulung, Brezoi, Iaşi, Cernăuți, Chişinău, Piatra Neamţ, Tulcea, Constanța etc. Am întregit colecţia de fotografii pentru chipul frumos al ţării, din vârful munţilor până la marea cea mare. Numele celor de mai sus, alteori pseudonime (Troyager, GISPO...) pot ghida, prin INTERNET, la albume de fotografii, reviste electronice, inregistrări pe Youtoube-semnificative precum în Cultura Ars Mundi (on line!), administrată de Simion-Petre Cichirdan. Adăugăm, acţiunilor cercului, emisiunile de televiziune dedicate unor teme din sfera noastră de preocupare: evenimente importante pentru neam şi ţară, mari sfinţi şi personalităţi în slujba … grădinii, mari proiecte ce au nevoie de capacitarea opiniei publice.

Fiind printre fondatorii cercului, rămaşi în cursă, alături de Constantin Lazăr, ne asumăm, anual, acest *raport,* în numele unui grup care se măreşte permanent. Fiind în situaţia realizării unei sinteze, ca o dare de seamă, am observat volumul impresionant de lucruri bune, făcute dintr-o dragoste care se arată, nu se justifică şi nici nu vrea să iasă din firescul lucrurilor frumos aşezate. Le mulţumim tuturor, inclusiv celor cărora nu am reuşit să le consemnăm numele (în mod sigur foarte mulţi!), şi îi aşteptăm alături de noi pe mulţi alţii **care nu se întreabă: ce ne-a dat ţara şi neamul?!** – vorbind aici de cele profunde (nu de pojghiţa Sistemului, trăind din imaginea trucată şi propaganda mincinoasă!), **ci cum să contribuim şi noi la înflorirea ei, frumoasă ca o grădină sfântă ţara şi pentru mai binele lui, neam trăitor în vatra milenară!**

Mihai Sporiș,

Jurnal, 2017

Ianuarie:

-1 ian. În Piața Mare a... Sibiului, Ploiești, Cluj, Brașov...;

-4.ian. Bibl. „Antim Ivireanul”(BJAI) și Consiliul Jud.Vâlcea pentru organizarea galei concursului „Vâlcea Colț de Rai”, cu ocaia *zilei naționale* a culturii (15. Ian.) ;

-9.ian. Finalizare la BJAI, cu V. Smedescu, organizarea galei concursului anual (pentru 13. Ian.2017!);

Ne punem de acord ,cu Forumul Cultural (Gh. Dumitrașcu) pentru serbarea... zilei dedicată *Micii Uniri;*

-10.ian. la Asociația „Seniorii”, amintim de victoria de la Vaslui, din 1475 a lui Ștefan cel Mare și invităm *seniorii* să participe la gala concursului „Vâlcea Colț de Rai”, pe 13 ian. la BJAI;

-13.ian. BJAI, premiem laureații concursului „Vâlcea Colț de Rai”. 150 de laureați, din 22 localități ale județului. Parteneri: biblioteca județeană, cenaclul „Petale”, Societatea Culturală „Anton Pann”, Asociația Națională Cultul Eroilor (ANCE) „Regina Maria-Filiala Vâlcea și Intol Press (prin revistele sale!); pelerinaj cu premianții la bustul lui Mihai Eminescu, din curtea Arhiepiscopiei Râmnicului;

-15. Ian. Ziua **culturii naționale**/ Vizită, în grup, la Muzeul Brukental Sibiu și prin **capitala culturală a anului 2007 și a Europei:** Sibiu!;

-17.ian. La Biserica din Râureni s-a oficiat parastasul Oamenilor de Cultură, între ei și foștii noștri... *grădinari,* amintiți mai sus. Cu această ocazie am invocat numele lui *Nichifor Crainic,* candidatul anului

2017, la Academia de sub Pământ, de la Ocnele Mari. Partener: parohia bisericii, cu pr. Nicolae State Burluși în prim plan (membru marcant al *Cercului*!).
23.ian. Muzeul Județean „Aurelian Sacerdoțeanu"Vâlcea, Simpozion „Mica Unire". Am transmis mesajul pentru o mai mare unitate între oameni!;
28. ian. La mânăstirea Cozia se oficiază parastasul, la 599 de ani de la eternizare, lui Mircea cel Bătrân, cel Mare. S-a organizat un Simpozion Național. Am făcut Apelul către Sinod, pentru canonizarea Voievodului. S-a constituit un Comitet, la inițiativa IPS Varsanufie, în coordonarea pr. Rădoi Laurențiu în care am fost nominalizați prin M. Sporiș. (în jurnalul acesta se va consemna activitatea *cercului* pentru Canonizare!);
29-30.ian. Studiul cercetărilor istorice, ale pr.dr. Laurențiu Rădoi (coordonatorul comitetului pentru canonizare!);
-31 ian. la asociația „Seniorii" expunem cele concluzionate de Simpozionul de la Cozia și reamintim că în 31 Ianuarie 1418, Mircea cel Bătrân se statornicea în mormântul din biserica mănăstirii Cozia. Atrag atenția că s-a intrat în anul care împlinește șase veacuri și voievodului nu i-am dat onorul cuvenit al Canonizării, de aici și intervenția noastră la Simpozion și înființarea *comitetului!;*

Februarie:
-1-3.feb. A fost finalizat *Buletinul* „România: Grădina Maicii Domnului" pentru 2016, tipărit și în format Pdf. S-a distribuit la cca. 150 de adrese, și în formă tipărită instituților partenere (cu adevărat implicate!). *Buletinul 2016* se regăsește pe site-ul, Cultura Ars Mundi, administrat de Petre Cichirdan și pe site-ul BJAI, administrat de Valentin Smedescu;
-7.feb. Demarat proiectul monografiei... bisericii din Robești, la împlinirea a două veacuri de la sfințire/cercetare, documentare, urmărire lucrări de restaurare, tehnoredactare, consultare Direcție de Cultură și Patrimoniu, Arhiepiscopie a Râmnicului (pr. Nicolae Moga); la BJAI, lansare de carte- parteneriat cu Societatea Culturală „Anton Pann" (Sc.AP) (M. Gurițoiu);
-9.feb. BJAI, lansare CD (Mariana Ștefan), parteneriat cu Sc. AP; Cu o prezență lovișteană remarcabilă (Ion Sandu-primar la Perișani, Nineta Popa, Alin Pavelescu);
-12-13 feb.studiu și recenzie pentru Marinela Capșa (volum de poeme, la Scrisul Românesc!) ; în buletin consemnăm recenzia!;
-14 feb. La *Seniori* vorbim despre Grigore Ureche; ne organizăm pentru deplasarea în Gorj...;
-17-19 feb. Traseu: Horezu-Tg.Cărbunești-Tg.Jiu- Pestișani- Hobița. Simpozion Național la 141 de ani de la nașterea lui Constantin Brâncuși, la Peștișani ia ființă un FORUM : *Constantin Brâncuși*. Lansăm un APEL la Unitate și prezentăm un material publicabil, cu opinia noastră (îl reluăm în *buletin*!). APEL pentru canonizarea lui Mircea cel Bătrân (CEL MARE!)! Schimb de mesaje cu brâncușologii veniți în Gorj, din toată țara.;
21.feb. La Seniori prezentăm un medalion Brâncuși și informăm despre manifestările din Gorj (cu Ștefan Stăiculescu și Petre Cichirdan);
22.feb. întâlnire la Clubul Umoriștilor Vâlceni (Levant); sed. Canaclului „Petale"; Cons Jud. ne solicită expertiza în domeniul evaluării manageriale, pentru Teatrul Anton Pann. Aceptăm colaborarea.;
23.feb. BJAI. Forumul dedică un medalion lui Titu Georgescu. Avem opinia noastră, făcută publică în revistele de cultură, pe care o punem și în acest *buletin;*
-26 feb. La Sibiu, în piața mare, să vedem târgul de mărțișoare;
-27 feb. La Prefect- un soi de dialog social cu ONG-urile. Am fost acolo într-o reuniune cu scop neclar (promovarea unei Federații a Societății Civile din România... după marile demonstarții din Ianuarie **ale altei societăți civile?**) și cu rezultate care nu s-au observat... după!;
-28.feb. BJAI lansare de carte (Constantin Maria) în parteneriat cu SC.AP.;

Martie

-1.mar.Postare... mărțișoare, cu semnificarea *calendarului popular;*
-3-5. mar. La Olănești, pentru LIRA, organizată de „Buila-Vânturarița, alături de CTEM Lotru-Voineasa. Am prezentat expoziții foto (alb, negru, realizate de Alina și Mihai Sporiș), caricatură tematică (realizată de Ion Tălmaciu), film scurt (Gh. Sporiș); traseu la Schitul Bradul; organizare, împreună cu Ștefan Stăiculescu, pentru Parastas „Brâncuși" (loc, dată, program, etc.);

-6-7 mar. Cons. Jud. evaluare management Teatru *Anton Pann*, împrună cu Doru Moţoc şi consilier judeţean, Vetuţa Ciocan;
-8. martie-imn femeilor lumii (postări mesaje pe F/B şi Mailuri!);
-11.martie-vizită la mănăstirea Jgheaburi;
-14. mar. Adunarea generală a asociaţiei Seniorii, la BJAI;
-15. mar. Finalizare, cu interviu, evaluare management Teatru AP;
-16. martie, Mănăstirea Lainici, parastasul anual pentru Constantin Brâncuşi; Am lansat un mesaj la 60 de ani de veşnicie ai sculptorului, prin Montparnass-ul parizian. Am salutat înfiinţarea Forumului *Brâncuş*i, de la Pestişani şi am lansat Apelul pentru canonizarea lui Mircea cel Bătrân!; Au fost prezente cinsprezece persoane care sunt în *cercul* nostru informal!
-21. mar. La Seniori, vorbim despre Octavian Goga şi relatăm despre evenimentul de la Mănăstirea Lainici; Petre Cichirdan informează despre *Cenaclul de la Horezu*, deplasarea de la Cernăuţi şi Muzeul Olteniei, de la Craiova;
-22. mar. Am remis Arhiepiscopiei Râmnicului un Apel, pentru confirmare formule de adresare (nu am primit niciun răspuns!); Lansare carte la BJAI pentru Viorel Popescu (moderăm evenimentul organizat de SC.AP!); Ziua mondială a apei, la BJAI (Gh. Pantelimon, Gh. Ploaie);
-25. mar. De Bunavestire, un pelerinaj prin Lovişte la Mănăstirile : Boia, Băiaşu, Blănoi, Gruiu Lupului şi Schitu Cornet;
-27.mar. Am lansat APELUL pentru canonizarea lui Mircea cel Bătrân către: Arhiepiscopia Râmnicului, Mitropolia Olteniei şi Sinodului Bisericii Ortodoxe Române şi ÎPF Daniel. (nu am primit niciun ecou- ca la un strigăt în pustiu!) anexăm *Apelul* în *Buletin*!;
-28. mar. La Seniori, organizăm un pelerinaj pe la mănăstirile din Oltenia de sub munte ... vâlceană, pentru luna aprilie;

Aprilie

-1-7. apr. Am citit, primită pentru observaţii, Halacha (Mihai Mihăiţă-Lovişte) şi am formulat observaţiile (eseul îl cuprindem în *buletin: **Judecătorii pământeni***) ;
-4.apr. La Seniorii vorbim despre Mitropolitul Moldovei : Varlaam; A decedat, un membru remarcabil al cercului nostru : Constantin **Poe**naru/ Dumnezeu să-l ierte!;
-11.apr. La Arhiepiscopie, convorbire cu un cosilier cultural, pentru nişte clarificări privind... Comitetul;
-17. apr. Ploieşti şi mănăstirea Snagov;
-19.apr. La BJAI lansare carte (Maria Munteanu);
-25.apr. La Seniori, stabilim programul lunii mai;
-26.apr. La sediul Hidroelectrica, Rm. Vâlcea, expoziţie de pictură, itinerantă;
-27.apr. Excursia cu Seniorii pe traseul: Băbeni, Dintrunlemn, Surupatele, Măldăreşti, Horezu, Bistriţa, Arnota, Govora;

Mai

-4.mai, Horezu, valea Bistriţei, Arnota, Costeşti, Surupatele, Govora/ revenire pe traseu cu ... cei care nu au fost pe 27.aprilie (traseu modificat!);
-toată luna mai s-a lucrat intens la Monografia bisericii din Robeşti (pentru serbarea celor 200 de ani de la ctitorire! (serbarea trebuia să fie în Iulie 2017, însă s-a amânat pentru 2018, de către Arhiepiscopia Râmnicului!)
-9.mai. La Seniori s-a vorbit despre multipla semnificaţie *a zilei victoriei*; am atras atenţia că este ziua de naştere şi de îngropăciune a poetului Lucian Blaga. Am vorbit despre Luntrea lui Caron;
-11.mai .La Călimăneşti se lansază cartea lui Mircea Vasii. Hotărâm să înfiinţăm un cenaclu şi în Călimăneşti, dintr-o necesitate. Am realizat şi o recomandare poetului (publicată în reviste!), pe care o consemnăm şi în *buletin*.;
-15. Mai Sala Cons. Jud. Vâlcea se deschide *Rotonda plopilor aprinşi* (ed. 2017!);
-16-17 .Mai. La BJAI s-au desfăşurat lucrările simpozionului naţional *Rotonda*...; Pe 17 mai, amintind de 17 mai 1395, am amintit de bătălia de la Rovine şi am prezentat Apelul, pentru canonizarea voivodului Mircea cel Bătrân. Erau acolo redactori de reviste, poeţi, scriitori, şefi de edituri, din cuprinsul ţării. Mesajul a fost îmbrăţişat, fără rezerve. Am cerut şi susţinerea lor publică pentru a convinge Sinodul BOR!

-20 mai. Ziua atestării localităților de pe valea Oltului, prin hrisovul lui Mircea cel Bătrân- evenimente la Râmnic, Călimănești, Cozia.Ne-am lamentat, privind lipsa de reacție în legătură cu canonizarea!;
-23 mai. La Seniori discutăm despre atestarea localităților și despre canonizarea lui Mircea!
-24 mai. La BJAI lansare carte (Marinela Belu Capșa);
-26 mai. Înălțarea. La cimitirul eroilor din Râmnic, monumentul este în suferință (luăm atitudine!- vezi articol). ANCE „Regina Maria" comunică, prin Petrescu Eugen, că susține canonizarea lui Mircea cel Bătrân; la BJAI , în fața femeilor de la Liga Femeilor Ortodoxe, pledăm și cerem susținerea acestora pentru canonizarea lui Mircea cel Mare!

Iunie:

-1.iun. Traseu: Rm. Vâlcea-Horezu-Polovragi-Baia de fier-Novaci-Rânca-Obârșia Lotrului-Oașa-Șugag-Dobra-Jina-Poiana Sibiului-Rod-Tilișca-Sălișteu-Sibiel-Răşinari-Cisnădioara-Cisnădie-Sadu-Tălmaciu-Voineasa;
-2.iun. Traseu: Voineasa-Ob.Lotrului-Câlcescu-Setea Mare-Mohoru... Transalpina-Ob. Lotrului-Voineasa; studiul la „În umbra nemuririi" (Eliza Roha)-se consemnează în... *buletin* ;
-5.iun.mănăstirea Cozia, ziua de hram;
-6.iun. La Seniori, discutăm despre Mănăstirea Cozia, Mircea cel Bătrân; audiență la Primăria Ocnele Mari, pentru festivalul „Vasile Militaru" și „Academia de sub Pământ" (se dau asigurări!);
-8.iun. Formulăm atitudinea pentru Monumentul din Cimitirul Eroilor din Râmnic (vezi *Buletin*!);
-11.iun. Traseu prin Mărginimea Sibiului (Tălmaciu-Sadu-Cisnădie-Dumbrava Sibiului-Poplaca-Orlat-Sibiel-Sălișteu-Cristian-Sibiu; Expoziție la UAP Sibiu (Piața Mare), expune Tina Popa și Ioan Tămâian (vezi cronica în Buletin!);
-13.iun. La Seniori, impresii din ...trasee, postare foto, comunicare Mail și F/B despre expoziția sibiană;
-15.iun. Arhiepiscopie, Parastas pentru Mihai Eminescu; BJAI :medalion și lansare carte Dinică Ciobotea (eveniment organizat de ANCE „Regina Maria, Fliala Vâlcea!). Am lansat public Apelul pentru canonizarea lui Mircea cel Bătrân!;
-18.iun. Traseu: Boița-Mârșa –Avrig-Sibiu, pe urmele lui Gh. Lazăr;
-21-25.iun. Participare (cu CTEM Lotru-Voineasa!) la „Lira litoralului" (vezi articol în *Buletin*!);
-24. Iun. La Timișoara, în viitoarea capitală culturală a Europei, din 2021;
-26.iun. Traseu montan: Voineasa-Ob. Lotrului-Tărtărău-Valea Frumoasei-Cindrelul și retur (postare foto din traseu!);
-28.iun. Corespondență cu Congresul Fundației „Origini", din Buzău, în problema Apelului adresat BOR, pentru canonizarea lui Mircea cel Bătrân; Organizare, pentru Academia de sub Pământ (pr. Nicolae State Burluși, pr. Petre Vețeleanu, Primăria Ocnele Mari etc.), a evenimentelor, din 8 iulie;
-29.iun. Traseu: Avrig, Cincu, Făgăraș, Sâmbăta de Sus, Tălmaciu, Câineni;
-30.iun. Recenzie pentru „Brâncuși"(Ana Calina Garaș), vezi *Buletin*;

Iulie:

-3.iulie. La Mănăstirea Cozia, se oficiază Parastasul lui Dumitru Panu Misăilescu (participare importantă a membrilor cercului!);
-4.iulie.La Seniori se discută despre Nicolae Titulescu, Constantin Brâncuși;
-8.iulie. La Ocnele Mari se oficiază parastasul lui Vasile Militaru. La biserica din Trăistari, în prezența viceprimarului au loc lucrările „Academiei de sub Pământ". Susținem *discursul de recepție* pentru Nichifor Crainic și propunem, pentru 2018, candidatura lui Iuliu Maniu (pentru contruibuția sa excepțională în realizarea Marii Uniri!); S-a propus realizarea unui Cenaclu la Ocnele Mari cu întâlnire , măcar trimestrială!; S-a reiterat Apelul pentru canonizarea lui Mircea cel Bătrân;
-9-12.iulie. Studiat și recenzat cartea de dialog dintre Petre Cichirdan și Veniamin Micle (vezi *Buletin*!)
-18.iulie. Comemorare Costea Marinoiu și medalion la BJAI;
-20.iulie. Nedeia de Sfântul Ilie de la Titești, Loviște. Foto, postări și atitudine privind reorganizarea evenimentului (sub aspectul salubrității și al salvării etnografice a unei tradiții foarte valoroase!);

-21-26. iulie. Suntem solidari acțiunii ANCE ”Regina Maria” (filiala vâlceană!) în organizarea excursiei copiilor din Basarabia;
-27. iulie. La BJAI, de *Ziua Imnului*, discutăm despre un proiect de Program, pentru *Anul Centenar*. Am luat atitudine, față de orientarea FORUMULUI, pe care o considerăm inadecvată și direcționată către cheltuirea unor resurse bugetare care nu pot contribui la … Anul Centenar! (vezi poziție în *Buletin*!)
Cu această ocazie s-a deschis o dezbatere, privind oportunitatea instalării Lupei Capitoline în Râmnic. „Daciștii” o consideră nepotrivită! Credem că un monument de for public, care vorbește despre latinitatea noastră, este în tradiția românească, bine înrădăcinată în Transilvania, un lucru benefic și pentru... *Țara Românească* !
-31.iulie.Parastas și Medalion „Dumitru Bălașa” la Arhiepiscopia Râmnicului. „Copiii” bătrânului-noi *ucenicii* lui!-, am venit din toată țara să-l pomenim și să ne luăm diferite angajamente;

August:

-12-15. Aug. La Curtea de Argeș, evenimentele organizate pentru „Argeș 500”. Participăm la sărbătoarea rev. *Curtea de la Argeș*, căreia i-am susținut, lunar, tema „Brâncuși 60” (Sporiș Mihai, Sorin Buliga); Au fost prezente și revistele Intol Pres-ului: Povestea Vorbei 21, Cultura Vâlceană, Forum, care transmit mesajele noastre în spațiul public; a fost prezentat un nou bust lui Eminescu, realizat în bronz ce urmează a fi plasat în spațiul public al orașului; Au fost contacte cu personalități din Bucovina(Cernăuți) și Basarabia; Au fost lansate cărți și autori, au fost lansate apeluri la unitatea românilor și pentru un program coerent anului centenar!;
-18.aug. Zilele orașului Brezoi cu lansare carte despre Valea Lotrului (Gheorghe Efrim). Am moderat evenimentul și l-am promovat în on-line. Discuții cu primarul, privind dezvoltarea social-culturală a văii Lotrului. Parteneri au fost ANCE, FORUMUL, SC.AP, CTEM Lotru.
-30.aug. Traseu TRANSFĂGĂRĂȘAN: Rm. Vâlcea-Curtea de Argeș-B.Vidraru- Bâlea- Cârțișoara-Avrig-Câineni/ foto, postări, comentarii pentru punerea în valoare a traseului;

Septembrie:

-5.sept. **Seniorii** în excursie prin Muntenia și Ardeal: Curtea de Argeș-Câmpulung-Târgoviște-Ploiești-Buzău-Brașov-Făgăraș-Sibiu-Rm. Vâlcea;
-7.sept. Recenzie carte (Florin Copcea) și punct de vedere pentru rev.*Vorba Noastră(*vezi eseul din *Buletin*!);
-8.sept. La mănăstirea Cozia...;
-13-14. Sept. Corespondență cu revistele Vorba Noastră (Drobeta-Turnu Severin) ș i Portal –Măiastra (Tg.JIU);
-17.sept. Consultăm pe pr.Nicolae Moga (consilier eparhial) asupra Monografiei bisericii bi-centenare!; Voineasa, punem în ordine agenda CTEM Lotru, pentru organizarea festivalului muntelui de la Voineasa (festival național și în prodramul Direcției Jud. pentru Tineret și Sport!);
-19.sept. La Seniori am evaluat „excursia” prin Muntenia și Ardeal;
-20.sept. București: La Univ. Politehnică București la Ad. Gen. AQUA NOSTRA. Concepem o strategie de relansare a acestei asociații naționale (Sporiș Mihai, Constantin Pirăianu);
-21.sept. La Biblioteca A. E Baconschi, Călimănești evenimet (anual) dedicat lui Neagoe Basarab. Remarcăm prezența: Fenia Driva, Paula Cozianu, Petre Cichirdan, Constantin Mănescu, Ovidiu Stângă, Ligia Rizea, Gh. Dumitrașcu;
-26.sept. Arhivele Statului, serviciul județean Vâlcea: Medalion „60” Doina Glăvan/vorbim despre înscăunarea lui Mircea cel Bătrân, în 1386 și... problema canonizării! ;
-28.sept. BJAI: lansare de carte (Iuliana Marciuc și Alexandru Marciuc);

Octombrie:

-1.oct. În Piața Mare a Sibiului, „Cibin Fest”; vizită în Muzeul „satului” din Dumbrava Sibiului;
-2-19.oct. Studiu și recenzie pentru cartea lui Gh. Piele(vezi cronica din *Buletin*!);
-3.oct. Studiu și amendamente la Proiectul de statut pentru... relansarea „AQUA Nostra”; la Seniori s-a discutat despre agenda toamnei și organizarea excursiei la Craiova;
-6. Oct. Planificare emisiune la TV VL. UNU, cu Paul Brenoaia (Medalion Viorel Popescu);
-8.oct. *Corespondență* cu Fl. Smarandache (observații la cartea editată și transmisă în spațiul virtual), Florea Firan (ptr. Scrisul Românesc), Florian Copcea (ptr. Vorba Noastră!)
-10.oct. La Seniori se definitivează organizarea excursiei la Craiova;
-11.oct. *Seniorii* la Craiova. Obiective vizitate: Madona Dudu, Muzeul de Artă, Muzeul Olteniei, Grădina Botanică, Biserica Sf. Dumitru, Parcul Romanescu (reportaje, postări foto, impresii în cartea de ... vizită, observații către curatori și muzeografi!;
-17.oct. Seniorii, concluzionează, după vizita la Craiova (De ce nu acordă toată atenția, Muzeul Olteniei, bătăliei de la Rovine, din 17 mai 1395, privind localizarea ei pe Jiu, în apropiere?) ; studiul proiectului de statut (AQUA Nostra!), în vederea unei analize în consiliul de conducere;
-18. Oct. Am transmis materialul ptr.Simpozionul „Posada 133o”, de la Perișani (*Posada recentă*!); La București, întrunirea comitetului de conducere AQUA Nostra (Sporiș Mihai, Pirăianu Ctin, Roșu Ilie, Isbășoiu Codin, Nicolae Păunescu, Ivan Ctin, Eliade Mihăilescu) pentru asumarea unor sarcini organizatorice;
-19.oct. aprecieri poetului Beni Apahidean, din Cluj-Napoca (MAIL) pentru voluntariatul său cultural în rețeaua virtuală;
-21.oct. Traseu: Sibiu-Orăștie-Deva(cetate)-Hunedoara (Castelul Huniazilor)-Alba Iulia (cetatea Alba Carolina , Catedrala romano-catolică și Catedrala reîntregirii!);
-22.oct. Perișani: Posada 1330, eveniment public care s-a dezvoltat în timp și care a devenit o bună tradiție(ziua localității, ceremonial militar dedicat eroilor, simpozion , ș.a);
-26.oct. BJAI, lansare carte despre Oameni din Vâlcea, la ceas aniversar (ANCE-filiala locală și Forumul Cultural!);
-29.oct. Ploiești- Mogoșoaia... pe urmele parcurilor principiilor Bibescu și Știrbei(Rm. Vâlcea, Craiova, Mogoșoaia).;
Obs. Revista „Cultura Vâlceană”-nr. din octombrie, informează despre festivalul național al CTEM Lotru Voineasa, care va avea loc în intervalul 3-5 nov. 2017:

Noiembrie:

-3-5. nov. La Voineasa se desfășoară evenimentul național „festivalul muntelui” în organizarea CTEM Lotru Voineasa. Sprijinul autorităților locale a fost... anemic (vezi în Buletin: *SOS Voineasa*-poziția, fiind reflectată și în revista *Forum* , este transmisă și către Cons Jud., Prefect și Cons local Voineasa!). Evenimentul era în agenda anuală, fiind în colaborare cu Direcția Județeană pentru Tineret și Sport.;
-6.nov. Audiență la Cons. Jud Vâlcea (Vicepreședinte! Care cere o adresă scrisă pe care am făcut-o –vezi SOS Voineasa!;
-7-8. nov. Periplu prin Loviște, cu Petre Cichirdan, să vedem pictura bisericească veche și nouă: biserica din Robești, mănăstirea Băiașu, Gruiu Lupului, Blănoi (în 5.nov., vom fi văzut mănăstirea de la Mălaia);
-12. Nov. Traseu: Valea Oltului-Valea Lotrioarei-Valea Sadului-Sibiu (postări foto, impresii) ;
-14.nov. La Seniori, organizare agendă pentru sfârșitul anului (Vezi ziua națională!); organizăm jurizarea, împreună cu BJAI (V. Smedescu), la Concursul „Vâlcea Colț de Rai”, ediția a 6-a;
-16.nov. La Cimitirul Eroilor, din Râmnic, se oficiază un Parastas pentru eroii de la Cotul Donului. În organzarea Asociației Artemis (Ion Măldărescu)și ANCE, cu participarea autorităților locale și naționale;
-17.nov. Prefectul de Vâlcea organizează o întâlnire cu ONG-urile. Sunt prezente puține și, preponderent, cele cu vizibilitate și/sau în căutare de resurse; București, la Sala Palatului, spectacol cu artiști ruși – celebrând ostașii primului război mondial (cu trimitere la ...Stalingrad!), prezenți au fost , Alina și Mihai Sporiș, fotoreporterii noștri de ... serviciu;

-18.nov. Discuții la Pensiunea Alpina (Mălaia), privind disponibilitatea găzduirii unui *cenaclu itinerant* aici, în sprijinul resuscitării unei elite locale;
-21.nov. Rev. *Seniori* a publicat reportajul despre traseul Transalpina, iar consiliul de conducere a discutat despre agenda 2018;
-26.nov. Sibiu, vedem „Târgul de Crăciun" și pavoazarea aferentă (foto, impresii);
-28.nov. La Seniori... bilanț anual; Arhivele Statului : după două intenții de program, vorbim despre Ziua Națională și proiectul CENTENAR. Avem opinii divergente. (vezi Torna, torna... din *Buletin*!

Decembrie:

-1. Decembrie. Mergem la Alba Iulia. Întâlnire cu istoria, cu românii adevărați și cu modul în care au organizat festivitățile, autoritățile. Catedrala romano-catolică, părea în bernă. Înghesuiala la pomană (pe gratis, desigur!), contrasta cu plata pentru vizita muzeului, cerută grupurilor de copii (veniți în excursie, din toată țara, pe cheltuiala părinților!). Credem că ar trebui sponsorizat **capul** și mai puțin **stomacul electoral. Că nu ar trebui deranjate, cu improvizații, monumentele prersonalităților, care fac o adevărată horă în jurul sălii unirii! (vezi foto!);**
-2. Dec. S-a finalizat jurizarea pentru „Vâlcea Colț de Rai". Punctaj cu BJAI;
-5 dec.-7 ian. Perioada colindatului; Vizite la Seniori, BJAI (CIC), punctaj cu V. Smedescu pentru organizare eveniment în 15 ian. de Ziua Culturii Naționale; (Foto cu colindătorii, prezența la evenimentele publice, recepția evenimentului în spațiul rural și urban);
-8.dec. Înregistrare la TV.VL. UNU medalion pentruViorel Popescu; Întâlnire la Prefect, a ONG-urilor cu profil social-cultural. Am avansat mai multe propuneri;
-14.dec. Câlimănești, biblioteca AE Baconschi: lansare cartedespre laureatele premiului Nobel (Fenia Driva). Este și ziua bibliotecii. Nu se colindă, din cauza doliului decretat pentru „Regele Mihai"; Discutăm cu oamenii de cultură locali despre ... ***cenaclul*** încă neînființat!
-16.dec. București, funerali „rege", trecem pe la cimitirul Ghencea militar, pe la mormintele foștilor membrii ai... Grădinii!;
-17. dec. Ne-a părăsit Adina Daniela Dumitrescu, membră a *cercului.* Dumnezeu să o pună-n ceata drepților!
-18.dec. Lansăm pe INTERNET, la 100 de adrese, Colinda noastră de CRĂCIUN!
-19.dec. La Seniori, discutăm despre Tudor Vianu-avem observații proprii!; Arhiepiscopie: Liga femeilor creștin-ortodoxe, dăruiește copiilor fără posibilități daruri de Crăciun. Colinde aduse de Codruț Scurtu și seminariștii îndrumați;
-21.dec. BJAI. Ne-am strâns, într-un grup de inițiativă pentru *relansare* Loviște(Ion Frântu, Costel Frântu, Nicolae Daneș, Dinu Boghez, Sporiș Mihai, Sporiș Gheorghe, Constanța Ștefan, Eugen Petrescu, Mihai Rogojinaru, Mircea Lera (Cons. Jud- Serviciul Salvamont));
-24.dec. Ieșire la Păltiniș și în Piața Mare a Sibiului (Foto, impresii -vezi F/B!);
-28.dec. Titești : vizita *Muzeului* organizat. Discuții cu Primarul pentru proiectele locale, posibile, în perspectiva *relansării* Loviștei, facem propuneri (recepție pozitivă-deschis unor întâlniri viitoare și asupra altor propuneri!), Discutăm și despre un cenacu itinerant/șezătoare literară, idee agreată de doamna Constanța Ștefan;
-29.dec. Punctaj cu V. Smedescu, în problema organizării zilei de 15.ian 2018, pentru „Vâlcea Colț de Rai".

Nevoia de sfinți români,

Dintr-un început facem precizarea că această expunere este o constatare, mai puțin carteziană, angajată afectiv. Este rodul unui spirit de observație.

Am citit, am văzut, m-am minunat. Firesc au venit mirările și în mod inevitabil au venit întrebările. La acestea mi-am dat răspunsurile cu posibilitățile personale de a le justifica. Vor fi fiind ele general valabile? Nu cumva adevărul meu este șchiop? Iată de ce azi, în mod public, expun

modestele mele constatări, rezultate ale aducerii laolaltă a mai multor spuse, mai de mult, de cercetători autentici.

Neamul românesc și-a purtat curgerea de la strămoșii săi până azi, cel puțin în ultimele două milenii, ca *un râu subteran* cu dese și eroice însângerări la suprafață. Atunci răbojul timpului a consemnat eroii și sfinții săi, mai mereu anonimi, din neputința ridicării lor peste alte ierarhii. Chiar numele neamului ne era rostit diferit, după cum limba celui înstăpânit în vatra lui mănoasă îl constata. Abia pe la 1840, când lumea modernă se reașeza, se va fi vădit explicit, românul, cel aflat de secole într-o *rumânie*, vorbind în felul *romeilor*, cum vor fi fost urmașii tuturor romanilor din marele imperiu roman, salvat în Orient. Îl va constata Jean Alexandre Vaillant… De atunci în neamul nostru strămoșii daci, în fapt spiritul libertății pământene, ascunși de vreme rea în codul genetic, au cam fost scoși din istorie, ori tolerați pe alocuri în formula asimilării lor totale de mărețul imperiu. S-a spus despre ei că nu cunoșteau o scriere proprie, că ne-au lăsat doar peste vreo sută de cuvinte moștenire, că au fost dislocați în masă din Dacia. O rupere cu trecutul, una abruptă trebuia să ne emancipeze ca națiune cu un puternic blazon al marii Rome civilizatoare. Spiritul universalist al Apusului era favorabil recuperării în Răsărit a unei Rome legitime. Politic eram o justificare pentru cauza habsburgică în dispută cu otomanii care ne stăpâneau. Religios, eram creștini ortodocși, aflați în ecuația de putere a Rusiei în plin angajament să… elibereze Balcanii, conform *testamentului* lui Petru I. (dincolo de posibila ficțiune, Rusia, după Petru cel Mare, își va fi asumat rolul de continuatoare a celei de-a treia Rome, în Răsăritul creștin-ortodox!) Dar pentru ultimii eram interesanți fiind ortodocși, într-o tabără opusă catolicilor. Iată un popor, Poporul Român sub imperii diferite, cu stăpâni politici diferiți și biserica divizată. În aceste circumstanțe, care să fi fost *miracolul* care ne-a păstrat unitatea? Credem că o anume și minunată retragere din istorie, (vorbeam de râul subteran!) prin anularea timpului… trecut, luat ca pe o soartă împlinită, cu povești și mituri, și apoi **trăirea prezentului,** ca pe o Golgotă asumată cu răbdare, răsplătită cum se cuvine în ... viața de apoi. Din acest fel se pot observa iubirea pământului și eroismul jertfelnic, fără spaime, al *prototipului păstorului mioritic* - atât de persiflat în viziunea materialistă despre om și sensul existenței! Iată de ce încercăm să ne lămurim, prin *lupta de instituționalizare* a spiritului creștin în vatra neamului nostru, până la câștigarea redutei de Biserică Națională și consacrarea *ortodoxismului etnicizat, ca o condiție de ființare românească*, după remarca lui Nichifor Crainic, care au fost treptele principale ale unui proces bimilenar.

Retragerea aureliană de la nordul Dunării, instituirea unor noi forme de conducere a Imperiului Roman, criza profundă economico-socială, de la sfârșitul secolului al III-lea și începutul celui de-al IV-lea, găsește biserica creștină a tuturor, la pragul dintre ilegalitatea catacombelor și recunoașterea oficială a cultului, laolaltă cu cele ale zeilor (313, Milano). Credința în marele imperiu, cu atâtea popoare și cu încetățenirea celor… merituoși, nu avea culoare etnică. Pe pământul Dobrogei, o adevărată placă turnantă la gurile marelui fluviu, **biserica lui Iisus Hristos este una luptătoare**, cu martirii, purtând nume grecești: Zoticos, Attalos, Kamasis, Filipos, Astion, Epictet etc. În Dacia părăsită strategic, creștinii puteau să-și practice cultul și să ducă mai departe credința în nemurire a sufletului. Când în Imperiul de Răsărit creștinismul este pus pe baze dogmatice coerente, (să ne amintim de sfinții capadocieni!) fiind singura manifestare cultică oficială, forța culturală de influență, este **substratul elen**, unul puternic. Acesta se va face mesagerul cuvântului scripturilor și se va impregna peste tot unde Bizanțul se manifesta cu putere. Biserica devine mâna dreaptă a basileilor, într-un binom al puterii totale de acum și din veac. *Regnum și Sacerdotiu* își dau mâna în folosul unui imperiu grecizat, dar cu multe… popoare. Este perioada în care calendarul se umple cu sfinți greci, prin recunoașterea faptelor și trăirii modelului creștin, uneori prin simpatie față de zeitățile păgâne, creștinate și ele. Ne gândim, ca exemplu, la *dumitrizarea* Demetrei! Procesul este o re-*grecizare* a unui spațiu marcat de urmele civilizației lor, atunci când Roma imperială a Apusului se prăbușește sub puterea militară a Nordului… **barbar.**

Este o revenire la ceea ce a mai fost. Atunci se întrezăresc germenii viitoarelor schisme, referindu-ne aici şi la *reformă*. Diferenţele se manifestă! Pe la 620, cancelaria Bizanţului trece oficial la limba greacă şi atunci, în vremea lui Mauriciu, cu ocazia unei confruntări cu avarii, oştenilor *imperiului* li se părea curios să audă acel *torna, torna fratre!*, adeverindu-ne părăsiţi, în latinia noastră vulgară, într-o tabără barbară.

Odată cu consolidarea slavilor, sosiţi pe două direcţii din răsărit, şi creştinarea lor în Peninsula Balcanică, cuvântul scripturii, se va propovădui prin ceea ce fraţii Kiril şi Metodiu din Salonic, vor fi dat Limbii Slavone (cca.850). Ţaratele sârbilor şi bulgarilor, strâmtorând Bizanţul care le-a creştinat, îşi vor construi propria dualitate în binomul puterii. Patriarhiile de la Târnovo, Sredica, Ohrida… apărute ca o confirmare a noilor puteri politice, vor fi putut şi ele să recupereze în calendare oamenii remarcabili, *canonizaţi din neamurile lor*. Îi vom fi preluat şi noi valahii ca modele de trăire creştină, într-o luptă constantă de a ne păstra credinţa. Îi vom fi simţit în spiritul credinţei comune, fraţi de-ai noştri căzuţi pe de-a întregul sub jugul păgân. Kiril, Metodiu, Simeon, Sava, Ştefan, Lazăr… Aşa vor proceda şi ucrainienii, ruşii când îşi vor dobândi statalitatea, după creştinarea lor târzie, de acum o mie de ani.

Întemeierile româneşti, după epopeea descălecărilor, încă nedescifrată până la capăt, ne scot la iveală Voievozii cei mari, neamuri de Basarabi şi Muşatini. Lângă **Sfinţii Voievozi**, după cum în tradiţie erau percepuţi toţi domnii, ca trimişi ai lui Dumnezeu pe pământ, au stat în ţările române, mitropoliţii… **Biserica era una voivodală**, cu voievodul pus de adunarea obştească a marilor boieri, convenit, acceptat de o putere lumească străină, cum va fi fost până la A.I. Cuza. Mitropolitul era şi el expresia voinţei Patriarhului, mai mereu străin de neam. De remarcat că neamurile îşi croiseră deja o haină etnică, şi după *marea schismă* (1054), chiar în interiorul fiecărui stat feudal, se manifestau explicit partizanatele confesionale, ori alegerea protecţiei unor mari puteri ca vasalitate, ori închinare acceptată. Patriarhia Constantinopolului, în reduta Bizanţului asediat de perşi, arabi, cruciaţi şi veneţieni, apoi de tăvălugul otoman, era supusă la compromisurile supravieţuirii fizice şi doctrinare. Patriarhia de la Târnovo ca o retragere spre nord, mai departe de muribundul Bizanţ, un fel de precursor… *Bizanţului după Bizanţ* autonom imperiului, în voinţa vlaho-bulgară a Asăneştilor, cade sub turci în 1393 şi va deveni un compromis al turco-craţiei. Din acest an istoria consemnează „capitulaţiile ţărilor române", cu valoare juridică probată prin veacul al XIX-lea. Bizanţul trebuia să se salveze, în autonomia lui sacerdotală, prin alte forme de rezistenţă. Aici putem intui importanţa **isihasmului,** ca o retragere a partizanilor în munţi, în vremurile moderne. Să nu uităm în acest context pe marele ierarh şi doctrinar, viitor sfânt : Nicodim de la Tismana (Vodiţa, Tismana, Cozia, Cotmeana, Prislop), trecut în Ţara Românească pe vremea lui Mircea cel Mare, căruia îi va fi fost duhovnic (cel Bătrân: 1386-1418), pe moldoveanul Daniil Sihastru, viaţa monastică de pe austerul Munte Athos, şi din Munţii României de azi, ca adeverire a trăirii sacralităţii fără timp, în vecinătatea societăţii cu istorie, dar trăind în rânduiala nestricată a lui Dumnezeu, spre a fi pildă oamenilor. Voievozii îi cercetau pe sihaştrii să afle ce e bine pentru neam… Aşa va fi procedat Stefan cel Mare şi istoria îi consemnează eroismul, iar biserica îl va canoniza după cinci veacuri. Aşa se va fi format la Bistriţa olteană viitorul domn Neagoe Basarab, lângă Nifon şi Macarie, va fi deprins gustul… iluminării prin carte, va cultiva pedagogia şi morala creştină, va ctitori lăcaşe emblematice, ca să intre tot după aproape cinci veacuri în soborul sfinţilor. Toate, atunci când biserica neamului **va fi avut puterea să o facă**, fiind autocefală.

După întemeierea statelor româneşti, credinţa neamului, creştinat de Apostolul Andrei, cum menţionează tradiţia, avea nevoie de formalizarea instituţională, să poată rezista în faţa atâtor curente eretice, (să ne amintim doar de arianism şi bogumilism!) ori formelor de prozelitism agresive, în special în Transilvania. Bizanţul ne va fi dat episcopii până la întemeiere. Instituţia bisericii îşi va fi avut capul, ca un centru de comandă, în Patriarhia ecumenică, a Constantinopolului, ca o formulă de centralizare a puterii religioase a Răsăritului, opozabilă

Episcopatului Romei, ca prim scaun al creştinilor. Dar va fi dat tribut de ascultare şi celorlalte centre ale puterii ortodoxiei, închinându-şi mănăstiri, schituri, adică o bună parte din moşie. Biserica românilor (valahi şi moldoveni!) era **o biserică voievodală, cu sfetnicii iviţi din nevoile neamului**… Instituţia voivozilor intra de multe ori în conflict de interese cu patriarhiile, ori mitropoliile pământene, cu riscurile asumate ale anatemelor. Mitropoliţii, fiind şi ei numiţi de la… centru. Rămâne încă necercetată până la cap disputa dintre cele două puteri ale statului, din binomul domn-mitropolit în ceea ce priveşte pe cei doi viitori sfinţi: Constantin Brâncoveanu şi Antim Ivireanul. Nu se poate uita disputa mai veche între reformatorul Radul cel Mare - domn luminat şi paşnic, şi Nifon, fost patriarh la Constantinopol, chemat la Târgovişte. Intervenţiile în politic ale mitropoliţilor au fost generatoare de crize… Amintim aici doar scrisoarea adresată de Mitropolitul Eftimie de la Târgovişte, împreună cu câţiva mari boieri munteni, în 5 septembrie 1599, pentru uzurparea lui Mihai Viteazul, cu Simion Movilă. Ceea ce a urmat se cunoaşte. Patriarhia Ecumenică se afla în acelaşi loc unde **Înalta Poartă** dădea firmanul, ori hotăra mazilirea unor domni pământeni. *Capul plecat sabia nu-l taie,* era un argument pentru compromisuri şi abdicări de la… *cale*. Cum s-ar putea descifra ecuaţia unor sfinţi, cum sunt Antim Ivireanul şi Constantin Brâncoveanu, aflaţi în înţelesul lucrurilor în mod diferit? Voievodul era un om al neamului său, care înţelesese cum se poate propăşi, de toate relele, ca nişte balauri gata să ne înghită. Imperiul austriecilor habsburgi ne-ar fi impus … **uniaţia** (o făcuseră deja în Transilvania!), după cum ar fi vrut domnitorul Şerban Cantacuzino în 1688. Imperiul ţarist ne-ar fi schimbat un jug cu altul şi ne-ar fi impus altă …patriarhie, (cunoaştem încercarea de la Stănileşti, din 1711) aşa ar fi vrut Antim Ivireanul, spirit ecumenic în lumea creştin-ortodoxă a Răsăritului, dar eliberată de hegemonia grecească, împotriva căreia va fi luptat cu cărţile tipărite în limba română şi prin abilitatea sa diplomatică. Să nu remarcăm azi poziţia fermă a Patriarhiei Ruse, consonantă intereselor politice ale Statului Rus, ţinând în ascultare cucerirea ţarilor, dar şi pe cea a uniunii popoarelor, băgate cu forţa în imperiul ateu al comunismului? În interiorul Bisericii Ortodoxe panslavismul se manifestă dincolo de etnicitatea pe care au dus-o în generalitate. Turcii reprezentau o lume în criză evidentă, erau însă prea puternici pentru a le face faţă, (cum va constata explicit Constantin Brâncoveanu, când alege neutralitatea între austrieci, turci şi ruşi ca între trei balauri cu gurile căscate!) Turcii în criză politică evidentă, respinşi de sub zidurile Vienei, (1683) la Dunărea de Jos, erau preferabili celorlalţi, până la o vreme. Gândul acesta l-a făcut martir şi l-a dus, atunci când el va fi fost corect descifrat, în tabăra sfinţilor. Ivireanul a intuit propăşirea spirituală a oamenilor, prin luminarea în limba lor maternă, (cum intuiseră şi protestanţii şi traduseseră Biblia în limbile neamurilor!) i-a dăruit carte tipărită, dar nu avea viziunea politică şi nu putea vibra personalitatea etnică, a românului Brâncoveanu, sacrificat şi el de rudele sale Cantacuzine. Blestemul, care a pus domni nepământeni, la căderea lui Cantemir şi a Brâncoveanului, a însemnat un veac negru, de întârziere a aspiraţilor către modernitate ale neamului românesc.

Diplomaţia Fanarului, cu negustori greci abili, cu zarafi şi dragomani, va cumpăra domniile în ţările române ca profitabile afaceri. Ea va domni pentru… greci, şi sultan, preţ de un veac în *principatele dunărene*. Grecii, în plină criză otomană, vor face legea *administratorului* intermediar. Biserică pământeană aservită, prin închinările înrobitoare, era prin supunerea canonică, îngenuncheată şi ea.

Credem că linia urmată de Biserica Românească, pentru viaţa sa specifică, amprenta etnicităţii într-un raport al supravieţuirii faţă de păgâni, dar şi faţă de altă manifestare în cultul creştin, începe odată cu primii Basarabi, dar capătă evidenţă la Mircea cel Mare, cel Bătrân. Lui îi datorăm Isihasmul, în formula lui Nicodim. Credem că acesta este râul ascuns, neperturbat al curgerii în afara istoriei, apa limpede, vie, izvorul tuturor mântuirilor din rătăcire. El, Mircea cel Bătrân, diplomat înţelept, ţine surorile creştine în dialog atunci când el, ca toţi înaintaşii lui este ortodox, iar Doamna Mara, ca şi Doamna Clara soţia lui Vladislav erau catolice. Se putea oare altfel, pe o linie de demarcaţie chiar prin inima ţării? Ardealul

fiind vasalul unui *regat apostolic*, Regatul Ungar sub autoritatea papală, apoi sub puternicele influențe ale reformei, prin sașii sălășluiți pe acolo de sute de ani? Regatul Polon și el sub influențele papale, ne era când aliat, când potrivnic, în complicatele jocuri de putere ale lumii feudale.

Luminile modernității, unele de înnoire generală, de regăsirea națiunilor prin cotloanele imperiilor, ne-au arătat nouă înșine, că suntem robiți, cu demnitatea de neam terfelită, cu credința pusă sub administrări unor instituții străine. Fanarioții și habsburgii, și foarte des, ca teatru de război, muscalii, uitau în numele lui Dumnezeu de români, căutându-și nu mântuirea neamului lor, ci gloria lui, prin asuprirea chiar a *fraților*-întru frăție creștină!. Horia, Tudor, Avram Iancu, ierarhii bisericii, vor constata abuzurile, se vor ridica cu cuvântul și cu lancea pentru izbăvirea neamului. Acum, în această perioadă consemnăm, cu recunoaștere târzie, sfinții români, preponderent transilvăneni, ori din Moldova de nord. Când nu-i ai, ori când strămoșii tăi nu erau considerați modele, pentru că în anonimat, în discreția unui spațiu al oralității, nu se produc documente opozabile canonizărilor, apelezi pentru consacrare la moaștele autentice, la importul de sfinte moaște. Să ne amintim de concurența dintre domnitorii pământeni, pentru împodobirea și consacrarea marilor lăcașe ctitorite. Sfânta Filofteia este adusă la Argeș, imediat Craioveștii îl aduc la Bistrița olteană pe Grigorie Decapolitul, Iașul pe Sfânta Parascheva etc. Viața unui popor ce pune preț pe *trăirea și pe nemurirea sufletului, are nevoie de sfinți*. Altfel cum poate fi actualizată viața unor oameni de demult, merituoși, în spiritul trăirii, la timpul prezent cu trecutul lui scos din istorie?

Pe scara construirii instituționale, de la sfârșitul secolului al XIX-lea se intră încet în etapa Bisericii Naționale, cu autocefalie, proces încheiat odată cu recunoașterea Patriarhatului Românesc. Procesul s-a continuat cu consolidarea acestei redute apărătoare a spiritului românesc. Biserica națională, ca uniune în credință a românilor, din statul lor național unitar, **instituționalizată,** cu autodeterminare, dar păstrând relația tradițională cu puterea politică a statului, este stadiul atins. Fiecare patriarh a adăugat ceva. Consolidarea unei biserici etnice, cu recunoașterea instituțională a caracterului național, s-a făcut și prin **canonizările de sfinți români.** Criteriile aducerii lor în calendarul actualizat, credem că trebuie să fie sensibile la ceea ce deja s-a imprimat unei conștiințe etnice și prin canalele cultural-spirituale, odată cu dobândirea puterii de-a ne impune în concertul universalității neamurilor. Avem o istorie a oamenilor mari ai neamului, pe care nu i-am uitat, pentru că ne-au marcat prin faptele vieții lor. Adevărul actual (cel care contează în momentul oricăror decizii!) este o însumare de lecții ale istoriei, mai bine, ori mai prost însușite, ca un întreg al trăirii adevărate, asumat după reevaluări, corecții, ajustării, luând act de toate păcatele mântuite și de ceea ce vremea a confirmat, dincolo de prejudecăți. Mai sunt câteva lucruri de consolidat. Edificiul public reprezentativ - **însemn de recunoaștere al instituției naționale românești, după un proces milenar!** - așa cum alte neamuri au, lipsește: Catedrala mântuirii neamului! Panteonul cu sfinți ai spiritului acestei vetre, este sărac. Eforturile de recuperare ale acestora este vizibil, însă credem că este mai lent decât desacralizarea agresivă a societății globale. Efectele mondializării politice, cu escaladarea competiției materiale, se simt în atacurile împotriva spiritului național, manifeste prin toate provocările asupra valorilor identitare: credință, limbă, istorie, personalități de referință etc. Este nevoie de apărători ai sacralității, este nevoie de sfinți români, pentru apărarea trăirii etnice românești, fără a uita toleranța față de semenii noștri de alte neamuri. Profilul personalităților chemate? Unul care să se asambleze alături de altele, într-o rețea de apărare universală a sacralității. Românii, aflați pe linia frontului, dintre surorile creștine, pot oferi modelele de toleranță și ecumenism angajat. Ne aflăm în mod natural, ca o verigă de lanț, cu neamul nerupt de imperiile cu confesiuni diferite. **Avem și personalitățile care au slujit unitatea credinței, în vremuri crâncene. Un singur exemplu, din șirul lung al Basarabilor : MIRCEA CEL MARE (cel Bătrân).** Cineva, din câmpul cultural, propunea pe Mihai Eminescu. De ce nu… Tudor Vladimirescu, Nicolae Bălcescu, Bogdan Petriceicu Hașdeu…?

Este nevoie de sfinți! Pentru cerul tuturor oamenilor, semeni de-ai noștri cu chipul lui Dumnezeu trebuie să-i avem! Este nevoie de sfinți români pentru a ne da forța să trăim românește, știind că trăirea noastră, libertate de expresie neîngrădită, este ființarea a ceea ce am cuminecat. Adevărul ca o sumă de acumulări poate însemna cronica voievozilor, cu eroisme și revoluționări necesare, credința moștenită și permanent reinvestită prin ritualuri, știința acumulată prin munca de cercetare a cărților, experiența dusă în sentințele proverbelor și zicătorilor, în aforismele și vorbele de duh. Adevărul, catalizator al vieții pe cale, își are sinteza ultimă în sfinți și eroi, ca o linie de adunare finală. La ceasul când contemplăm faptele, să vedem dacă e bine și frumos ce am făcut, putem vedea în preajmă adevărul despre oamenii mari, care își caută numele de sfinți.

Pledez, acum și aici, pentru Mircea cel Mare, Bătrân, mai bătrân decât noi în înțelepciune, constatat și de geniul românesc numit Eminescu, demn de ceata sfinților nemuritori, să i se constate temeiurile care l-au făcut erou nemuritor, și credința sa în Dumnezeu, manifestă prin bisericile și mănăstirile dăruite, prin duhovnicii ocrotiți și prin spiritul tolerant, ecumenic, unul pro activ pentru acele vremuri frământate.

Mihai Sporiș , în numele
Grupul informal: *România: Grădina Maicii Domnului*

Cercul de la Râmnic „România Grădina Maicii Domnului”

Rugăminte/APEL

Către: - **Î.P.F Daniel , Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române;**

- **Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române;**
- **Î.P.S Irineu, Mitropolit al OLTENIEI;**
- **Î.P.S Varsanufie, Arhiepiscop al Eparhiei Râmnicului**

Prilejul BUNEIVESTIRI și imboldul lăuntric ne inspiră această rugăminte izvorâtă dintr-o asiduă cercetare.

Peste doar zece luni se împlinesc **șase sute de ani** (cât zece vieți pământești!) de statornicie a Duhului Voievodului Mircea cel Mare-cel Bătrân (1358-1418) deasupra pământului românesc. Șase veacuri de mari pătimiri în care nu am avut puterea și nici determinarea necesară să dăm toată cinstirea marelui voievod al românilor și apărător al tuturor creștinilor. Am fost, mai mereu, între imperii cu talazuri și inundații vremelnice. Capul plecat aștepta mântuirea și puterea să hotărască singur soarta politică în ecuația geo-politică a lumii, pentru că pe cea a credinței primită de la Apostolul Andrei a ținut-o cu străşnicie, neabătut de la cale. Veacurile, așa cum le consemnează cronica lor, ne arată într-o luptă continuă pentru salvarea sufletului în respectul neabătut al **legii pământului** (vezi *Capitulațiile,* din 1393, cu efecte juridice în secolul al XIX-lea!). Marile urgii s-ar numi: islamizarea, catolicizarea, calvinizarea, ateismul, secularizarea de azi, între alte provocări, mereu mai agresive.

Veacul din urmă (1918-2018), cel mai sângeros din istoria omenirii, a fost pentru noi românii unul al marilor mântuiri. Răbdarea seculară, consecvența crezului, jertfele asumate ne-au adus izbânzile:

- O țară rotundă, neatârnată, întregită într-o vatră de trăire a cugetului românesc, după marele act plebiscitar de la 1 Decembrie 1918, în acea zi a zilelor;
- O biserică națională, autocefală;
- Canonizarea sfinților români (când ateismul devenise o necesitate doctrinară a sistemului politic!);
- 9.Mai 1999, Apusul, prin vocea lui Ioan Paul al II-lea prezintă scuzele bisericii sore, pentru toate războirile nedrepte pornite împotriva „schismaticilor", care vom fi fost(?!). La București, ca o încununare a Zilei Victoriei (și aici ne gândim și la 9 Mai 1877!) pe **locul consacrat unei mari catedrale** s-a dat semnul unității celor de-un fel, dar într-o diversitate a poziționării într-un întreg, inevitabil planetar;
- S-a născut ideea, care se făptuiește acum : Catedrala Mântuirii Neamului.

În șase veacuri cel sălășluit la Cozia, Mircea cel Mare își va fi dus numele prin orașe, sate, instituții, intrând cu autoritate în pilda eroismului pentru neatârnare și a ocrotirii locașurilor creștine. Istoricii – partizani curților slujite doctrinar!- îi vor fi văzut chipul și mai ales fapta, după cerința adevărului partinic. Geniul, celor cu înțelesul adâncimilor, dând socoteală unor revelații ni-l va fi arătat esențial firii noastre și demult chezaș a ceea ce suntem. Din fapta sa, născută din gândul inspirat de Dumnezeu descifrăm viziunea sa asupra soartei neamului său. Azi vedem și îl înțelegem:

-neatârnarea credinței, primită de la Apostolul Andrei, de alte eresuri străine este chezășia dăinuirii și aceasta se ține cu truda muncii dăruită vremurilor cu pace și cu sângele apărării moșiei;

-apărarea credinței strămoșești are nevoie de cetăți și de permanenta iluminare a oștenilor slujitori credinței și patriei, cu rugăciunea, dar și cu arma în mână;

- crezul creștin, cu toate deosebirile credincioșilor, trebuie să-și pună oștile de-a împreună unei cauze comune (ecumenismul de azi îl confirmă!). În slujba unei cauze te pui, cu toată dăruirea, scut de apărare și celorlalți, folosind toate mijloacele omenești la dispoziție, până la sacrificiul cel mare, cum va fi fost eroica bătălie de la Rovine (17. Mai 1395).

Mircea, Voievodul de la Cozia, este demult un simbol al eroismului, al iubirii de moșie, al înțelepciunii bătrânului emblematic, al sacrificiului asumat. Este o permanentă chemare la mormântul său într-un pelerinaj perpetuu. Unde se află el cu trupul este locul unde se mai fac înțelegeri de pace și în vremurile de acum. Este o permanentă chemare la unitate a celor în rătăcire din neamul său. Adevărate minuni, vedem peste veacuri, au ținut neamul românesc în cugetul său originar, departe de atâtea ademeniri. Mircea este omul care la cumpăna istoriei ne-a pus pe această cale și a vegheat din ceata drepților la nerătăcirea noastră. Și astăzi secularizarea agresivă are nevoie de ancore, pe potriva provocărilor, să țină în echilibru forța de coeziune cu cea a destructurării centrifuge.

Cercul nostru, din imediata Coziei, cu centrul de trasare a conturului chiar în orașul Domniei sale, Râmnic, vă aduce în față smerita noastră rugă:

La împlinirea celor șase veacuri de statornicie în mormântul său de la Cozia **să punem un semn nou de pomenire, în calendar,** încununând veacul din urmă – cel care ne poate permite azi faptele!- pentru Mircea cel Mare, cel Bătrân. Să fie pildă urmașilor și îndemn să-și țină firea într-o lume atât de diversă și continuu frământată !

Să dăm, la început de an 2018, un semn de adunare neamului cel mare al românilor, după un veac cu multe mântuiri pentru cinstirea României Mari și a întregii românități. Să facem în așa fel încât **Mircea cel Mare, eroul de la Rovine, să intre sfințit în Catedrala (informală) a Mântuirii Neamului, ca împlinire a centenarului de la Marea Adunare,** plebiscitară, de la Alba Iulia.

Nu doar puterea dată nouă de cercetarea izvorâtă din dragoste de neam și țară, cât îmboldirea gândului inspirat ne îndeamnă nouă rugămitea, către Dumneavoastră, voință îndrituită și diriguitoare a celor de trebuință Bisericii Naționale. **De dreapta Dumneavoastră cumpănire și decizie depinde Canonizarea lui Mircea cel Mare- cel Bătrân. Prin Dumneavoastră, privind către noi, Biserica păstorită, Mircea cel Mare poate căpăta autoritatea unui Sfânt paron, trecut în sinaxar, în rânduiala calendarului și a unui ritual adecvat rigorilor canonice.**

Să-l adeverim SFÂNT pe Mircea cel Mare, Voevod Basarab celor asemenea lui din vreme și neam: Ștefan Nemania, Teodora Basarab, Cneazul Lazăr al Serbiei, Ștefan cel Mare, Neagoe Basarab, Martirii Brâncoveni (și ei Basarabi!), alături de Sfinții Români (mai noi) cu toții luptători pentru neam și credință, într-o sfântă lucrare necesară vieții noastre pe cale.

Cercul de la Râmnic/ Mihai Sporiș, 25 martie 2017

La Cozia, în toate anotimpurile, suntem lângă Mircea cel Mare și Bătrân înțelept

Brâncuși, mai aproape, după 60 de ani de eternitate

Brâncuși ne-a fost dat să-l trăim, împărtășindu-ne din el și să-l dăruim, la rându-ne, celor ce-l caută, îl descoperă, ca pe ceva din noi înșine! Suntem aici, în locul ivirii pe lume acum 141 de ani, și într-un an premergător celui al centenarului de la Marea Unire a românilor. Dezbinarea noastră este la o cotă alarmantă și la ea contribuim cu toții, fiecare într-o redută, luați de valul orgoliului nostru atot și atoate cunoscător, legitimat, desigur, de presupusa înțelegere la care am ajuns, cea a adevărului ultim. Trăim blestemul constituirii în tabere să ne putem lua la harță din orice. Ne vom referi la un moment dat cum ne-am polarizat, din mai multe pricini și în ceea ce privește „reduta" Constantin Brâncuși, poate ne-om vindeca de pro și contra, într-un armistițiu vremelnic, cât anul centenar al marii sărbători a Unirii- cea Mare! - a românilor, anul 2018.

În calendar, între momentele ivirii, din Făurar și cel al plecării, din Mărțișor, ale lui Constantin Brâncuși sunt câteva zile și puntea unei vieți terestre. În ceea ce privește depărtarea dintre locul nașterii - din Hobița Peștișanilor, a Gorjului!- și locul săvârșirii, din Montparnasse-ul parizian măsurăm un fus orar cu vreo 2000 de Km. Locurile vorbesc, din perspectivă istorică, despre aprinderea și stingerea unei vieți. Dar tot ele, locurile, ascund în substraturi de uitare, ori rătăciri de gânduri, duhul maternității și cel hărăzit să ducă-n marea trecere un fapt de împlinit, să lase semnele momentelor unei persoane, mai altfel, remarcate de mulți, mai rar de cei din preajmă – unde cercul orbirii poate fi țara cea largă! Semnele își cresc vizibilitatea după puterea celor care le descifrează și le strigă numele. Vedem ceea ce a fost semănat, doar după rodirea necesară, uneori după ridicarea ceții, ori a privirii libere să-și caute reperele.

Azi, aici se cade să ne amintim ivirea în lume și darul ursitoarelor. Să restituim locului dreptul: recunoașterea faptului că un pumn din țărâna lui, devenit om întreg, va fi cucerit întreg pământul și o va fi făcut, convertindu-l cu iubire și simplitatea *naturalității.* Apoi recunoașterea, cu un strop de iubire adăugată, să devină recunoștiință. Să spunem tuturor că întoarcerea din depărtări este un lucru greu. Că niciun cerc nu se poate închide în punctul de plecare pentru că timpul curge și chiar marile centre își schimbă poziția în spațiu. Rămâne întotdeauna o *gură de rai* între timpul de aici și netimpul de dincolo. Omul care a îmbrățișat pământul a lăsat între brațele sale priveliștea locului de naștere și însemnul către cerul cuprinzător al duhului său ales. Ne-a trebuit mult să-l înțelegem că s-a ridicat dintre noi să ne arate rasa aleasă a unui neam statornic. Să-și strige adevărul despre ai săi lumii întregi. El s-a ridicat la conștiința umanității că suntem parte a unui univers omenesc, comun, și că în spațiul cultural-spiritual al lumii avem ceva al nostru care poate vorbi limba tuturor, ca și când turnul Babel încă nu s-a prăbușit. Acum 60 de ani, când țara nu era acasă, plecarea unui om spre Montparnasse a fost pentru mulți o intrare-n anonimat. S-a produs atunci ceva ca o fractură, ca deriva unui ghețar plecat în plutire, mai departe, mai departe... Astăzi acest ghețar, topit în bună măsură, a fost readus la țărmul, totuși depărtat. Topirea, încălzirea globală, și din căldura adăugată de iubirile cele noi, revenirea țării din pribegii, l-au adus pe Constantin Brâncuși ... mai acasă. În ceea ce-l privește, pe nemuritorul Brâncuși, rămas cu duhul deasupra lumii întregi și cu trupul în țara de adopție, îl simțim în polarizările noastre partizane, încă departe. Nu din vina lui, cât mai ales a derivelor noastre, dezinformate, ori prea interesate de piața lumii cu orice. El este la Paris, acolo unde este și George Enescu, Emil Cioran, Eugen Ionesco și câte alte lumini, prinosuri unui oraș al luminilor și cu ceara de aur a românilor. El este și în cerul tuturor drepților și nu ne orește nimeni să-i ridicăm altare de rugăciune, oriunde este iubit și îi este slujită memoria lui, cu respect și recunoștiință. Noi ne-am îndepărtat de el, noi am pus distanțele în a fi înțeles acasă, prin ceea ce a creat... departe. Noi nu știm, nu putem, nu vrem – în anumite condiții! – să spunem depărtării cum și de ce a pus monumente și în locul ivirii, pe la Târgu Jiu și mai ales cum să prețuim, în mersul vremii... tocmai Cumințenia Pământului. Noi am greșit, și doar asumându-ne greșelile, multe și grele, îl putem aduce *mai acasă* pe Brâncuși... eternul. O fi, oare, posibil? Suntem , cumva, din nou într-o indusă zodie a racului, cu reculul loviturilor pe care le dăm într-o orbire, poate iluzorie, promisă strălucire, tocmai unei redute câștigate în veacuri de suferințe? Nu cumva ademenirea

Infernului, cu drumul pavat intenționat cu promisiunile vieții din Rai, nu mai observă ceea ce este scris pe fruntea porții de intrare, adevăr ultim? („Voi cei care intrați...” înlocuibil, postmodern, cu : nicio speranță pentru drogații și manipulații lumii! , cum fără nicio speranță a fost și pentru cei duși, cu alte forțe, în lagărele de extincție!)

Pasul către mai aproape, în cunoștiință de cauză, ne cere privirea înapoi să vedem multele cărări care au risipit calea în atâtea dihonii. În cei 60 de ani, de la plecarea dintre noi, au fost multe momentele în care ne-am pus contra unii altora, trăgând de Brâncuși – de nume și operă!- într-o războire ciudată cu tot felul de mize. Să amintim, în trecere, câteva adversități pentru, trupul persoanei, opera artistului (gândire, credință, obiect de patrimoniu, icoană, valoare de piață, monument istoric etc.), viața lui și mai ales asupra acțiunilor pe care le-am întreprins noi, din prea dragoste (uneori habotnicie!), prea paradă (să ne băgăm singuri în seamă...!), prea interes, într-o nesfârșire a excesului, și câte altele bune și rele.

1 . A căzut cortina de fier și țara toată prizonieră. Lumea a fost pusă, toată, în tabere. Brâncuși, devenit cu acte în regulă cetățean planetar, nu era compatibil cu noua doctrină. Nu contribuia la construcția socialismului. Chiar purtătorii de cuvânt ai vremii, academicieni de soi, cu opere de referință în cultura română, vor fi cântat la ... balalaică, în lumina soarelui de la Răsărit. Brâncuși mai pâlpâia la Apus (vor fi spus!), când el strălucea din ce în ce mai tare în arta modernă a Lumii. George Enescu, recunoscut mare artist și acasă, mărturisit explicit de opera sa: român universal (Rapsodiile române, Poema română, Suita Sătească, Oedip), dincolo de cortină, la Paris fiind, în clipa plecării spre eternitate, va fi iscat o luptă homerică pentru trupul său, considerat „bun de patrimoniu național”, deși sistemul ateu, sigur nu mai venera moaștele sfinte. Cortina de fier... era prea puternică și peste ea, ca peste prăpăstii adânci, greu se putea trece. Pentru trupul lui Brâncuși ne vom fi războit ceva mai încoace. Pe cel al lui Dimitrie Cantemir îl vom fi adus după secole... acasă. Pe al lui Nicolae Bălcescu, din criptele siciliene: l-am dorit, l-am căutat, ni l-am promis dar... nu-l găsim.

2. Ne-am explicat, ne-am justificat și atunci când părerile se despărțeau apăreau, curentele, taberele adverse. Așa a fost golită opera de ingredientul sacralității – incompatibilă cu programul de secularizare atee. Iată-ne și azi unii adepții artei pure, cu estetică savantă, alții în eseistica cu accente de afectivitate, tradiție și inevitabila credință a locului.

3.O generație superbă a intelectualității, cea care nu a vrut să-și abjure firea, dispăruse prin temnițe, la canal. O alta, era cerută acum pentru otăvirea nouă a celei cosite, într-o țară prizonieră. Atunci s-a născut ideea omului fără de școală, care poate atinge naiv, marile culmi ale artei. Așa s-a născut minciuna, dusă-n legendă, despre Brâncuși cioplitorul de la țară, plecat de capul lui, la Paris... la pricoseală. Nu! Intelectualul nu conta într-o structură cu clasele sociale puse-n conflict, decât ca o pătură socială, și asta condusă de elanul muncitorimii planetare (Ca la intrarea în lagărul nazist, cu deviza : *Munca vă va face liberi*!, că eram și noi în lagărul socialist.). Parte din generația interbelică, înainte de robirea roșie, rămăsese în exilul luptător ca o tabără adversă celei ce făcuse pactul, și nutrea spiritul tuturor rezistențelor de acasă, să țină puntea de pai peste prăpastie. Așa ni s-a inoculat în timp ideea pășunistă a talentului copilului, realizat fără o școlire înaltă, rămas un țăran necioplit, toată viața. Grea lupta pentru restabilirea unui adevăr, privind îmbinarea talentului, harul primit, cu munca de rob pentru iluminarea cu învățătura... înțeleasă. Și aici, încă, suntem împărțiți în tabere.

4. Apoi socialiștii autohtoni – câți vor fi fost în coloana a 5-a, ori în diviziile, botezate fraudulos cu nume de eroi ai neamului!- și-au adus aminte, anacronic, de anarhistul P. J. Proudhon, adeptul ștergerilor urmelor trecutului, precum talibanii de azi cu artefactele umanității, și au dat porunca: să se șteargă inscripțiile de pe monumente și să se doboare Coloana! S-a reușit acest lucru, pentru o vreme, paradoxal, de curând doar, și tot sub auspicii atee, liber cugetătoare, la o nouă zvâcnire roșie, mânjită de mineriade. Din nou taberele s-au pus față-n față, arătându-ne conflictul deschis între stânga și dreapta, ambele prea slabe pentru un organism puternic, dar jucate cu puterea nebună, dată de-o plebe neinformată, unor păpușari cu circul de marionete, plecați la căpătuială. Și lupta noastră

pentru Coloană există încă : unii îi vrem aurirea, să se vadă flacăra ei de pretutindeni, cu funcţiile multiple : cea a pomenirii eroilor cu lumânarea aprinsă, ca o dovadă a permanenţei crezului creştin; far lumii largi, să ştie unde este izvorul duhului omului Brâncuşi, să vină aici în pelerinaj, să simtă pulsul pământului acesta, rezonant în opera marelui român de pe meridianele pământului. Ceilalţi, sincronizaţi fenomenului globalist , intraţi în marketingul lumii ca o piaţă de bunuri, deplâng cheltuiala şi văd în atare fapt o vanitate, un orgoliu etichetat strâmb ca naţionalist. Trebuie să ţinem porţile hemoragiei larg deschise, fără gardieni (nici anticorpii nu sunt permişi!), acceptând lumea, numita societate deschisă, fără condiţionări de nici un fel? Ce intimitate, ce obiceiuri şi mituri întemeietoare? (Vai! Ce hulită este Balada Mioriţa şi ce manipulări ale mesajului nu cunoaşte această nestemată a culturii noastre!) Nu trebuie să-ţi permiţi portul, limba, cu atât mai puţin o istorie anume! De aici presupoziţia că n-ai avea dreptul la însemnul sărbătoresc, ca o boierie a nuntirii, uitând de marile cupole aurite ale lumii largi şi forţa de magnet a lor, în potenţarea respectului şi pentru aproapele care a fost în stare de aşa lucru măreţ. Apoi se uită prea uşor că aur, ca materie brută, ţara are cu îndestulare. Că ştie, chiar în vremuri ostile, să facă mari palate. Că tocmai în vremuri potrivnice, dovadă de rezistenţă şi voinţă, poate ridica mari catedrale, cetăţi de apărare ale credinţei. Cum noi iubim aproapele nostru, pentru minunile pe care ni le face dar privirilor, aducând un omagiu creativităţii omeneşti şi imn lui Dumnezeu*, să dăm şi noi dovezi la lume*, că suntem demni de-a fi aproapele lor, de aici, din casa noastră.

5. Există un Brâncuşi oficial, canonic, deservit instituţional cu minister al culturii, institut cultural, ambasadori UNESCO, centre speciale, în obedienţa ierarhiei cu bugete. Acest Brâncuşi se schimbă şi el odată cu ciclul electoral şi uneori se întoarce din drum. O palidă consolare avem aici cu instituţia locală, care şi-l revendică şi reuşeşte (atât cât îi permite... „centrul" să se manifeste în autonomie!) să mobilizeze şi alte energii, nu neapărat bugetate, cum este mândria locală. Există, din fericire şi un Brâncuşi informal, asumat ca datorie, recunoscut - *suflet din sufletul neamului* şi iubit necondiţionat, neinteresat , manifestat amplu, deşi blamat prin tăcerea suspectă de potrivnici, alteori cârtit, ca necanonic. Între cei doi, cu firava punte a iubirii locale, opoziţia este evidentă. Exemplificăm aici cu câteva evenimente: Congresul de Dacologie, de la Târgu Jiu, dedicat lui Constantin Brâncuşi, sub titlul „Pietrele vorbesc", prin 2012, Congresul de la Buzău, al Fundaţiei „Origini Carpatice" (2016, unde am susţinut cauza... „Cumineniei Pământului" şi am lansat apelul public de susţinere, al mai multor asociaţii culturale non-guvernamentale !), susţinute de autorităţile puterii locale, dar nebăgate în seamă de... ministerul culturii, ba hulit şi de „prestigioase editurii" (prezente cu... târg de carte, pe la manifestările dedicate lui Constantin Brâncuşi), care nu au vrut să editeze cărţii despre Brâncuşi, opera sa, doar pentru faptul că erau pregătite lansării la astfel de evenimente... repudiate oficial - Ideea dacistă respinsă, iniferent de natura dezbaterilor, ca un index, ori o cenzură autorizată! Aceşti trăitori în Brâncuşi i-au dedicat nenumărate parastase de pomenire pe la Mănăstirile de sub munte, au organizat simpozioane, mese rotunde, colocvii, excursii de documentare, au scris cărţi, au organizat excursii tematice, au făcut reviste şi l-au făcut cunoscut pe Brâncuşi în ţară. Toate le-au făcut cu dragoste, cu resurse din salariile, pensiile proprii şi fără a aştepta recunoaşterea unor merite. Amintesc aici lucrul acesta, făcându-mi datoria faţă de membrii Cercului de la Râmnic : „România: Grădina Maicii Domnului", care şi-au asumat acest fel de-a fi al atitudinii şi luptei pentru chipul frumos al ţării, a neamului românesc, cu toate marile lui personalităţi, între care multe nedreptăţite, ţinute departe de sufletul nostru comun, de potrivnicii, sperăm efemere.

6. Este „Calea eroilor" un ansamblu monumental? Are ea o poveste coerentă?; un ritual precis, să vorbească despre funcţia ansamblului? Cât este un ansamblu pur decorativ, pentru frumuseţea nevorbită a târgului-erou (cu acte-n regulă!) devenit prin modernizare, municipiu şi centru de putere locală?; cât reprezintă o capitală seculară, cu marcă de identitate a eroismului românesc, amintind aici de : Tudor Vladimirescu, Gheorghe Magheru, Ecaterina Teodoroiu şi întreg oraşul-erou? Acestora le-am adăugat şi eroismul, într-o altă conotare a acestuia, a lui Constantin Brâncuşi, partizan cu arta sa prin vremea atee şi pe gorjanul George Uscătescu- din exilul Spaniei şi cu

eternitatea tot pe acolo. Este plin orașul cu nume de luptători la vedere, unele ascunse încă, altele în marele anonim. Pe linia despărțitoare de aici, precum calea ferată care taie continuitatea *căii* de unire între monumentele, definind unitatea ansamblului, observăm în manifestarea noastră vie marea confuzie. Procesiune, cu pioasă trăire, solemnă, cu respect impus de **un ritual consacrat** de cutumele locului? Credem că acesta este încă neclar definită, pentru că povestea care să pună în consens diversitatea, încă nu s-a convenit: numitor comun. Defilare, ca o preumblare pestriță, organizată mecanic sub presiunea calendarului, a vreunei agende publice, bifabilă formal? Par vorbe de clacă aceste lucruri, exprimate de noi ca atitudine, deși am făcut în vreme propuneri în spațiul public reprezentativ și apoi le-am reluat în multe articole, de asemenea publice. Noi credem că Ansamblu monumental „Calea Eroilor" este conceput și realizat să fie ANSAMBLU, însă **comportamentul nostru ne arată în necunoștiință de cauză** și aici ne referim strict la formalismul ultim(ului)(ei) marș/defilare/procesiune/preumblare de-a împreună! Am urmărit cu emoție manifestarea publică din toamna 2016, cea de la împlinirea centenarului, de la evenimentul eroic de la podul de fier de peste Jiu, care l-a inspirat (aceasta a fost finalitatea, dobândită pas cu pas a unui **adevărat ansamblu**, cu funcție ascunsă, multă vreme ocultată, apoi deturnată!) pe Constantin Brâncuși să dea curs unei cerințe publice. Nici planul de urbanism, în pas cu modernizarea inevitabilă, nu se grăbește să dea continuitatea...Căii Eroilor. Trebuie să aștepte și aceasta la barieră trecerea trenului și a timpului cu dobândă, al lucidității? Am fost pe o cale a eroilor și triumfului, pe Champs Elisee, și am asistat la o defilare – tot centenară, prin 2014! Pe marginile tricolore lumea în sărbătoare, ieșită cu miile participa cu sobrietate, cu o vădită bucurie, într-un spirit al civismului impecabil. La noi, la Târgul Jiu, de ziua centenarului nostru, era zi de gunoi, cu tomberoanele în fața porților (păstrăm, spre adeverire, arhivele foto de la cele două evenimente!). Un tractor cu remorcă bloca harnic prestația salubrității publice. Făcea apoi slalom printre mașinile parcate pe stăduța și așa destul de îngustă. Preumblarea avea de toate: teatru de stradă, parastas, interviuri importante, cuvântări și larma celor ce își povesteau de-a valma, peste discursurile oficialilor, câte și mai câte. Costume populare, odăjdii preoțești, uniforme de gardieni publici și noi împestrițații, cu ce aveam, inclusiv umbrelele din recuzită, vorbeau în locul nostru despre conținutul și percepția evenimentului. Cerul ploua și el confuzia noastră jalnică, asupra unui eveniment **născut dintr-o idee bună**, dar gestionat formal, cu efecte inverse. Cum să ne recunoască UNESCO **ansamblul** când noi înșine nu-l mai intuim și mai ales nu-l putem trăi coerent și mai apoi să-l punem și-n geografia lui necontestabilă, de atâtea negații, la vedere, în peisaj!

7. Cumințenia Pământului, luată aici ca ultim argument, cel mai recent ne arată statistic, măsurabil, aderența noastră la taberele în jurul redutei Brâncuși. Unii au mers, cu bună credință, dând... *un leu pentru ateneu*, alții au descoperit, mai comod, scenariul împotrivirii. Proiectul, așa cum a fost promovat instituțional, ca o punte și cu lumea altfel iubitoare de Brâncuși, a eșuat. Cei care au fost cu **proiectul** – Statul Român de ieri, cei care sunt Statul Român de azi sunt pe față în vădit conflict... Neunitatea a atins dimensiuni de prăpastie.

Să ne amintim că ora cu anii atâtor confruntări se consumă anul acesta. Că un cerc cu jumătățile, spate în spate, se poate închide prin anularea tensiunilor disipării, fără a adânci tranșeele într-o prăpastie iremediabilă. Gândul la anul care ne amintește, peste veac, **Mare Unire** a românilor să ne readune sub semnul simbolului brâncușian al sărutului, față către față, într-o îmbrățișare firească. Apoi, la masa rotundă, cu relele tăcute-armistițiu, să prăznuim împăcarea și să ne unim energiile pentru un nou proiect de țară, mai unită, întru un nou asalt secular, pentru nesfârșirea vieții, în firea lumii noastre neostoite, venind de departe.

Cercul de la Râmnic: „România: Grădina Maicii Domnului"

La Peștișani și Mănăstirea Lainici ... alături de duhul lui Constantin Brâncuși

Judecata pământenilor...

În fiecare primăvară calendarul lumii creștine ne aduce în actualitate Paștele, marea sărbătoare despre răscumpărarea păcatului adamic prin jertfa Mielului lui Dumnezeu, Iisus Hristos. În tradiția trăirii cotidiene, cu un post premergător, cauți împăcarea cu sinele și cu ceilalți, dar și acel *remember* al unor probleme demult prin preajmă și fără o lămurire anume. Cea mai controversată problemă și azi câmp deschis al dezbaterilor lumii, rămâne Procesul Lui Iisus Hristos și condamnarea lui la moarte prin crucificare, urmat de minunea Învierii, pe care s-a întemeiat credința planetară a creștinilor.

Anul acesta, 2017, rememorarea Procesului, ne este ajutată de romanul lui Mihai Mihăiță-Loviște, *Halacha?,* dăruit nouă înainte de tipărire. Prima întrebare pe care ne-am pus-o se referă la ce ar putea să aducă nou autorul unei teme care a umplut biblioteci și a împărțit lumea în multe... tabere? Sigur că un roman, cu ficțiunea declarată a speciei, își poate pune imaginația la treabă și să ne restituie povestea antichității, una care să se potrivească vremurilor noastre. Ce a vrut autorul să ne spună, spre folosul nostru, ne-o spune chiar el după ieșirea din... ficțiune, când ne oferă cheia citirii romanului, în „Divina Tăcere" din finalul adăugat și cu note explicative.

Autorul scrie despre bine și rău, despre taberele partizane, folosind eroii concreți ai momentului istoric, de acum două milenii: Iuda Iscarioteanul, Marii Preoți: Caiafa și Ana, Pontius Pilat-procuratorul roman , Irod Antipa- regele, Matusal, Caleb, Core (membrii ai Sinedriului), Ham - șeful gărzii din slujba Templului ș.a., aflați în tabăra răului și Iisus Hristos, Claudia Procula (soția lui Pilat), Nicodim, Iosif din Arimateea, Soll, Publius Lentulus ș.a din tabăra binelui. Conținutul pe care se brodează discursul cărții nu se poate abate de la o cronologie a evenimentelor și de la finalitatea lor fixată scripturistic. Scenele însăilate pe un fir al cărții sunt : Iuda *vânzătorul*, în deșert, angajează trădarea lui Iisus, primind punga vânzării, și întărindu-și jurământul cu „cămila deșertului"; descriere a două sărbători din tradiția evreilor : Yom Kippur și Sărbătoarea corturilor, unde se vădește adversitatea dintre Iisus și Marii Preoți; După Cina cea de taină în Grădina Ghesimani cu arestarea și apoi noaptea *judecăților,* pe traseul Anna-Caiafa-Pilat-Irod-Pilat; Disputa între taberele *sinedriului*, dintre cărturarii, saduchei, farisei, în jurul procedurilor și argumentelor unui simulacru de proces, ținut noaptea (ca multe alte crime politice din istoria umanității!); scenele din palatele lui Pilat și al lui Irod; Caiafa și Anna se retrag în palatul din deșert al lui Caiafa, unde primesc vestea Învierii și unde cei doi uneltitori, aici dușmani de moarte se ucid unul pe celălalt, ieșind din scenă, ca în tregediile grecești; scena finală, ca un sfârșit fericit, se petrece în Creta unde se refugiase Procula și Soll, din calea lui Pilat, cel care va fi ratificat condamnarea propusă de Sinedriu, după biciuirea publică exemplară și eliberarea lui Barabas.

În textul romanului sunt reluate, contextual, minunile făptuite de Iisus. În discursul, cu multe fapte știute apriori, își fac loc informații istorice despre personaje, tradiție, legislație și o foarte documentată descriere a Ierusalimului și a ritualurilor vechilor evrei. Descrierile locurilor și filmul evenimentelor ne arată un fin portretist al oamenilor și al stărilor dramatice prin care trec personajele. Poziționat, evident partizan, creștinul din sine se dovedește, trăind afectiv, lângă eroii pozitivi. Titlul cărții, **Halacha?** (codul de conduită, legiferat din vechime, să dea calea de urmat a poporului ales!), ne ascunde ideea de Proces, al Lui Iisus, inspirat, pentru că ai tentația să crezi că știi totul din multele ce s-au spus deja. Ceea ce este o premisă, evident falsă. Semnul întrebării din titlu este o concluzie apriorie a autorului, privind respectarea căii acestui cod! Adică suntem avizați că legea nu se respectă în spiritul ei originar! Titlul se justifică, el fiind des invocat, alături de cuvântul cheie : **calea** și de întreaga familie de cuvinte a **Banului** (ochiul dracului!). Despre codul de porunci de la Moise: **Halacha**, după care funcționa Sinedriul (inclusiv cod de procedură, invocat în timpul Procesului!) aflăm multe lucruri, bine documentate. De reținut și simbolistica „insulei" din Deșertul, înconjurat de ... sălbăticiuni, locul rezervat Palatului, făcut prin corupție –unde începe și se sfârșește firul povestirii personajului Caiafa.

În legătură cu vânzarea omului, fapt curent, nu doar în antichitate, autorul creştin insistă pe întreg cuprinsul romanului (şi mereu trebuie spus că este o ficţiune îmbinată cu informaţii din cele patru evanghelii, pe care trebuie să le considerăm adevăruri absolute, creştini fiind!) la prezenţa banului : punga cu arginţii lui Iuda; Dinarii cu care au fost plătiţi martorii... în proces; Dublarea tributului pentru Roma, pentru validarea soluţiei de către Pilat; dublarea mitei, la doi dinari, pentru cei care cereau eliberarea lui Barabas; plata suplimentară pentru condamnarea la crucificare, după ce pedeapsa cu biciuirea şi judecata lui Pilat nu găsea vreo vină. La aceasta adăugăm *târgul intern*, între taberele din Sinedriu, ca în orice parlament modern cu compromisuri pentru putere, ori lichelism.

Problema specială pe care ne-o pune în dezbatere autorul este una cu tema ei enigmatică, şi ea demult în preocuparea oamenilor, dar credem, cu răspunsul alegoric demult formulat : *tăcerea Mielului* (aici, declarându-se inspirat de eseul lui George Uba!). De ce nu s-a apărat Iisus Hristos la Proces şi a tăcut? Pentru cititori trebuie spus că autorul este un exersat într-o astfel de tematică inspirat din scriptură, dar şi din mitologie. El ne va fi dăruit, prin 2009, romanul *Ucenicii Cuvântului*, căruia îi vom fi exprimat un punct de vedere şi câteva aprecieri asupra autorului. Constatam atunci că ucenicii, cu arma cuvântului primit învăţătură de la Mântuitor, au cucerit lumea (vezi motoul din Dostoievski, pus la începutul romanului, care Îl identifică pe Iisus-cuvântul întrupat, cu adevărul!). Iar acum **tăcerea** este tocmai lipsa apărării, folosind o armă atât de eficace. De ce nu a folosit-o? Proorocii anunţaseră evenimentul şi ei ştiau că nu se va apăra. Cei care îl numiseră Miel, ştiau că destinul acestuia, era să fie sacrificat neprihănit. Pentru Dumnezeu-prezent perpetuu, starea tranzitorie de întrupare în om, pentru mântuirea omenirii, este una asumată, dată pildă oamenilor din lumea lor, să le fie pe înţeles şi apoi nădejde înstăpânită-credinţă.

În ceea ce priveşte judecata oamenilor, pentru Cineva care nu este din lumea aceasta, ea stă sub sorţii taberelor şi intereselor omeneşti care le mână. Să ne amintim de un proces celebru, intrat în mit : atenienii au ajuns la o mare dispută, în procesul lui Oreste, după ce îşi omorâse mama adulteră, Clitemnestra şi pe Egist. Voturile albe şi cele negre erau la balotaj. Cel care va fi dat nevinovăţia va fi fost însuşi Zeus, adică instanţa din Olimp, una nu din lumea oamenilor. Când grecii s-au pronunţat, în alt proces celebru, cel al lui Socrate, vor fi condamnat la... cucută, pe unul din mari gânditori ai tuturor timpurilor, însă spiritul său a rămas viu şi azi. În timpurile moderne, ca provocare a temei justiţiei omeneşti invocăm „Procesul" lui Frantz Kafka (evreu şi el!), în care ştim deja că omul în căutarea mântuirii este vinovatul, fără vină, până la judecata de apoi din... cer, unde se acreditează judecata absolută. Concluzia acestui „judecător" (şi autorul acestei cărţi, M.M Loviste, este un judecător cu sentinţă proprie, vădită în concluzia mesajului său!) este că „legea este şi rămâne inaccesibilă raţiunii!", adică este din altă sferă, de dincolo de omenescul rece, exact în literă, care nu poate vedea în spirit.

Romanul de faţă îşi are şi judecata avizată a lui Alexandru Popescu-Mihăeşti, ca punere în gardă şi invitaţie la lectură (pe care o repetăm şi noi aici!). El constată că firea omenească este greu schimbătoare în milenii experimentate şi ne incită să privim în jur şi să observăm câţi fii ai omului nu ispăşesc nedreptăţile unor justiţii omeneşti, în temeiul propriilor proceduri şi al unor *Halacha*, mereu costatată insuficientă evoluţiei omeneşti şi în nevoinţă de schimbare a Constituţiilor. Sunt de acord cu constatarea, privind forţa literar-artistică, remarcată şi la celelalte apariţii editoriale.

Judecata oamenilor, după îndelungi aşteptări, se arată sincronă spiritului vremii. Dacă s-ar schimba codurile de legi, structura politică a *Sinedriilor*, atitudinea societăţii – manifestată cu putere în spaţiul public, geopoliticul – cu stăpâni şi vasali, sentinţele judecăţilor omeneşti ar fi altele, după interesele acestui sistem de cerinţe. Sentinţa faţă de o astfel de judecată, relativizată la context, va fi întotdeauna contestată, iar efectul ei va deveni învăţătură de minte, experienţă trăită, adăugată la baza de date şi fapte a umanităţii. Autorul ne aminteşte de rejudecarea Procesului, cerută evreilor de vremurile moderne, odată cu apariţia pe hartă a statului Israel, în 1948. Noua concluzie, a lui Haim Cohn o ştim şi era previzibilă. Iudeu, nu creştin (care să nu se abată de la

adevărul imuabil al evanghelilor!) el a rămas pe poziția căii, poporului ales, care încă îl așteaptă pe Mesia, asta după două mii de ani. Dar aici să invocăm un alt recurs celebru: procesul lui Socrate a fost rejudecat, în 2012, după 2400 de ani și Grecii, între timp creștinați, l-au reabilitat pe marele filosof, recunoscându-i nevinovăția. Judecățiile în pripă, pasionale, nu pot rezolva problema adevărului (Ce este adevărul?, întrebăm și noi și constatăm că el ține de ceea ce este omenește posibil!), cum un proces al Comunismului, teatralizat la noi, punea o nouă cortină peste lucruri, să se poată așeza lumea într-o așteptare cu altă decantare a luminii de întuneric.

Preocuparea pentru descifrarea marilor procese, din istoria umanității, este a fiecărei generații și a fiecărui loc. Amintim aici, pe lângă autorul loviștean și pe Pr. Dr. Leon Dură, vâlcean care ne va fi dăruit o literatură întreagă, inspirată din sfânta scriptură. În legătură cu poziționarea în dezbaterea, privind acest celebru *Proces*, amintim cartea sa: *Evreii au primit pe Hristos*, editura LOGOS, Rm. Vâlcea, 2006. Iar în 1999, cu ocazia Paștelui lansam la Rm. Vâlcea: *Trecerea... Paștelui* , editura ALMAROM.

În preajma Paștelui creștin, 2017, am recitit rechizitoriul și judecata unui Proces celebru, încă în dispută, privind corectitudinea lui, și constatăm că numai o instanță supremă, nu din lumea asta, poate da verdictul ultim!

Lungul drum al zilei...

Ziua, ca o viață pusă-n poeme de Mircea Vasii, se poate lăsa cuvântului-zbor. O conștință de sine, atunci când se caută, se lasă povestită în prozodie clasică, pledând în fața veșniciei lumii, cauza persoanei. Ba chiar persoanei - cu nume și prenume și supranume, să ilustreze unicitatea și o anume ascundere dintre cele obișnuite - îi va fi fost hărăzit *să fie*, dacă ascultăm spusa moroșenească (se presupune că prin Maramureș ar fi fost obârșia neamului Vasâi!!) cu „va sii!" Ziua, cu semnul ei de lumină, ca toate viețile împlinite, își are cele trei vârste. În cazul celor „povestite" de poetul nostru – cu multă argumentație, legitimată de cele trei școli înalte!- pleacă la drum din zorii edenului. *Să mă aplec – ușor – peste durere* , cartea de debut a lui Mircea Vasii, apărută în 2010, la Editura Ramuri, deconspiră faptul de pe ilustația copertelor, realizată de artistul plastic Cristian Sima. Părinții noștri primordiali, Adam și Eva, comit păcatul, plătit cu dobândirea libertății și apetența pentru cunoaștere. Grea este clipa când trebuie să-ți porți singur de grijă, apoi și mai grea când trebuie să porți de grija celor din Edenul grădinii personale. Se spune că și proto-părinții au părăsit Raiul, îngrijorați, *aplecați* de... păcatul neascultării, să moștenească pământul, să-l stăpânească, numind ceea ce le-a fost dat în ascultare. Primind și vremelnicia cu înserarea și odihna veșnică, odată cu porunca să se înmulțească, ne-au lăsat râu de urmași, și el curgător, într-un carusel al zilelor date de zestre, doar atât cât să le umplem temeinic. În volumul acesta despre... dimineața poetului constatasem, cu ocazia lansării de la Societatea Culturală „Anton Pann", în 2010, nevoia lui Mircea Vasii de-a se mărturisii celor din preajmă despre iubirile de început, despre experiențele dobândite în jocul dus către amiază cu perechea găsită, apoi despre loviturile primite de prea curgere și prea tulbure Oltul. Primul volum este chiar structurat în trei părți. Voia să clarifice stări, să le definească explicit, evident un efect al cunoașterii raționale, urmare a trei rânduri de studii academice, chiar dacă între ele și cele teologice mai deschise către irațonalul revelat. După trei ani, și multe alte poeme adăugate, apare dilema : *Nes(p)ațiu,* al doilea volum ditr-o pseudo-trilogie (tematica fiind o constantă, doar prilejul cu scânteia lui și locul, fiind altele, clar marcate pe răbojul volumelor!), dacă adăugăm și volumul *Arpegii*.

Să ne imaginăm că se lăsase seara și călătorul voia să înnopteze. O putea face fără mărturia finală, ca o revedere al celor trei pași ai zilei? Ne dovedește această intenție, creștinul profund, prin poemele finale ale antologiei numite: *Spovedanie* și *Nerostitul* (încă!). În înserarea venită după cei 60 de ani tereștrii (ca secundele unui minut, ori minutele unei ore!) poetul, într-un fel cronicar, s-a apropiat de sine, ceva mai mult, și atunci actualizarea spovedaniei se va fi impus în antologia

sugestivă prin nume : *Mai aproape de mine*, editura BETTA, 2017. Recapitulând povestea zilei, cu 7 ani de cultivare a *ogorului* literelor (după spusa regretatului Costea Marinoiu şi el încă prezent atunci în casa lui Anton Pann!), observăm , cum altfel?, tot în fotografia (realizată de Gheorghe Dican!) copertei antologiei, ce va să spună selecţia din cele trei volume. *Finis coronat opus!* Autorul se mărturiseşte: cercul trebuie să se închidă tot în grădina părăsită după zbenguiala în libertate, preţ de-o zi cât o viaţă. *Parola* la porţile raiului trebuie să fie perfectă. Te poţi întoarce doar dacă ai găsit în tine însuţi cuvintele potrivite să poţi fi recunoscut: fiu ascultător. Am greşit Tată, că doar Tu poţi fi fără de păcat! Dar mă căiesc şi uite dovada: poemele mele capătă limpezime de albastru. Pe unele dintre ele le-am numit chiar rugăciuni – vezi-Le numerotarea! Îţi mărturisesc scriptura dată unor aleşi ai Tăi să o dea oamenilor, vezi-O şi pe ea în zorul zborurilor lor, din Imnurile mele! Contemplaţia mea exclude verbul acţiunii nesăbuite, dar trage de frânghile unui clopot cu sonoritate de gerunziu. Vreau să dau vorbelor mele zborul şi atunci mă arăt adunării cu oameni, ca întru biserici fără pereţi. Sunt mai aproape Doamne, dar încă mai am mult până să te găsesc întreg în min(T)e. Mă mai iau gândurile lumii mele cât planeta şi mai poposesc prin cântul meu şi cuvinte cu altă vibraţie. Iartă-mă Doamne şi dă-mi o mai bună apropiere de duhul celor crescute din aceste pământuri, numita Grădină a Maicii Tale. Iartă-Mă şi tu Maică a mea Alexandrina, fică din ficele născute pe Cale de Maica Mare, dacă m-am depărtat cumva de vocea sânului tău cu mierea graiului! Păsuieşte-Mă încă, Doamne! şi du înserarea mea adânc în noaptea cu lună plină spre deplina mea împlinire. Dă-mi lumina stelelor şi visele cu mai multă metaforă, decât sentinţele unor judecăţi să nu Îţi vin înainte cu propria judecată, că încă sunt departe de Tine, de Adevărul spre care tind. Ajută-Mă să zbor, prin Cuvântul Tău, gătit mie, Cuvânt potrivit!

Consemnăm posibila rugă a poetului în faptul unei înserări cu înseninare înţeleaptă!

*

În faptul zilei de 11 mai 2017– chiar în amiaza mare!- în sala mare a Liceului Tehnologic pentru Turism din Călimăneşti, plină ochi, preţ de-o oră a suportabilităţii exersată zilnic, şi mult mai mult pentru invitaţii speciali, am fost martorii unui eveniment cultural, dedicat cărţilor şi celor ce le fac posibile, ca o reuşită uvertură a evenimentelor ce vor urma întru cinstirea aniversară a oraşului Călimăneşti.

În oraşul atestat la 20 mai, într-un hrisov al lui Mircea cel Mare (cel Bătrân), 1358-1418 din care domn al întregii Ţării Româneşti între 1486- 1418, în liceul cu un impresionant portret al Voievodului Mircea, imediat la intrare, un Mircea - poet născut pe malul Oltului, mai sus de Cozia, azi cetăţean al oraşului, prin Jiblea Nouă (cea veche apărând şi ea în amintitul hrisov din 1388), tot pe malul Oltului mai în aval – înconjurat de oastea pedestraşilor şcolii, dar şi de mulţi *cavaleri în zale*, îşi prezenta propriul omagiu: antologia de poezie *Mai aproape de mine*. Sigur, trimiterea titlului, ca un raport peste timp la Socrate, voia să ne sugereze propria căutare de sine, urmând Calea de apropiere către... *Tatăl nostru care eşti în cer.* Poetul nostru, pe care îl vrem prin mai marea apropiere de Cuvânt (Domnul cel întrupat, plecat apoi la ceruri, pe care îl mărturisim, din ce în ce mai de aproape!), mai cunoscut de mulţi alţi fraţi întru Domnul!, adusese mai demult un omagiul... Domnului Mircea, când îşi luase pseudonimul Mircescu, fără să trădeze ceea ce primise prin botez, ori de zestre : Vasi(i)-an. Evenimentul organizat îşi dorea tocmai o bună comunicare despre autor şi cei ce l-au ajutat, să-l cunoască pe el şi locul, iar comunitatea să-l cuminece. Argumentele trebuiau să releve adevărul şi să ţină trează adunarea, cu, şi mai puţini iniţiaţi, într-ale culturii şi ale istoriei locului. Credem, că atât cât societatea de azi mai permite, scopul a fost atins.

Pentru încadrarea poetului în demersul publicistic al vremii, Editura BETTA, reprezentată de Nicolae Roşu, a făcut posibilă, printr-o prezentare intersantă, cunoaşterea multor apariţii editoriale recente, între care şi antologia amintită. Cu această ocazie a fost prezentat şi nr.5 al revistei *Arena Literară*, care are pe copertă , între cele şaisprezece apariţii ale Editurii BETA şi coperta anlologiei

lui Vasian Mircescu. Onorând evenimentul editorul Simion Petre Cichirdan a distribuit nr. curent al revistei *Povestea Vorbii 21* în care poemul *C`est la vie* (de pe coperta antologiei!) este pus în pagini.

Între cavalerii în zale, adică demult cu aura strălucirii sriitoricești, prezenți la eveniment amintim pe George Achim, Nelu Barbu, Nicolae Nistor, Felix Sima care au și prestat acolo : au dat sfaturi, au ținut lecția (în sală fiind elevii!), au prezentat poetul lansat. În prezidiul reuniunii, cu numele ei afirmat solid în cultura română, Eliza Roha a strălucit prin elocință și știința captării atenției, mulți dintre participanți rupându-și hipnotica legătură virtuală a tabletelor. Mai mare peste toți, deși scund la statură, a fost cel mai olimpic dintre toți, care a împărțit diplome și medalii, s-a zbătut cu două ore înainte să umple sala cu... pedestrași, a adus televiziunea una, adică Vâlcea UNU, a înființat un nou club –evident olimpic, cu soclu pentru statuia „marelui actor de pe scenă și din filme: Florin Zamfirescu", a aruncat fugere în *pedestrimea* gălăgioasă, amenințând-o cu electrocutarea, adică evacuarea din sală. Inconfundabilul, omniprezentul, super organizatorul, publicistul polivalent Nicolae Dinescu, precum Zeus olimpianul a fost sufletul și solistul manifestării, adică dirijorul și mode(r)(l)atorul evenimentului. Dacă nu ar fi fost Mircea în sală, cu toate ipostasurile sale, doamna Eliza Roha, Petre Cichirdan (care a filmat și pozat, că și el este membru de drept al UZPR-ului), Georgeta Tănăsoaica, director al biblioteci „A.E. Baconschi" a orașului, profesorul Mihai Sandu și câte alte nume prestigioase l-aș fi declarat, de drept, pe Domn Nae, prim solist.

După ce timpul drasticului Cronos a umput ora elevilor și a unor profesori chemați în altă parte, s-au auzit cuvintele despre alte cărți. Le-am văzut și pipăit copertele, am luat cunoștință de agenda evenimentelor următoare și am primit mulțumirile fericite ale celui lansat. Asta însă mai târziu, pe când eram la agapa de la Happy, dedați la ambrozie și nectar, într-un colț din universul Călimăneștilor, aflat în febra lui mare pentru cele de peste câteva zile. Azi a fost ziua lui Vasian Mircea Mircescu, anunțând ziua zilelor lui Mircea cel Mare, iar vreo câțiva dintre noi, informând despre: **înființarea cenaclului Poemele Oltului**, altceva decât un club olimpic. Să ne, și să vă fie toate găzduite de ceasul cel bun!

Cronicar de serviciu: **Mihai Sporiș** (în răstimpuri, membru UZPR)

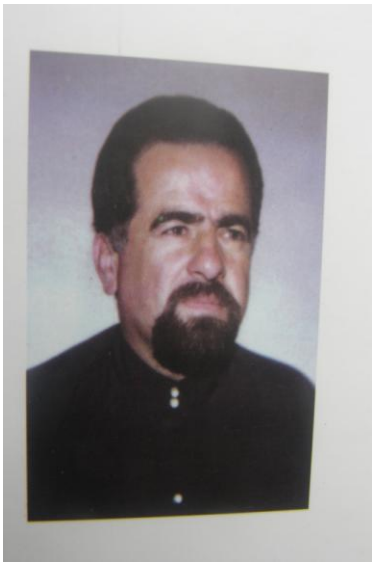

Mircea Vasii și „copilele" sale.

Călimănești, lansare carte Mircea Vasii

Poeta, reporter pe coclaurii lumii- Marinela Belu-Capșa

Cap așa de belu, marin, e la Ea, poeta – ca un Poe, strunind corbul să cânte. Dar între cerul și pământul colindat de Ea - pe roți patru, înjugate drumurilor lungi; pe aripe de argint printre nori!- păsări clasice, aristofanice, ciripeau ciudat lumea largă, zumzăiau sonorități amestecate, greu deslușibile prin norii de zăpadă iviți din adâncuri oceanice. Poetul are însă acordul sensibil cu muzica sferelor. Imaginile deveneau cuvinte și ele cântau cu toate vocalele și bașii consoanelor. Sunetele, ademeniri de sirene, te îmboldeau să vibrezi, să dai viață mișcării, cu ... desen, într-un tact al inimii dansului. Ademenirile mediterane, peste imperiile clasice cu mitologii și imnuri celebre, amintind de marile epopei homerice, de Vergiliu, de Ovidiu – cel cu Metamorfozele, de Orfeul cel cu... lira, de Sapho din Lesbos, de Cântarea Cântărilor și moralizatorii Psalmi, de Omar Khayam și multe alte privighetori de prin grădinile persane, o vor fi prins mai demult în mrejele ei pe profesoara cu temeinică deschidere pentru frumusețea culturii lumii. Singurătatea, tenacitatea și fidelitatea Penelopei, tragedia greacă cu atâtea eroine emblematice, tot atâtea puneri în ecuație a destinului uman și raportarea la cele raționale au dat teme de refecție celei cu instrumentul unei limbi curate la dispoziție. Poeme-reportaje, de pe cocaurii lumii, ori din vecinătatea cu o tensiune afectivă evidentă, devin cântare de cuvinte frumoase care parcă dansează într-un joc care te prinde. Într-o alegorie, cu cheie explicită, cuvintele sunt ca niște păsări cântătoare. Ele dansează clasic dansurile saloanelor. Cel mai ades ele... valsează și atunci curgerea este rotundă în rotocoalele unei armonii cu rimă, tact, adică prozodie pură. Păsările-cuvinte, nu întotdeauna clasice, devin barbar-moderne în engleza globalității, în binarul informaticii (ca o cutie cu maimuțe în care lumea se întoarce pe dos – adică tabletele sunt accesibile copiilor înainte de desăvârșirea limbii materne, ca limbaj prioritar!). Procesul agregării este acum previzibil. Din simțuri, cu porunca Tatălui, numeam descoperind Cuvintele, potrivitele. Vibrând struna, unul după altul legau șirul de gând, ca o linie melodică. Apoi vers după vers, mai multe-n poveste, se închega poemul, și el cu numele lui spre a fi dedicație, explicație (unde sentința se vrea contribuție, ori întărire a unor spuse mai vechi!), ori trăire personală și rugă Cerului. Poemele, „Jucărelele", „Balada" rotunjesc o carte Editată la "Scrisul Românesc/Fundația-Editura" Craiova ,2016 : „Dansul Cuvintelor" de **Marinela Belu-Capșa.**

Intrând în sala de bal a cărții, care ne anunță „Dansul cuvintelor", cu ilustrația unui ...afiș, ca o grafică în culori a geometriei, semnat de Wassyli Kandinsky, să ne sugereze un... *acord reciproc*, suntem luați de mână de sugestia titlurilor și purtați în hora cea mare a cuvintelor, dansând gândul poetei. Stai de vorbă cu fiecare poem și simți nevoia unui dialog, poate un nou dans împreună. Stând de mână cu toate – vorbeam de-o horă de mână!- impresia invitației la dans, una acceptată, se întregește ca o poveste ce merită spusă să cheme și pe alții la hora mare, apoi ca o provocare să iscăm dialogul virtual, cu fiecare poem. Sigur vom face acest lucru (iată aici o promisiune!).

Cuvintele închegate au devenit cântec-descântec, pornire-n balans, dans, contradans, spiralatul vals, ghesul tainic al iubirii să se-mbrățișeze unul cu una, să-și dea atingerea, arvuna, martoră fiindu-le luna. Mai apoi, în saloane cu lumânări, lampioane, pe la baluri, fără voaluri- uneori cu scandaluri, dar cu veselie, toată lumea să știe că va fii cununie, cu inele, popă, primar, că primul dans, nu fu în zadar. Păsările ei, ale poetei noastre, sunt dintre cele călătoare. Ea le vede pescărușii albi, duhuri peste întinderi marine. Unde cuibăresc cuvintele-păsări? În colivia personală a limbii în care trăiești și iubești. Desigur! Atunci când mergi în lumea largă, păsările-cuvinte sunt călătoare și ele să fie impresii, poeme, despre lume, despre vreme. Călător, povestitor al celor văzute, poeta ne minunează, îminunându-ne cu dansul cuvintelor, pe melodia meleagurilor umblate. Planeta cu Fuji, Patagonia, Malta, Israel, Italia, Elveția, Boemia,Norvegia etc.; istoria cu ... Brutus, Nero, Iuda; artefacte, mituri, legende, religii cu eroi emblematici: gânditori din lut, Ulise, Penelopa,Calypso, Bachus, Pann, Prometeu, Rama, Sita, Vishnu ; eroi literari și artiști celebri: Julieta, Făt Frumos, Spânul, Bach, Mozart, Dali, Picasso..., sunt ingredientele unei culturi puse-n operă cu pricepere și fără ostentație caleidoscopică. În poezia românească un Minulescu, va fi cântat cu gândul

depărtările. Poeta noastră este un reporter autentic, care ne cântă ceea ce a trăit aievea, având păsările potrivite și disponibile zborului spre înțelesul nostru. Prin nordul cu fiorduri, ghețari uriași și Troli, valsul trist al lui Sibellius, Cântecul lui Solweig, dăruit cuvintelor de Grieg, vor fi dat dat tonul dansului. Printre crestele Alpilor helvetici, săgetați cândva de Wlihelm Tell, va fi mers de-a împreună cu Verdi, poate și cu Richard Strauss, cel impresionat de crestele pleșuve. Valsul, des invocatul dans, ca și albastrul va fi sugestie valurilor Dunării, dar și maiestuosului Olt, de acasă. Tactul ritmurilor, precizia de ceasornic, pare dirijorul cântecului să-și poată ține cuvântul... măsura. Sub soarele Italiei și al Mediteranei, Canțoneta va fi dat cuvintelor exuberanta Tarantelă și densitatea luxuriantă a amănuntelor. În meditația singurătății cuvintele intră în pasul tânguit al Doinei, cu momente de bocet, abia înfrânt. Iar când dorurile se aprind cuvintele joacă Ciulendre nebune. Reporter de-aproape, peste doar balconul casei- una fixată!, dă cuvintelor, în semn de protest (există și multă atitudine față de relele din cotidian!), muzica prafului iscat de buldozere zgomotoase, așezată în decibeli imbecili. Vorbim de casa de acasă pentru că reporterul, globtroter, este precum melcul cu casa în spinare. Din ea scoate ochii, ca două periscoape, de sub ape, să nu deranjeze ordinea instituită de Dumnezeul tuturor făcutelor și date spre contemplație, împreună cu logosul primordial, din care au izvorât în cânt de sirene, toate cuvintele sfintele, puse aici de poeta noastră să danseze. Am fi nedrepți, față de noi înșine și față de poetă, dacă nu am remarca în cartea dăruită, reperele plaiurilor noastre din... Grădina Maicii Domnului, cu Jiu, Olt, Tudor, Magheru, Coloana Infinită..., cu rusticul ruralității și nostalgia copilăriei.

Marinela Belu- Capșa a pus cuvintele să danseze și ne-a făcut weberiana invitație la vals cu poemele sale insirate de zborul păsărilor-cuvinte pe coclaurii lumii. Să-i primim pescărușii albi, să-i mulțumim pentru sufetu-i mărturisit nouă, ca o trăire ce ni se pune-n palmă.

Poeta, alături de colegii „seniori”

Monumentul eroilor

Trec anii și lunile-n goană, remarcă poetul rapida curgere a vremii, peste noi și pietrele noastre de hotar. Anul acesta, 2017, premerge un soroc al centenarului de la marele război al reîntregirii vetrei de țară-*dodoloață* a românilor. Mult sânge omenesc va fi curs în primul război mondial și din acesta cel cu grupa sanguină românească va fi înroșit Dunărea, Carpații… Vor fi fost ridicate în tradiție creștin-ortodoxă, dar și în scopul scrierii în piatră a unei pagini glorioase din istoria neamului, MONUMENTELE. A fost umplută țara cu mărturia lor prin grija unei Regina

Maria-Victoria-Alexandra şi a celor de-o înaltă conştiinţă civică. Eroilor, care şi-au dat suprema jerfă, eroism sub orice formă, pentru binele şi mai binele public, din vremuri imemoriale li s-au cinstit faptele. Un adevărat cult s-a înstăpânit în lumea întreagă cum ni se vădesc monumentele ce durează milenilor. La noi în ziua de Înălţare (la 40 de zile de la Paştele creştin-ortodox!), zi de sărbătoare în calendar, se face pomenirea celor care nu mai sunt prin: serviciul religios, omagiul din partea puterii omeneşti instituite şi un ceremonial militar (Cuvinte de laudă şi depuneri de coronae, jerbe de flori). Nici anul acesta nu a făcut excepţie. La cimitirul Cetăţuia,(Râmnicu Vâlcea) în colţul lui nordic, dinspre Calea lui Traian, la Monumentul ridicat acolo cu semnificaţie specială, s-au întâmplat toate cele.

Urmărim de peste 15 ani evenimentele publice ale oraşului, într-o pornire civică şi de atitudine asumate explicit (am editat în acest interval 4 volume dedicate Spiritului Civic, şi am promovat ideea de România: Grădină a Maicii Domnului!). Vremuri grele au venit pentru mormintele eroilor, asaltaţi de vanitatea celor au vrut să se facă de vii eroi, cu simpla legitimare a prezenţei lor, după, între cei adevăraţi. O luptă titanică a fost dusă de Asociaţia Cultul Eroilor „Regina Maria" filiala „Matei Basarab" Vâlcea, pentru salvarea eroilor de la profanări, într-un context al anomiei puterilor în statul român, tot mai şubrezit de corupţie şi anemierea forţei de reacţie civică. Se pot vedea cu ochiul liber agresorii şi o minimă voinţă restauratoare ar putea să clarifice mecanismele. Dar proverbul românesc este înţelept şi are predicţii la toate*: Câinii latră, ursul trece* şi *ceea ce a mâncat lupul nu mai dă înapoi!* În cazul nostru decriptarea este uşoară. Ursul este puterea în expresia ei diversă. I-am auzit, an de an discursul, în consens cu liniştirea *câinilor* care nu trebuie să latre. Discursuri cu principii, cu mesaj empatic, de parcă ar coborî Dumnezeu acum între noi (deşi El azi se înalţă la Cer, să ne judece pentru încă un an de … trecere!). Ce se întâmplă atunci când un discurs, rostit în deplină legitimitate nu corespunde vreunui urs local? I se astupă gura de către presa aservită, dependentă de firimitura puterii. Adică aceasta n-a văzut, nu a auzit, nu vede cu ochii ei ceea ce constată vocea care deranjează.

Politicienii, cei cu funcţii publice eligibile şi/sau numiţi în baza partizanatului politic, în vremea criteriului *political-corect* (adică, dacă algoritmul înţelegerii între partide spune un lucru este luat *tale cuale*, indiferent de competenţa favoritului şi atunci să te ţi, privind justeţea deciziilor, care se execută, nu se discută! Adică, vae victis!) sunt iute trecători prin poziţii în vârtelniţa noastră, şi ceea ce încep unii este inadmisibil să fie continuat de alţii. Sisif în persoană se poate legitima cu marile nereuşite prin descărcarea, mereu, pe povara foştilor. Dar ceea ce a mâncat lupul dă fiecăruia imboldul să se sature repede, eventual să se facă şi erou, într-un anume fel: doctor în ştiinţe plagiate, scriitor de mare respiraţie şi prin vreo uniune; universitar la Universităţile - apărute ca ciupercile după ploaia mare a tranziţiei; academician prin vreo academie, ori pur şi simplu cu cavoul între eroi, poate chiar sfidând monumentul central.

Înaintea alegerilor locale uliţele satelor au fost asfaltate. E de bine desigur, dar de ce în legătură cu momirea votului, de către cel din scaun? De ce în pripă? De ce nu, dintr-o necesitate firească, atunci când trebuie? Şi aleile cimitirului eroilor „Cetăţuia", înainte cu o zi de Înălţare, au primit asfaltul. Venea lumea bună, desigur, şi putea să dea ostentativ o bilă albă. Este de bine, cu siguranţă, dar grija pentru anumite lucruri nu trebuie să fie în salturi şi doar când ni se atrage atenţia asupra vreunui dil. **A fost acolo şi o altfel de atragere de atenţie (faptul care ne-a sugerat aceste rânduri!), privind starea generală a monumentului şi nevoia urgentă de reabilitare, în perspectivea lui 2018**. Propunerea pertinentă, indiferent de locul şi momentul în care a fost făcută, dădea senzaţia că deranjează cumva edilul oraşului. Aşa a crezut presa locală care nici nu a sesizat mesajul şefului local de la Cultul Eroilor, şi nici nu l-a consemnat ca atare. Nu ridic aici statui oamenilor în viaţă, dar atât cât cunosc eu primarul oraşului, cred că a recepţionat corect mesajul! Rostit acolo, dacă ar fi fost preluat corect de presă, i-ar fi dat un argument puternic în faţa Consiliului local pentru o strategie, un program de întâmpinare a anului 2018, pentru cinstirea

pilduitoare a Marii Uniri, credem, dând un exemplu edililor celorlalte orașe. Aici adaug argumentul special, că în 2018 se împlinesc exact 600 de ani de când Mircea cel Mare –cel Bătrân, nașul Râmnicului, își petrece veșnicia la Cozia. Cred în înrâurirea numelui și cinstrea ce o datorăm eroilor tuturor timpurilor, dovedind prin faptele noastre că nu i-am
uitat.

Monumentul de la Cimitirul Eroilor din Râmnicu Vâlcea

Fals tratat de alchimie

A văzut lumina tiparului un nou roman al scriitoarei Eliza Roha: *Salt în umbra nemuririi*, editura Betta, 2017. Titlul ne-a luat repede de mână să ne dumirim asupra leacului propus. Nu ne dăm aici cu părerea asupra modului, cum ne povestește autoarea. Au făcut-o, lămuritor, criticii cu expertiză. Exprimăm părerea unui cititor atras de titlul provocator cu cele trei cuvinte cheie. Ni s-a indus imediat părerea unui posibil roman științifico-fantastic, ori poate ceva în genul celor polițiste. Lectura debutează cu Alaska (știam despre intermedierea lui Pomuț în vânzarea ei americanilor!) și cu un român, într-un laborator condus de un ***profesor,*** atins de efectele unor leacuri, precum cele ale Anei Aslan. Limbajul, cu atâtea trimiteri la știință, descrierea nordului izolat, pur, a aurolei boreale părea să confirme supoziția inițială. Ne înșelam, desigur, cartea ne depășea așteptările. Luată sub

priviri nu ne va fi lăsat până la final, şi apoi mult după, pentru descifrarea mesajului lansat de întregul ei.

În lumea noastră globalizată, cu diversitatea în mare competiţie pentru desemnarea componentei… alfa, am încercat să individualizăm amprenta autohtonă în romanul citit. Europenizarea – integrarea prin cultură!- în spaţiul geopolitic al Uniunii, ce soluţie a adoptat? Lovinescu, cândva, sugera un fel de s*incronism* în care ceva *minor* putea să fie uşor înghiţit, asimilat, dus în imitaţii de tot felul, cum se va fi întâmplat în alte sfere atinse de globalismele exersate (vezi vremea realismului socialist, slujit în fosta Uniune!). Păstrarea identităţii, ca o formulă a apărării redutelor proprii în marele nou, implacabil imperiu, presupune raportarea la ancorele solide: mama-pământ al natalităţii; tatăl, din cerul moral, cu o credinţă demult poruncită. În provocarea - principială în fond!- a contrariilor, privind raportarea la dumnezeire, Europa maestrului Eckhart, în învăţătura sa cu surse augustiniene, consideră că omul poartă pe Dumnezeu în sufletul său, astfel că prin izolarea sa de cele lumeşti are toată posibilitatea să devină el însuşi Dumnezeu. Europa spiritului faustic, în care Dumnezeu se confundă creaţiei (panteistă, ar spune filozofii!) nu este şi Europa noastră, în care Dumnezeu este peste creaţia Sa, adică exterior ei, şi între El şi lumea creată există o tâmplă de altar, o separaţie - ca o poartă între aici şi dincolo, între timp şi eternitate. Între cele două dimensiuni, existând o trecere subtilă şi permisiunea conexiunii permanente, prin tainele date iniţiaţilor. Judecând, prin această reţetă, *Profesorul* – personaj cu prezenţă virtuală!- singur cunoaşte taina, este în cele din urmă muritor (fizic!), stă departe de neiniţiaţi, îşi are în Cosmin un discipol, care la bâtrâneţea-i lungă devine iniţiat şi continuator în spirit. Autoarea este spiritul universal al lumii, dobândit prin cunoaşterea raţională, în dimensiunea unei imanenţe a ştiinţei până la asimtotă. Pe înălţimea fără timpului, cu rădăcină ascunsă şi coloană fără sfârşit, duhul său este pogorâre creştin-ortodoxă, demult sfinţitor, al pământului românesc.

Ideea izolării, ca un timp dedicat regăsirii de sine, este un fel de isihasm în căutarea celui Ce s-a pus cheie între lăuntru şi afara noastră. Locul rezervat este din lumea noastră: laborator săpat în gheţuri, chilie de mănăstire, peşteră de pusnic, salon de spital. Timpul, secvenţă de curgere, este povestitor despre finalităţile căilor contrarii. Vorbind despre cele materiale, dobândite abrupt, ne oferă o diagnoză lucidă, aşa cum făceau poeţii-sfetnici la curţile despoţilor luminaţi. Cele consemnate despre cotidianul social-politic sunt adevărate pilde, de luat aminte, despre vremurile smintite de azi. Aici atitudinea de apărător al moralei este pregnantă. Nu judecă oamenii, ci constată disoluţia unei lumi în grabnică nevoie de leac, să-i reducă entopia în prea grăbitul ei urcuş. La noi - mai risipitori decât alţii, după răsturnarea abruptă a *epocii de aur*, şi cu scăparea din lesă a câinilor de pază, deveniţi lupii propriei turme! – a crescut densitatea nelegiuirii pe metrul pătrat de ţară, iar pilda credibilă poate avea efectul trezirii din *somnul* cel greu al *raţiunii*. Iude multe, ciopoare de laşi, au dat oceanelor vapoare, au scurs ţiţeiul prin venele economiei altora, au dat nervii energetici, altor companii naţionale; au îndrăgit cele străine, înjosindu-şi laptele matern al produselor mai sănătoase; au dat trupurile pădurilor, din raţia noastră de oxigen, să respire şi să ne tragă în piept alţii; dăm şi azi, ca pe vremuri, carnea tinerilor pentru marile războiri ale imperiilor, luptând în războaiele globale pentru vasalitatea în care suntem, cu speranţa că ne vom păstra vatra nepârjolită de alţii, peste pârjolirea proprie; sistemele de învăţământ, sănătate, justiţie, într-o bâjbâială fără sfârşit şi peste toate marea abramburească politică a celor neaveniţi, ca o bandă de tâlhari puşi pe pricopseală. Totul de la munte la mare, atât la ţară cât şi în mediul urbanizat.

Este plin romanul de mame (maici) şi de taţi, pentru acoperirea multor ipostaze. Se reţine aici raportarea la generalitatea maternităţii şi puterea însemnului patern, în materia roditoare. Rafinarea semnului, pentru nemurirea lui, într-o continuitate fără sfârşit, este raţiunea acelui *basm* şi el nemuritor. Acest elixir special, căutat de alchimie, este sângele marcat genetic cu puterea curgerii continue peste generaţii. Din carnea mamei-trup, din *Codruţă* de pâine, şi din elixirul tatălui (din

mulțimea taților îndumnezeiți!) dat spre păstrare vindecătoare, vin de transfuzie, se naște, renaște atât, Cosmin (cosmosul din fiecare!), cât și ipostaza unui (A)- Petru, piatră de refundament (Petroff Kuzmin) al unui crez, vădit răsăritean.

Crezul profund, impregnat scrierii, este în Legea iubirii- fundament creștin. Cuvântul viu, dus, prin toate mijloacele: predică, scriere în carte, pe stik, pus în icoane, lucrează în omul pregătit să-l primească. Uceniciile durază mult și primesc duhul înțelegerii adevărului, după multă muncă și cunoaștere agonisită. În lumea globală de azi treapta ridicării peste lumea comună ar fi adevărul sintetic al matematicii/societatea informatizată a cunoașterii (avem și *Tatăl* -profesor), apoi ucenicul, cercetător-cartezian, să își adauge experiențele, să pună-n conexiune materia cu spiritul imaterial, exercitând medicina totală: *profesorul*-tată adoptiv, de împrumut și mentor pentru conexiunea carne-corp eteric. Treapta spirituală, dobândită de la necunoscutul - în mod direct!, tată natural, prezent altfel în firea sa, printr-o scriptură secretă, este dobândită către închiderea cercului. Personajul principal, Omul-Cosmin, fiul atâtor mame și al atâtor tați, este omul global: multispecializat, poliglot, multicultural, globtroter, etc. El cunoaște lumea largă (Alaska, Tibet, Canada, Germania etc.), dar și țara din sine, cu București, Bucovina… Valea Prahovei. Dintre crezurile lumii cunoscute el este, în cunoștiință de cauză, un creștin-otodox al tradiționalismului românesc, definit de Nichifor Crainic. Este un purtător al specificului românesc cu marca inconfundabilă, unică, a grupei sale sanguine. El parcurge treptele devenirii, arătându-se o verigă de intermediere. Acel cerc deschis la poarta, iraționalului π, în logica matematică, este locul unde ceea ce a fost ciclicitate, își întinde trupul și devine veșnicie a rectiliniului, iar ceea ce se naște, din ceea ce a fost deschis, un pas mai sus pe transcendent (coloană fără timp!), devine un nou cerc de viață pe spirală, cu un nou talant de dat strălucirii, altei generații.

Cartea citită mi-a apărut, după un timp al așezării gândului, ca o plasă nevăzută, ca un voal al ascunsei Isis. După o recitire, cu altă concentrare, într-un alt răgaz impus asupra dialogului cu textul, am transformat copertina primei treceri într-un *antimis.* Aceea dublă acoperire a mesei unui Altar de biserică ortodoxă. Două pânze, ca două planuri suprapuse, vorbind despre ubicuitatea lui Dumnezeu : Dumnezeu-Omul muritor, ca verigă a duratei dată împlinirii, și Dumnezeu-Duhul nemuritor, din eternitatea Cerului. Atunci mi s-a revelat pururea fecioria Maicii - inepuizabilă nașterii tuturor oamenilor înnoiți și unici, în ciclitatea rotirii cosmice!- și pogorârea din Eternitate, în timp, a Duhului Tatălui, care ne este în cer, să primenească, resfințind începuturi de cercuri. S-a luminat gândul credinței românești, venind dinspre substratul dacic, al credinței în nemurire. Se vădește științific continuitatea vieții prin ștafeta materială de carne și informația-inculcată în genele date de zestre. În ritualul creștin, euharistia, consacrată prin epicleză, pe *antimis,* vorbește altfel despre elixirul vieții fără de moarte. Din trupul fostelor pâini ale lanului mamelor secerate și din curgerea vie a vițelor cu vinul sfințit de soarele ceresc, trup și sânge înnoitor, se arată un elixir tăinuit în chivot prin Altare. Un îndemn al psalmistului ne spune:„Gustați și vedeți că bun este Domnul!" (Ps. 33-9)

Nemurirea noastră – tinerețe fără bătrânețe…!- este credința într-o viață de apoi, din altă dimensiune, dar și în tiparele geneticii, venind ștafetă neîntreruptă, în care toate își au continuitate și inteligență. (Constantin Duncan ne vorbește, cu argumente, despre *inteligența materiei*!). Simbol al acestei continuități de viață lungă ar fi fost elixirul nemuriri, căutat în veacuri de alchimiști. Creștinii au găsit soluția transubstanțierii în împărtășania cu pâine și vin. Hrănidu-ne din trupul material al Maicii, și din spiritual solar al Tatălui, dobândim viață, în prelungirea altor vieți, și datoria să ne dăm mai departe trupul și duhul celor ce vin, să rămânem prin ei în nemurire.

În acoperământul nevăzut, pus peste lume, El I s-a impregnat, purpură de aurora boreală. Sub brocart, pânza albă de puritate artică, cu cristale înstructurate, pare veșnicie de ape culcate. Imens

pare acest *antimis* pus peste polul rotund al Pământului. Omul muritor pământean, fiu venit cuvânt, întrupat ofrandă, are deasupra purpura, semn al Tatălui sfințitor și pururi purtător de grijă. El, fiul, un Cosmin-Cosmos, devine principiul raționalității lumii, acceptat unanim de știință și religii. Lui, ca sfinte daruri, i-au fost date spre împărtășire sângele înnobilat al Tatălui și carnea Maicii sale preacurate. Elixirul sfintei împărtășanii ne-a dumirit asupra căutărilor… alchimiștilor.

Frumoasă această poveste-roman despre lumea de azi- prea căutând aurul!-, spusă nouă cu mult tâlc și pricepere. Coborâte subtil, pe file albe, cuvintele-sfintele s-au așezat carte în Betta(nia) să ne fie a citire și redescoperire de sine, nouă cititorilor. Romanul Elizei Roha nu este un tratat de alchimie! Este un îndemn la cuminecare, din ceea ce este omenesc, în legea iubirii dată într-o de neuitat Cină, premergătoare erei noi. Atunci am primit în dar : taina și elixirul ei, pentru nemurire.

Variațiuni pe tema cavalerismului... revolut

Un Gheorghe, un om împelițat, s-a travestit într-un... don Quijote de Burluși, cu erudiție și morală înaltă. Alteori a încălecat măgărușul, să se arate scutier, în hâtrul și plin de snoave, Sancho Pantza. S-a pus pe colindat văile Topogului, Argeșului, Oltului și ale tuturor meleagurilor vorbitoare a limbii lui Anton Pann, să îngâne psaltic imnuri, înjurături, măscări de... dulce, poate..., poate ne-o trezi din somnolențele induse. A intrat..., *călare pe situație*, în lumea românească de azi, să se lupte, cu armele cavalerului rătăcitor, riscând în ochii aliniaților, îngenunchiaților, să pară un saltimbac, un artist trist de vesel- în balansul de-a râsul-plânsul!- o foarte tristă figură...

Luptele cele mari de azi, cu noi înșine desigur, se duc între gândurile noastre și ale altora, mai mereu intrate pe furiș , pe neobservate, dar cu multă putere să ne domine cetatea-ne asediată. Din lăuntru se arborează noua flamură peste un adevăr încă nedeslușit și dovedit mai apoi minciună. Mai sunt gânduri treze care strigă și nu pot fi auzite de prea greul somn și prea marea încrederea în străjerii intrați pe furiș, să ne apere de noi înșine. Boală grea starea aceasta de somnolență cu anticorpii adormiți și trâmbițași îmbătați stașnic, uneori cârtitori față de cei ce vor să mai strige că nu-i a bine prin preajmă.

Români călare pe situație, de Gheorghe Piele, Editura Tiparg, Pitești, 2017 carte-antologie (pune împreună volumele și textele anterioare!), este cronica unei lupte, dusă cu armele atitudinii, de un *cavaler rătăcitor,* cu aparența ieșirii dintr-un sincronism. O atare judecată se poate isca doar dintr-o superficială trecere peste câteva pagini- tot volumul fiind în marea lui diversitate și cronica unei perioade foarte dinamice, în transformări socio-culturale!- când întregul poate da o concluzie valabilă. Am urmărit critica asupra volumelor anterioare și dincolo de bunăvoința întâmpinării am găsit, în câteva locuri, evaluări care fac cinste criticilor.

M-am ferit multă vreme să îmi asum păreri asupra omului și scrierilor sale, deși îl întâlnisem acum zece ani la Burluși la o comemorare a poetului Ion Ene Fripcea, dar într-un nr. al revistei *Povestea Vorbei* (2009), Costea Marinoiu îi făcea o

prezentare cu care eram, în parte, de acord. (Nu concepeam, nici atunci, că atitudinea scriitorului are un orizont critic, asupra neamului său, doar de vreo 20-30 de ani în urmă! Acum este evident că Herodot, Ovidiu, Cantemir ne sunt invocați de autor, în cercetarea unui proces al formării unei peceți psihologice, de mai multe ori milenar!). Ilie Gorjan vede în autor luptătorul, care „biciuiește racilele societății contemporane...”; Tudor Mihăilă, precum Marinoiu : „revolta sinceră față de metehnele vremii din ultimii 20 de ani...”; Marian Mihăescu observă, notă dominantă asupra scrierii, caracterul licențios al *pielismelor*, neuitând să ne amintească, ca precursor, pe Ion Creangă (autorul ni-l aduce în atenție acum și pe Mihai Eminescu); Cornelia Popescu, vorbind despre arta lui Gh. Piele, vede *o incursiune în universul viciilor omenești /nivelul științifico-terapeutic*; George Gibescu observă *stilul salonard-academic și burlesc quasi grosier al lui Păstorel;* Dumitru M. Ion observă *comentatorul savant* și *duhul unei cărți serioase;* Maria Diana Popescu are în față *un erudit, posesor al unei culturi vaste, solide*. Observă *protestul prin umor față de-o realitate incomodă.* Conchide frumos*: la vremuri tulburi, când tot mai puțin îi iubim pe cei care păstrează jarul pe vatra culturii, umoristul ia atitudine...* Apoi, prin apropierea culturală a Râmniculului cu CIC-ul (Clubul Iubitorilor de Cultură din Curtea de Argeș) evenimentele ni l-au adus, față-n față, de multe ori, pe neastâmpăratul și foarte spontanul Gheorghe Piele. Petre Cichirdan îi prezintă în mai multe rânduri volumele pe care, avizat fiind, le voi fi studiat. Portetul făcut de Petre Cichirdan, prin 2010, se contura și pentru mine . În ceea ce privește tema și modalitatea de tratare *: beletristica : adevărat tratat științific/gen popular de descătușare a unui potențial neconsumat/radiografie a realității din orice domeniu al societății românești/fără subiectivism politic* (excepție făcând ultimul volum, căzut în perdeaua de fum... despre soroșism!).

Gheorghe Piele, inconfundabil, este o atitudine a trezviei, cu mijloacele pe înțelesul tuturor, să ne vină mințile la cap. El strigă ca pentru *o terra deserta*. Înjură să ne poată scoate din țâțânile anchilozate. Citește (pentru noi!) și citează, să ne arate că nu o face de capul lui, ci aidoma unor înțelepți cunoscuți și recunoscuți ai neamului. I-am consatat atitudinea, fiind pățiți. Înainte de 1999, publicam o culegere de atitudini (articole publicate în *Jurnalul de Vâlcea!)* sub constatarea *Stigăte în pustiu* – observând lipsa ecourilor din spațiul public. Apoi am editat patru volume: *Spiritul civic-stare de fapt și deziderat* (în perioada 1999-2006, în colab. cu Nicolae Sporiș), constatând nevoia de atitudine în societatea românească, tot mai puțin reactivă la nereguli, cu foarte multă anomie instituțională. Știam că tonul face muzica, dar nu știam să potrivim intensitatea. Nu observasem că surdina noastră, o blândețe nepotrivită cu prea neastâmpărul general, nu poate fi auzită în vacarmul în care toți vorbeau despre pseudo-democrație, valori euro-atlantice, și nimeni nu mai asculta pe nimeni, în timp ce căruța politicianistă striga asurzitor minciuna proprie , ba mai arunca și zăhărele la gurile căscate și privirile căzute în transă. Cum să fie auzite cuvintele noastre? Ecourile? Nici atât! Soluția ne-a vădit-o după eforturi și timp, sacrificate, Gheorghe Piele. Să-i spui de la obraz, să-l zgâlțâi pe cel nesimțitor -

din atâtea pricini posibile! Pe cei groși de obraz, nesimțiți de-a dreptul, să nu-i mai cocoloșim, ori să le acordăm false cicumstanțe măsluite, dovediți fiind de bunul simț: păcătoșii păcătoșilor. Să nu-i mai facem nevăzuți, ori *eroi de mucava*, precum îi proiectează în jur codoașa presă aservită și lingușitoare. Gheorghe Piele, luptătorul, ca un Don Quijote, pe care istoria culturii îl are între nemuritori, nu se lamentează. Împotriva curentului acționează cu toată forța și își pune în cap canonicii, dependenți de bugetul propagandelor, cu stăpânii în jilțurile puterilor. Este liber și cu/pe resursele proprii, nu puține fiind cele intelectuale, strigă din toate puterile prin cetatea asediată.

Semiton, ton, polifon... crează mesajul pentru muzica vremurilor noi, dar reia și partiturile clasice, mai din urmă, parodiindu-le măestrit. Aici ar trebui să se vădească orizontul de timp cu început de secol XIX, venind de la Alecsandri, către Adrian Păunescu. Anton Pann, cel isteț ca un proverb, este în spiritul mai bătrânului și mai mondializatului Sancho Panza. Ch.Baudlaire este folosit ... prefață, cu prefața sa, la *Florile răului*. Să nu uităm acum atitudinea contemporanilor față de darea în vileag a răului din vreme. Pe Miguel Cervantes îl contesta Lope de Vega, pe Baudelaire toată critica franceză, iar pe Gheorghe Piele contemporanii săi cu atâtea cărți necitite și afirmați în corul aplaudacilor... Gheorghe Piele îmbină cele două personaje ale lui Cervantes, într-un altfel de *binom*. Proverbele lui Anton Pann, poate din colecția lui Iuliu Zanne, expresia abundentă a erudiției latine, grafica lui Traian Duță, toate ne deconspiră, foarte sugestiv, modelul literar. Antologia argeşeanului Gheorghe Piele este ca o zgâlțâială să poată servii de lecție, frecție, corecție, după nevoie... Este strigăt de miezul zilei, din toi de amiază când lumea ar trebui să fie trează. Știe că la miezul nopții noastre adormite,adică în plină zi, umblă hoții. Politicienii-buhele, guguștiucii-politrucii, parcați prin palavramente și prin alte curți *constipaționale* și prin afaceri cu contrafaceri, cu marcaje și trucaje politicianiste defilează, faună de pradă la... paradă, ca omizile puse să radă. Nu știm orele când au fost înjurați de mamă, ori li s-a tras la palmele nesimțite, dar jafurile la care s-au dedat și pe care le apără, cu poterele năimite, tot din paralele noastre, credem că un serviciu non stop, de arătat cu degetul și strigat în piața publică, se cere de urgență a fi instituit.

Într-un râsu-plânsu, pe șleau – în spusa cu ștaif : licențios!- Gheorghe Piele vede starea băltită a unei mentalități adânc înrădăcinată, printr-un lung și nefericit proces istoric pe care îl analizează. Ne sugerează câțiva factori cauzali printr-un eseu bine articulat și mai ales cu un aparat critic de excepție. Starea de robie politică și îndemnul la supunere necondiționată, venit din partea unei biserici a... contemplației, ne-a însămânțat năravuri greu de lecuit și acum în plină manifestare. Aduce pentru demonstrația sa nume grele la bară, alături de cei paisprezece clasici pe care îi parodiază : Dimitrie Cantemir, P.P.Panaitescu, Florin Constantiniu, Petre Țuțea, Dumitru Drăghicescu, Simion Mehedinți..., să pledeze cauza – aceea a vindecării de lașitate și minciună!- văzută ca pe o nărăvire istorică de sub nefericita zicere : *capul plecat sabia nu îl taie!*

Acum patru sute de ani cavalerul tristei figuri, într-o nebunie lucidă, voia să restaureze epoca revolută a unui cavalerism etic, prea utopic însă pentru conquistadorii care descoperiseră economia piețelor cucerite. Cu un secol și jumătate în urmă, în plin proces de modernizare al statelor... aproape naționale, pișicherul de Anton Pann, ni-l anunța pe moralistul Caragiale, pe hâtrul de Ion Creangă și pe vizionarul Eminescu... Lecțiile se învață greu, iar stările vechi de lucruri nărăvite, revin generație după generație, mai ales că educația și cultura, menite să ne trezească, dorm și ele somnul nostru întreținut de propagandele abile. Iată de ce Gheorghe Piele este un cavaler rătăcitor hulit de anumiți confrați, adevărați câini de vânătoare, ai sistemului ce-i ține-n lesă și îi hrănește.Profesionist licențiat, în domeniul muzicii, Gheorghe Piele ne provoacă (nu la duelurile sale epigramistice!) la o meditație, antologia sa fiind o variațiune, pe tema deznărăvirii, ca o reactivare peste timp a ilustrului Don Quijote...

Cercul de la Râmnic
România „Grădina Maicii Domnului”

APEL- către congresul Fundației „Origini Carpatice”, Buzău, 2017

Cercul nostru, în deplin consens cu Asociația „Seniorii”, Liga femeilor creștin-ortodoxe, Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”-filiala „Matei Basarab”, Vâlcea face apel la participanții Congresului, organizat de dumneavoastră, să susțină demersul canonizării lui Mircea cel Mare- cel Bătrân. Am adresat Sinodului Bisericii Ortodoxe Române un Apel, în 25 Martie 2017 – pe care îl atașăm!

La împlinirea a 600 de ani de statornicie a lui Mircea la Cozia și a unui veac de la Marea Unire, să dăm sinaxarului un sfânt român, deopotrivă erou emblematic al dăinuirii noastre în cugetul creștin și în aceeași țară. Fiți alături de noi în demersul către Sfântul Sinod al BOR să i se recunoască lui Mircea cel Mare puterea simbolului care ne-a înrâurit minunat.

Cercul de la Râmnic /Mihai Sporiș

Dialoguri

Este subtitlul unei cărți numită, în sincronismul duratei sale de apariție, *Tiparul bisericesc la români*. Editura Praxis a Arhiepiscopiei Râmnicului ne-o oferă în dar ca semn al cinstirii anului dedicat tipografilor bisericești, anul 2016, prin Hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Binecuvântarea ierarhului - eparhia fiind una reprezentativă pentru destinul tiparului românesc și aureolată la un moment dat cu onorantul titlu de *capitală a tipografilor!* – I.P.S Varsanufie, datată la 1 septembrie 2016 (începutul anului bisericesc 2017!) și uvertura tematică a cărții despre *Importanța misionară a tiparului în Biserica Ortodoxă Română*, vin ca un îndemn prielnic la cercetarea unui lucru frumos, și de învățătură, pe potriva îndelungatei zăbave într-un dialog la vedere, pe durata anului 2016, a prestigioaselor reviste culturale ale Intol Press. Cartea

este chiar mai mult decât o incursiune în istoria tiparului românesc. Privirii drumului din urmă i se adaugă, căutându-se mereu răspuns, întrebarea: încotro ziua de mâine? Care va fi destinul nostru, încă pe cale, într-o societate a cunoașterii care și-a schimbat radical vehicolul informațional, ca mod de operare, trecând de la analogic la digital? Direct spus : tradiția, respirând era Gutenberg, va mai putea să țină pasul cu modernitatea calculatorului? Titlul volumului, tributar sincronismului și unei canonicități instituționale, cu toate meritele privind posibilitatea promovării către cititorii avizați (este nevoie de recomandări alese, în mulțimea atâtor apariții editoriale sărace în substanță!), nu surprinde și planul acestei legitime îngrijorări.

Lucrarea este explicit asumată de autorii *dialogurilor*. Pentru cei care nu le cunosc amplele biografii, acestea ni se pun în palmă, legitimându-ne autorii pentru cele ce ne sunt prezentate. O îmbinare fericită între experiența dobândită și permanenta învățare/asimilare, în plină scenă, este la vedere. În *câmpul muncii* lor, specializate (iertare celor ce au dus în derizoriu această etichetă!), autorii sunt recunoscuți prin ceea ce au făcut, dar orizontul cuprinderii lor, dincolo de limesurile structurilor care îi conțin, ne arată două personalități de largă întindere și de mare amplitudine/adâncime. Arhimandritul Veniamin Micle, ierarh recunoscut al bisericii creștin-ortodoxe, autor a 90 de cărți, un cercetător științific neinhibat, obiectiv și apropiat de noua tehnologie a informației pe care o folosește din plin, este o memorie vie, o bază de reguli, date și fapte, dacă îl portretizăm spre a justifica posibilitatea unei punți de comunicare cu partenerul de dialog. Petre Simion Cichirdan, inginer (produs al Politehnicii din București), într-un domeniu al creativității prin excelență (vezi programarea mașinilor cu comandă numerică!), trece peste gardul domeniului său de definiție și se lasă inspirat de muze; ucenicește la maeștrii ai artei de sub revelații și ni se arată un foarte bun cunoscător al scripturii, pe care o ia sursă în multele sale lucrări. Făcători de carte, și unul și celălalt, depășindu-și domenile de strictă încadrare profesională, spirite libere și întreprinzătoare fiind, s-au întâlnit în numitorul lor comun, marea iubire de adevăr, pornind de la cele de întemeiere personală : valorile neamului din care vin și continuând cu principiile care guvernează lumea, peste vremelnicia unor legiuiri omenești opace și tributare înnoptărilor intempestive. Între două persoane cu iubire de cunoaștere și preocupări comune s-a construit o punte prin care *dialogurile* ne-au fost date și nouă să învățăm multe.

O punte, un pod se construiesc peste vreo vale, prăpastie, oricum între două părți care privesc diferit în spațiu. Vorbind despre două domenii care definesc malurile și de puntea care le unește, vedem în autorii dialogului cei doi poli, în ceea ce ei au diferit. Să spunem mai întâi că fără tensiunea dintre contrarii nu ar fi fost posibil arcul electric (iată o punte de lumină!) care să lumineze dialogurile și să le facă vizibile. Ce au diferit cele două personalități? Ce este vizibil dinspre observatorul dialogurilor? Aici încercăm să descifrăm cartea, „roman publicistic", în spusa autorilor, fiind provocați prin dubla expunere publică a dialogului. Prima dată, secvențial, în revistele vâlcene.

Veniamin Micle slujește, trup și suflet, *cuvântul*, care după spusa scripturii, a fost la începutul începutului. Petre Cichirdan, partizan și el, este slujitorul *faptei*, care în spiritul protestant al tuturor făptuitorilor prin nordul pragmatic al Europei, cu burguri și bresle, a fost desigur... *la începutul începutului!* Petre Cichirdan ne oferă o interpretare, altfel de interpretare a partiturii ... scripturii! Pare o contradicție, demnă de-o schismă, care a și provocat cândva o prăpastie și o războire partizană cu râuri de sânge prin valea, căscată prăpastie între puncte cardinale Nord și Sud, pe meridian, după ce contradicția despre proveniența Duhului Sfânt separase, la fel de contondent, Răsăritul de Apus, pe o paralelă pământească. Domenile proprii, de aceea partizane și obediente propriei legi de funcționare, se slujesc cu încrederea în adevărul primit-, unul omenește posibil!- și întreg devotamentul. Dar ne este permis să ieșim din cercul de cuprindere și să vedem altfel lumea? Autorii *dialogurilor* au avut această șansă și voința să o facă. Mare blestem era înainte să te

folosești de cercetarea științifică, uneltire a diavolului, precum tiparul însuși a fost considerat. Câte ruguri nu vor fi ars pe pseudo-eretici! Câtă luptă în lumea științei pentru excuderea dogmatismului științific și fetișizarea unui anumit aparat de cercetare, în extrema altui dogmatism – cu sensul unui determinism îngust, nu cel teologic. Autorii noștri au citit, cu altă dipoziție întru înțelegere, și legea de funcționare a vecinătății, au trecut chiar frontierele unui lagăr care impunea adevărul său. Chiar sorocul înnoirii, într-un anume fel al timpului, va fi deschis larg porțile pentru cei pregătiți să își ia porția de libertate, înainte chiar ca sistemul, declarat caduc, să-și fi înțeles sfârșitul. (în inerția în care trăim tarele vechi se vădește limpede rezistența la schimbare!)

Inginerul, partizan al teoriei sistemelor, al principiului cauză-efect, responsabil de structurarea cărții, asumându-și inițierea interviului, lansază provocarea: **la început a fost fapta!** și ne face o demonstrație, credibilă din perspectiva domeniului căruia îi este purtător de *cuvânt* (sic!). Interlocutorul, tezaur de date, fapte, uneori reguli (în înțelesul echipei, care structurează instrumente cu inteligență artificială, s-ar numii inginerul cunoașterii!), cunoaște teoria funcționării sistemelor cibernetice cu acel feed-back și are răbdarea să nu dea răspunsul, în genul lui Socrate care cu răbdare își convinge interlocutorul asupra punctului de vedere propriu. Știe că problema în discuție are nevoie de o lungă dezbatere și o acceptă bucuros. În cele din lumea cu timp, în care fapta este la vedere, poți accepta imediat sentința auctorială a *unității de conducere* (a centrului de comandă!). Cineva, cândva, ne îndemna să muncim ca să fim liberi, chiar dacă munca în lanțuri, tot robie se cheamă. Ceea ce nu este compatibil cu ideea de lidertate! Pentru sfera de dincolo de timp*, dinainte de toți vecii*, principiul cauză-efect devine caduc și însăși prioritizarea își pierde sensul. Problema analizată dincolo de începutul timpului nu mai este valabilă, după cum mecanica lui Newton este insuficientă pentru lumea universului mare. Cititor, de față fiind la dubla expunere a *dialogurilor,* îmi asum această calitate, și îmi explic apartenența la domeniului din care fac analiza. Vin tot din *câmpul* ingineresc (*ogor* i-ar fi spus regretateul Costea Marinoiu!), al aceleași școli politehnice, dar preocupat de energiile sistemelor. Din această perspectivă, observând întâi științific dualitatea energo-informațională a tuturor sistemelor (cineva chiar demonstrează inteligența materiei!), apoi cercetând scriptura și filosofia anticilor, constat **simultaneitatea cuvântului și faptei, dintru început**, acolo unde timpul nu se născuse. Toate erau împreună și nedespărțite. Personalizând : Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt erau înainte de toți vecii, logos neporuncit și faptă, doar în intenție. Dar manifestarea dumnezeirii este permanentă, fără timp, în prezentul continuu al vieții. Nu degeaba în filozofia tradițională a românilor *softul de operare* al vieții a fost numit *trăire*. În viziunea filosofiei grecești simultaneitatea stărilor: *in potentia, in actu, in opera* ne induce ideea Troiței, una și nedespărțită, în toate manifestările ei. Facem o precizare pentru poziționare corectă, privind dumnezeirea din operă, pentru a nu cădea în panteismul apusean. Există în fiecare dintre noi, fii ai lui Dumnezeu, o energie (adăugăm aici și informația dată de zestre!) care își așteaptă sorocul să se adauge, din interior operei, în combustia ei pe cale, înainte de împlinirea care se dă contemplației în ziua de odihnă. *Cuvântul și fapta* sunt nedespărțite în prezentul viu, precum dumnezeirea trăirii noastre. Iată premisa unui dialog fructuos între două puncte prin care poate trece o linie de unire. Enunțul, ca o sentință, că o linie despărțitoare este prima faptă are și ea o interpretare. Punctul, *mult mai mic ca boaba spumii,* mișcându-se, impregnându-se, este în linia trasată, logos înmulțit. Este acolo cu toate ipostasurile: este punct, *mișcare* (energie în combustie!) *cu sens* (informație de orientare!)și *urmă* trasată (operă).

În grădina începutului se produce *păcatul originar* după ce din *androginul* Adam, este luată coasta Evei. Ieșirea din Rai este scindarea lumii cu netimp și cu durată. Acum începe să acționeze principiul luptei contrarilor, fără a anula principiul conform căruia Dumnezeu este făcătorul cerului și al pământului, al tuturor văzutelor și nevăzutelor. El fiind Cel ce este, Logosul însuși, după spusa scripturii, este în ubicuitatea spaților, atât duhul vieții pe cale, cât și dincolo de realitatea lumii noastre.

Două puncte de vedere, trasează între ele linia de unire a dialogului şi acesta musteşte de informaţie şi puterea energiei primită să folosim acest izvor de cunoaştere. Cartea are o structură, precum un fagure de miere, de care este responsabil cel cu fapta, iar în perfecţiunea hexagoanelor (un fel de informaţie apriorie facerii!) se aşează mierea adunată din toate culorile şi miroasele florilor, ca un rod tainic al unor albine harnice, aici identificând pe cel ce va căpăci fiecare căsuţă cu logosul, dulce ca mierea, al cuvintelor, cu adevărat un savant. Finalitatea este evidentă: *fapta şi cuvântul*, structurate energo-informaţie, oferite spre hrană pentru lumina cunoaşterii, sunt împreună între aceleaşi coperte. Ce conţine întregul *dialogurilor,* dincolo de modul cum au comunicat între ei cei doi poli ai conversaţiei? Lucruri de mare interes pentru cultura română. O valoare adăugată cercetării în domeniul invocat în titlu. O viziune a cercetării, spuneam, neinhibată de prejudecăţi. Interferenţa unor domenii, în sprijinul cercetării de amănunt al unor fenomene complexe şi aici exprimăm sincera minunarea noastră, privind cunoştinţele de istoria artei ale părinelui Veniamin, acolo unde inginerul Cichirdan este un actor recunoscut (in actu!). Dialogurile scot în evidenţă, nu doar informaţii (date, cunoştinţe, fapte, etc.), ci şi modalităţi de procesare ale acestora pentru formularea unor sentinţe, expunerea unor atitudini. Istoria începutului tiparului pe meleagurile româneşti, centrele care au dat strălucire meşteşugului, cartea religioasă necesară slujirii în altare, personalităţile remarcabile ale acestui nou meşteşug, evoluţia maşinii care a fost tiparul, incursiunile dinspre prezent în istorie şi anticiparea profetică a ce va să fie, sunt sub-teme sistematizate în capitole care au individualitatea gândită pentru episodicul apariţiei lor în reviste. O critică riguroasă a interpretărilor altor cercetători, cu aparatul critic la vedere, permite valoarea adăugată a unor concluzii noi, de la care cercetătorii de azi – cei care s-ar putea elibera de autoritatea unor corifei, încă acreditaţi, dar contrazişi în adevărul lor de noile dovezi şi noile demonstraţii încă necercetate de instanţele cu autoritate formală!- să-şi reactualizeze poziţia cum face orice organism viu când constată abaterea (vorbeam de legătura inversă a tuturor sistemelor vii, care îşi corectează abaterile, continuu!).

Firul călăuzitor al „romanului" este dat de revoluţionarea pe care a dus-o în cunoaştere apariţia tiparului. Cum a influenţat societatea oamenilor şi instituţia bisericii. Cum s-a accelerat viteza proceselor în lumea materială a faptei. Influenţa dată de controlul centrelor de multiplicare, în serie, a slovei scrise. Aici aflăm despre rolul de plăci turnante ale Veneţiei şi Cracoviei, dar şi despre punctele de iradiere autohtone, de pe lângă mănăstiri, cancelarii domneşti, ori burguri transilvane. Fenomenul geo-politic într-o istorie cu autonomie plătită sultanilor, pe linia de demarcaţie a Dunării spre deja raiale şi paşalâcuri, lângă (şi între!) munţii noştrii cei mari, trasând hotarul cu Europa, când catolică, când dominant protestantă (calvină, evanghelică!), ne-a impus o adaptare la această stare şi ne-a făcut tranzacţionali spre toate direcţile. Românii (valahi, ardeleni, moldoveni), ori cei născuţi în vatra ţării din alte etnii, sunt remarcaţi în legătură cu perfecţionarea meşteşugului tiparului şi slujirea lor pentru credinţa şi cultura română. Demonstraţia că ierarhul Macarie – dintr-o mare mulţime de purtători ai acestui nume! – realizatorul primelor trei cărţi tipărite la noi în slavonă (Liturghierul-1508, Octoihul-1510, Tetraevanghelul-1512), este românul din Transilvania (Codlea), şcolit la Veneţia, trecut prin Cracovia este rodul unei cercetări cuprinzătoare. Îi aflăm cursul vieţii apoi pe la Mănăstirea Peri din Maramureş, de unde se statorniceşte la Mănăstirea Bistriţa din Oltenia de sub munte a... Craioveştilor. Această cercetare dusă la capăt, fără vreo contrazicere de undeva a argumentelor expuse, este una care provoacă varianta oficială a unui Macarie muntenegrean, venit la Târgovişte să tipărească lucrările amintite. Nu dintr-o părtinire locală, ci din consistenţa demonstraţiei credem în concluzia lui Veniamin Micle, susţinută şi de regretatul Costea Marinoiu: **Macarie, ieromonahul tipograf, este românul care a tipărit la Mănăstirea Bistriţa (olteană) primele cărţi în spaţiul românesc**.

Cartea de ... *dialoguri* a două personalităţi erudite şi neostoite în spaţiul public actual, mai ales în cotidianul cultural-spiritual, trebuie citită cu atenţie şi cu încrederea pe care ţi-o poate da o carte de învăţătură. Înainte de-a fi un omagiu adus tuturor tipografilor truditori ai tiparului bisericesc

românesc (în anul consacrat cinstirii lor!) este un fericit omagiu al conlucrării unor poli cu aparența incompatibilității. Părintele Veniamin și inginerul Petre Simion dau un exemplu de tratare al unor diferențe care nu se resping, ci conlucrează la reconfigurarea unor adevăruri care au nevoie, după un timp, de actualizare, de primenire în veșmintele cele noi pe care le cere înmulțirea talanților dați acestui scop. Să o primim cu bucurie și respectul cuvenit, mulțumind în același timp Arhiepiscopiei Râmnicului pentru recomandarea și susținerea editorială.

La Galeria de Artă „Artex", două stiluri, pentru o „Vegetalia"

În toiul cireșarului zvonul culorilor din floral s-a topit adânc. Magnoliile, Liliacul, Rozele, Lămâița și-au presărat petalele, ne-au tămâiat cu aromele și au dat tonul salcâmilor să înebunească roiurile. Apoi teii s-au luat la întecere cu miresmele să ne liniștească în înserările calme, după canicula ce saltă și ea în miez de zi gudroanele și izul imperiului de asfalt. Vrei să le simți pe toate împreună și atunci trebuie să găsești formula să le aduni, să le topești separându-le culoarea de mireasmă, dar lăsându-le într-un concert de tonuri și desen cu nerv(-uri) de forță.

E amiaza mare a solstițiului de vară. Afișul expoziției, vernisată la Galeria de Artă „Artex", în 12 iunie 2017, mă ia de mână. Titlul mă scoate din gândul anterior, tocmai îmbălsămat de aromele teilor desfrunziți de miroase. „Vegetalia", scrisă cu verde, mi-a indus imediat ideea de pandalie a vegetalului, ca o forfotă plină de viață. Ce potop de vegetație va fi iscat luna mai, tocmai consumată... Cei care ne ademeneau (spre umbrirea interiorului, pentru că afară ploua cu foc!), – de fapt cele! – erau artișii artei plastice : Andreea Hereșanu și Daniela Deaconu. Cunoșteam câte ceva despre autoare, ba chiar aveam o simpatie specială pentru Andreea pe care o întâlnisem (tablourile ei se înțelege!) de *ziua zilelor* (1 Decembrie), la Muzeul Unirii din Alba Iulia, anul trecut. Un motiv în plus să trec pragul, să văd ce isprăvi a mai făcut favorita mea (Andreea/artist plastic, fiind lovișteanca cea mai apropiată de locul nașterii Ceciliei Cuțescu Storck) . Aici trebuie spus că ne mândrim cu Andreea toți concetățenii ei din Loviștea, cu atât mai mult cei ai localității Câineni. Pentru a nu face ierarhizări în simpatiile noastre declarăm aici și iubirile, mai vechi, pentru Angela Tomaselli și Ion Iosif și ei cu baștini loviștene în măsură să ne excite un patriotism local.

Gândul că Andreea Hereșanu poate avea o expoziție personală (aici împreună cu Daniela Deaconu!), la *galeria* cea mare a orașului, mi-a confirmat un gând mai vechi, dar și speranțele puse în ea de Gheorghe Dican și Peti Velici care îmi dădeau nădejdi privind evoluția artistei din vecinătatea simpatiei noastre. Acum, în toiul verii, luase în stăpânire *galeria*, împreună cu nimic mai prejos într-ale artei sale, Daniela Deaconu. Am vizitat expoziția, exact la miezul zilei solstițiului. Eram singur printre zbuciumul culorilor, vizibil de la distanță, că este expresia a două stiluri diferite. La Andreea am remarcat dezlănțuirea, cu tușe nervoase pe desen labiritnic, modalitate care lasă gândului provocarea să se minuneze de conlucrarea culorilor, dar și enigma căutării firului de gând care a inspirat compoziția. Senzația - profanului din mine, fără a fi participat la punerea în temă, cu ocazia vernisării!- îmi spune că totul pare o explozie expandând spațiul vegetal, ca o înflorire abruptă și de aceea de mare prospețime. Mai demult sesizasem (era prin Martie 2015!), în doar trei tablouri, *o zi a Valpurgiei ,* izbucnind dintr-o fire absconsă, artista însăși. Făceam atunci o conexiune , văzând în răscolirea centrului orașului Râmnicu Vâlcea o revoltă a ordinii preexistente, împotriva unei indefiniții. Conexiunea tematică de atunci, se lămurește acum printr-o expunere largă, că sensurile ascunse se așează, limitând uzurparea entropică spre ziua cu lumină și lămuriri de sensuri în personalitatea care se exprimă consecvent și rafinat.

Deși sub aceeași temă arta Danielei Deaconu are o liniște de catifea exprimată prin uniformitatea culorii care nu lasă contrastul violent să-i tulbure starea așezată de calm. Desenul se rostuiește în rigoare geometrică ca o modalitate de-a nega aparentul întâmplător al naturii. Spirala ne vorbește, matematic de Fibonaci, dar și de iedera naturii disciplinată de-o ordine la vedere. *Vegetalia* Danielei privește spre interioritatea vegetării. (Felicitări organizatorilor care au conceput simetria acestei frumoase expoziții!). Observăm în detaliul, precum filigranul frunzei - și ea cu nervuri bine proiectate de creator!- apelul la ordine, ca un leac împotriva entropiei cu invitație la

explozii... solare. Cale două stiluri, de-o parte și de alta a expoziției , ne arată dualitatea lumii în căutare de soluții, precum o luptă a contrariilor ce se confruntă , dialectic și se rânduiesc la timonă. Aici echilibrul este restabilit prin organizarea ansamblului.

Artistele noastre, membre ale Uniunii Artiștilor Plastici din România, sunt și dascăli pentru arta frumosului, vorbind prin desen și culoare, în școlile orașului. Ele s-au școlit în puncte cardinale extreme ale României. Daniela în capitala Moldovei, la Iași, acolo unde răsare soarele dimineața, iar Andreea la Timișoara (capitală culturală a Europei, în devenire, pentru 2021!), unde soarele apune. Între cele două, la Râmnicul Vâlcea, la vremea cumpănirii zilei pe cercul anului, exact la miezul zilei, am fost între stilurile celor două artiste, cu bucuria privitorului, luat de mână printr-un alt fel de spațiu învegetat de arta cu tâlc. Ne pare rău că din expoziție a lipsit autoportretul Danielei Deaconu pentru ca simetria ansamblului să fie completă, dar și pentru recunoașterea chipului unui artist care face cinste orașului. Felicitări organizatorilor și artistelor care ne-au dăruit expoziția.

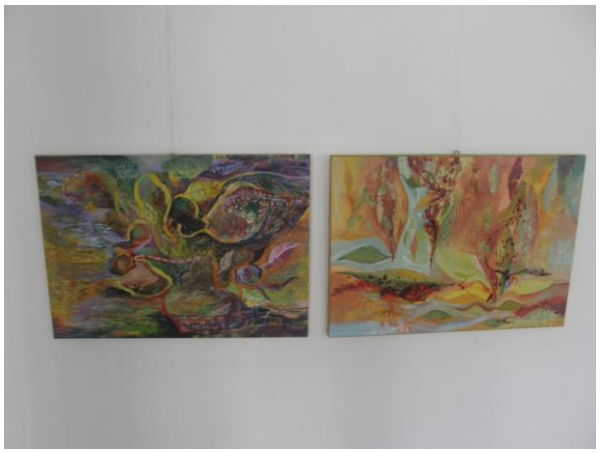

Andreea Hereșanu și emblema propusă pentru Societatea Culturală Anton Pann

Album… Sâmbăta de sus

Foto, din Sălișstea Sibiului

Prin domeniul lui Brukental, din Avrig

Atracția muntelui (Parângul cu Transalpina și Gâlcescu)

și a mării...

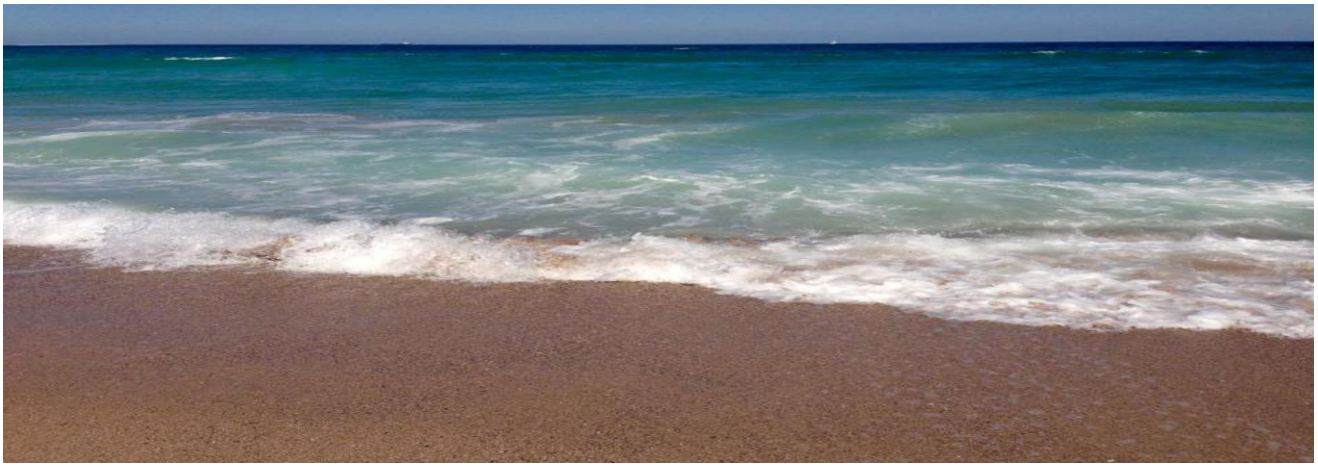

Berge
FESTIVALUL NATIONAL CU TEMATICĂ TURISTICĂ
LIRA LITORALULUI
SPONSOR PRINCIPAL: Agenția de Turism OVIDIUS TRAVEL - CONSTANȚA

DIRECȚIA JUDEȚEANĂ PENTRU SPORT ȘI TINERET CONSTANȚA
LIRA LITORALULUI

LIRA LITORALULUI

„Inima ta bătând în inima mea”
Florian Copcea

Înfiorări în trecerea poetului

Poetul Florian Copcea trece înfiorat de frumosul din lume și își mărturisește *Fior*(ul) editurii Grafix din Craiova, în 2017. Ne-am întâlnit și mi-a dăruit cartea lui cu ocazia unui eveniment special. Curtea de (la) Argeș ocaziona o sărbătoare care se încadra între cele foarte rare : Biserica ridicată de Meșterul Manole – enigmatic și baladesc!- ctitorie a voievodului Neagoe Basarab (1512-1521) număra 500 de ani de la sfințire. O jumătate de mileniu de „Suferințe și Biruințe” în spusa ierarhului Calinic Argeșeanul, păstorul de azi al acestei frumoase eparhii. Sărbătoarea din 15 August 2017, de Sfânta Maria Mare, punea bornă unei jumătăți de mileniu de la sfințirea locașului, acum și cu valoarea adăugată a canonizării voievodului. M-am aflat în preajma poetului la locul și momentul în care inspirația oamenilor dăruia orașului un reper de aducere aminte. Timpului curgător, atestând fără tăgadă pantha rei-ul antic, i s-a pus însemnul materiei din cea mai trainică vibrație și simțire românească : Mihai Eminescu, într-un bronz dat ofrandă. Academicieni (autentici!), înalți ierarhi ai bisericii noastre creștine, scriitori, editori, oficiali ai puterilor înscăunate pe diverse etaje de reprezentare, chiar și *o caravană culturală* au fost martori la evenimentul acesta de ivire pe cale a unui nou Eminescu, prin *orașul regal* (după depășirea inerentei birocrații!). Credem că sculptorului Curtean i s-ar cuveni un titlu de cetățean de onoare, pentru darul făcut, nu doar orașului, ci și istoriei cu răbojul milenar. Aici Ana plânge de cinci veacuri, românește, povețele sfântului ctitor pentru toți fiii lui, Teodosie – noi cu toții!- să avem hrană minților noastre, atât de încercate de potrivnicii.

Ne-am aflat lângă, unul de celălalt, dar și de Vorba Noastră (o revistă frumoasă și de mare utilitate!) și o... Povestea Vorbii (21) s-a înfiripat ... firesc. Am continuat apoi dialogul cu poetul din poemelor sale înfiorate. În tihna unor înserări cu luna, secerând lanul stelelor aprinse pe firmamentul de deasupra pinilor și al unei văi cu susur de întuneric argintat, lângă Picuiul din satul acasei mele de liniști, am pus inima să ghicească tactul secret al poemelor. Taifas îndelung. Mirări și minunări. Apoi o stare a sincronismului rezonant. Da, inimile băteau la fel și răcoarea reconfortantă, după zilele fierbinți, ispiteau gândul cu provocările cunoașterii.

Am înconjurat poemele de trei ori cu privirea, când foarte atentă la hora cuvintelor, când pierdută, mijind sub pleoapele lăsate, să le aud murmurul secret, lucrător precum o cheie a celor ascunse cu bună știință. Întregul avea o altfel de poveste, decât clipele poemelor π/curate. Prin cerurile poemelor se zbenguiau, nu doar muze iraționale, ci și sfinții păzitori de oameni, dogme, concepte și alte înlănțuiri raționale. La primul ocol gândul îmi plănuia străfulgerarea, de dincolo de timpul neînceput, de când veacurile voiau doar să vremuiască vremurile și pentru

aceasta se zoreau să înfințeze cerurile, pornind tot de la punct, mișcare: să se iveasică traiectoria . Apoi pe aceasta, cu mult înainte, o vedeam închisă, să se facă cercuri de ceruri, ca niște îmbrățișări dumne/zeiești și în ele să se așeze cele de trebuință. Când mi-am pornit gândul intrasem demult, nu știu cum, în vibrația ascunsă de poet. Punctul crescuse cer, vibrație și vremea pășea, apoi îi creșteau aripe. Apoi în cerurile tot mai sferice – ca și ochii mei!- aripile s-au făcut păsări-duhuri, heruvimi, serafimi și s-au lărgit să se facă tot mai nevăzute în nemărginirea lor. M-am revărsat în cele cărora le puteam mângâia contururile, dar le-am privit cu ochii nopții și pe cele ascunse. O bucurie le măsura creșterea și cu toate orologiile le luam pulsul, punându-l în cronici, marcându-l cu borne, constatându-l tot mai încet cu creșterea depărtărilor.

M-am dat trecerii împreună cu duhul poetului prin lumea aceasta minunată creată de el stihial și oglindită cu o dragoste partizană de orice aproape/apropiere. Am vâslit apele toate, chiar și norii. Am zburat peste nemărginirea de forme, culori. M-am cufundat în adâncuri și am erupt, am clocotit în vâlvele și în furtuna sentimentelor. Am balansat între lăuntru și afară. Cuvintele lui, ale poetului, mi-au fost înfiorare indusă. M-am mai oprit prin cerurile, prea înalte la un moment dat, să mă lămuresc. Nădăjduiesc că până spre primăvară (*a cunoaște înseamnă iarnă* ne atenționează un mare poet!) se va isca buna vestire, ce îmi dă târcoale, cu încifrările, poate ambiguitățile voite.

Am intrat călăuzit în timpul și spațiul creat de poet, în amintita seară înstelată. *Oprește doamne ceasornicul!* Am rostit în gând o rugă.Singur așezat în text, mi-am oprit timpul personal și am intrat în durata poemelor, ca într-un templu și am început contemplația. Am observat prin preajmă și alți călători care au făcut mărturisirea despre cartea cu poeme : Mihai Cimpoi, Lucian Gruia, Paul Aretzu, Elena M Câmpan, Valeriu Stancu, Adrian Dinu Rachieru. Constatările acestora ne luminează despre persoana creatoare a poemelor, despre stilul său și efectul terapeutic al poeziei sale. Cuvintele cheie - fiecare poem un singur cuvânt de titlu!- ele ne-au luat la prima trecere-petrecere de mână, sunt din marea familie a timpului și a instrumentarului metrologiei duratei (clipa, zi, noapte, an, anotimp, orologiu, ceas, clepsidră, pendul), apoi cele deconspirând stihiile. Focul era bine reprezentat : flacără, soare, stea, fulger, vâlvă; apa? izvora, curgea râuri spre marea cu valuri, se așeza rouă, ori plutea în nouri, alteori se făcea sânge clocotitor; aerul? se învolbura de aripele care îl vâsleau și făceau posibil zborul; pământul? grădină a raiului, pustiu, țărm de mare, nisipuri pentru clepsidre, pietre de toate culorile, câmpii cu flori. Din fortexul lor născător de trupuri cuvintele au rânduit mădularele cu numele lor : buze să înfioreze săruturile; inimi să clocotească sângele și să bată tactul trecerii; brațele să îmbrățișeze; ochii să lăcrimeze durerile și să se umple de lumina creației; urechea să audă muzica sferelor și a lăutei, flautului, cornului, a clopotelor scriind istoria pe dealuri; tălpile să traseze potecile, pipăindu-le cu vremea mersului pe cale și toate celelalte să joace împreună hora persoanei în trecere prin viața ca un joc. În primul ocol prin cartea poetului vom

fi observat și alte cuvinte, slujind starea de repaus și a permanentei treceri cu creștere, ardere incandescentă și topire dincolo de praguri, culmi.

Am dialogat cu versul care mi-a mărturisit în multe locuri titlul ales pentru carte, dar și iubirea specială pentru filosoful și poetul din Lancrăm. Trecerea, mare trecere pentru fiecare, ne este o provocare și un ghes să dăm răspunsuri la atâtea întrebări perene (Trecere, Trecătoare, Geneză, Veșnicie, Moarte, Crez). Sămânța este cu adevărat mirabilă, satul etern, porțile ne amintesc dorurile, visul laudă somnul prielnic și toate poemele strălucesc de luminile de deasupra, ori de flăcările heraclitiene, izvorând în vâlvătăi venite din inimi înfiorate.

Da, poete! Mere de aur în poeme ți-au crescut. Le-am cules să fim părtași trecerii tale cu rod. Ne împărtășim cu cele puse nouă în potir, cântăm alături de tine psalmi și ne rugăm, cântăm balada să ademenim stările de bine și ne dedăm tuturor fiorilor cu incandescența chemărilor. După toate desfătările, nu puține în risipirea ta de har, te-am înțeles într-o mărturie de vers : „-nemărturisit un timp îmi dă fiori". Trebuie să mărturisim ceea ce timpul, ca un joc de jucat, a lăsat urme. Să scriem cronica unui timp, să facem posibile nașterile de dincolo de nopțile uituce.

Am fost cu tine, de fapt cu versul tău corăbier, tu precum Isis ascuns de vele. Am hoinărit ciudat pe drumul presărat cu stele, înmulțite de adâncimea văii și pinii de lângă Picuiul... casei mele. Am închis cartea când liniștea era tulburată de-un greier străjer și de susurul izvorului neîntrerupt curgător. Să mă dau somnului, să visez frumos? Nu este posibil! Cineva îmi cere o concluzie asupra întregului, ca o judecată de apoi la o cumpănă a trecereii spre alt tărâm. Ce ar putea fi această carte frumoasă a lui Florian Copcea? Tu încerci să ne dai sugestia unui pom cu mere de aur, dar acesta ține de ipoteticul Eden. Pe pământul de lângă noi pot cuibări Fenișii, păsări de foc, dar și miliarde de păsări. Văd în carte ta un cuib special de pasăre rară, așa cum fiecare om-persoană este unic în univers. Un cuib, în care o pasăre duh, desigur Măiastră, a pus ouăle de aur. Toate încondeiate cu noile cuvinte, ca într-un epitaf cu vorbe despre timpul jucăuș ce pleacă la culcuș, ori niște testamentele mărturisite să ne moștenim frumosul. De ce cuib? Pentru că în cuib ouăle încondeiate pe dinafară înlăuntru au viață ca un prinos al trecerii cu folos și de acolo, la un nou impuls, nașterile cele noi vor lua în stăpânire lumea nouă. M-a înfiorat întreit cuibul tău cu ouă de aur, inscripționate fericit, și ele luminează în mine, încă sporind luna ivită pe cer și umbrele prelungi ale pinilor. Pleoapele refuză somnul. Clopotul miezului de noapte anunță un nou carusel și gândul îmi pleacă hai-hui să dezlege taine și provocări, pe care le simt puse special și pentru mine în cuibul măiastrei duhului tău.

Album foto de pe traseul Transfăgărășanului

Tina Ecaterina Popa, Ion Tămâian pe scena mare a *capitalei culturii*

Anunțul din titlul nostru, ca un afiș de prezentare, pare un fel de ascundere printre multele adevăruri despre evenimentele culturale relatate de această trecere în revistă. Cele două nume, invocate mai sus, sunt cunoscute prin țara cea mare și dincolo de ea, prin multele descinderi cu arta lor acolo. Artiști remarcați de arta plastică românească - înregimentați în de-a-mpreuna Uniunea Artiștilor Plastici (UAP) din România și ceva în plus pentru artistul sibian, fost parlamentar într-altă uniune de putere instituțională : Parlamentul României! – , i-am urcat pe o scenă mare, cu sugestia teatrului. Nimic mai adevărat! Sibiul, locul evenimentului care își dă o durată cronicii noastre, era o scenă imensă pentru lumea largă, fără granițe, a teatrului. Tocmai găzduia Festivalul Internațional de Teatru și adunase, cum face în fiecare an o capitală culturală - care ține la blazonul cucerit, prin 2007!-, oști de actori, regizori reputați și fără număr, iubitorii artei Thaliei.

În faptul zilei de 11 iunie, 2017, când ceasul din turnul Pieții Mari a orașului arăta exact miezul zilei, la sediul filialei UAP Sibiu, în interiorul prea strâmt, dar și în lărgimea pieții – acum însorită special, și cu multe umbre sub pălăriile și ciupercile de pânză ale teraselor, mulțime mare de oameni, foarte cunoscuți, nu voia să întârzie la evenimentul anunțat pentru ora 13.30. Tina noastră cea de toate zilele, ascunsa noastră Ecaterina (*cea mare* dintre multele care își spun Cati, și nu le știe lumea largă a artelor, și nici tot Râmnicul ei, în care a înnobilat Delul Malului, făcând din el un blazon, precum parizienii cu Barbizonul!) înveșmântată cu bunul său gust, ca o țarină – nu degeaba Ecaterina!, se arăta emoționată și un amfitrion de excepție. Ploua cu vâlcenii care o iubesc și deși afară era soare Tina strălucea interiorul prin cunoscuta sa știință de-a comunica firesc cu oamenii și mai ales în limbajul artei sale inconfundabil, ușor de recunoscut în stilul lucrărilor expuse. Într-o combinație fericită cu lucrările de artă decorativă (în sticlă) ale lui Ion Tămâian strălucirea interioară se amplifica. Două lucrări ale artistului sibian, postate în colțuri păreau Tina în persoană,

iar succesiunea de piramide decorate, așezate în trepte pe centrul sălii amplificau senzația de inefabil prin inculcările ezoterice. Ceea ce era ascuns trebuia să se arate prin cercetarea pe îndelete, înainte de deschiderea oficială cu explicațiile lămuritoare. Așa că am intrat în intimitatea artei, scenă pentru al gen de a comunica prin artă, dar ocazionată chiar de marea scenă care devenise Sibiul pentru teatrul internațional. Am făcut-o mulți înainte de vorbele de introducere oficială ale evenimentului. Oameni de teatru, aici includ pe Doina Micglezi și pe Silviu Purcărete; presa vâlceană- scrisă și Tv.: Valeria Tănase, Gabi Hening, Petre Tănăsoaica (și cu valența, mai nouă de curator într-ale artelor plastice și reticent - în ciuda polivalenței, el fiind și poet pe deasupra!- la cuvântul *maestre!*); iubitori ai artei: Alina Vețeleanu, Dan Dragomir, Nicolae, Mirela și Paraschiva Sporiș, Ion Predescu; Ștefan Prală, politician (probabil onorând, simultan și pe colegul întru politichie, Ion Tămâian!); Gheorghe Dican, în multipla lui calitate de șef UAP, la Râmnic și București, nu avea cum să lipsească de lângă colega lui de-o viață într-ale artei plastice, și de lângă mulți alții observați după deschiderea evenimentului. Despre ceilalți care au ocupat până la sufocare îngustul spațiu expozițional poate vorbi o imagine.

Evenimentul, din Piața Mare, într-o zi cu Sibiul scenă internațională a artei dramatice, prins în programul cultural ca o confluență a artelor, este unul care onorează artiștii și arta lor, iar nouă vâlcenilor ne-a sporit mândria că suntem concetățenii acestei artiste, de-o mare modestie și o delicatețe exemplară. Despre Ion Tâmăian uitasem că prin 2001 îl văzusem într-o expoziție comună, prin București, cu o sugestivă lucrare despre clopote, iar prietenul Gh. Dican îmi va fi atras atenția că poposise de curând și la Râmnic, artistul fiind reprezentativ în arta românească a lucrului cu focul, pentru decorația folosind sticla. Mea culpa! Uitasem de întâlnirea cu arta lui la *Salonul Sticlei*, galeria Simeza, din aprilie 2001, când îmi atrăsese atenția asupra încifrărilor, folosind elementele geometrice, și care aici, de dincolo de uitare, îmi vorbeau îmboldindu-mă : *parcă le-am mai întâlnit undeva*!. Acum lucrările erau altele, dar omul era același și cu altă forță, depășind temerile de acum peste cinsprezece ani, privind posibilul declin al acestei ramuri a artei plastice, exprimate de critica vremii, pe care o invocăm, pentru a nu ne da cu presupusul, după cum o fac pseudo-criticii de artă veniți intempestiv în spațiul celor cu har, fără a-l avea (Nici măcar sub aspectul contemplației înminunate, cu spiritual ei de observație. Avis amatori!).

Pe scena mare a Sibiului, Ecaterina noastră a strălucit încă o dată și noi vâlcenii, într-o solidaritate remarcabilă, am fost lângă ea, ca dovadă a prețuirii celei ce a ales Râmnicul să-i sporească prin dragoste și devotament strălucirea de oraș cultural. Am pomenit despre acest eveniment, la două zile după, în cadrul Asociației Seniorii, unde parte dintre cei prezenți regretau că nu au știut și nu au putut participa. Adăugăm acest lucru pentru a întregii mulțumirea noastră pentru cei ce au organizat evenimentul și ne-au cinstit orașul și pe una din marile lui personalități.

Cocoşul de dar

Cocoşul ne este crainicul zorilor de ziuă, al luminii ce va să vină, anunţând răsăritul soarelui. Uneori, în faptul nopţii uituce, ne aminteşte jurămintele călcate din prea teamă, ori neputinţe. El se suie pe împrejmuirea curţii, cu păsăreturi supuse şi călcate spre dobânda cuiburilor, să încunoştinţeze- precum străjerul cetăţii, că se deschid porţile grele şi zăvorâte împotriva furilor, că viaţa unei noi zile se înstăpâneşte în firea celor ieşite din adormire. În timpul amiezii, ca un ţanţoş staroste pozează , precum lui Ion Creangă, pentru poveşti nemuritoare. Cocoşul de dar, un fel de sacrificat, povesteşte despre vremuri cu soarele apus. Atunci devine un crainic cu faţa întoarsă, un fel de istoric pus să ne vindece uitările şi să ţinem pomenirea duhurilor într-o altfel de viaţă.

Un cocoş primit în dar este altceva, dintotdeauna. Este un fel de dar-obligaţie, ca o ştafetă a crainicilor, cu faţa întoarsă spre trecut să nu uite vestea ce trebuie dusă în viitorime. Uneori este acel cocoş, pasăre-ceasornic, duh primit de la cineva gata de plecare *in aeternum*. În tradiţia românească a înhumării, peste mormântul atunci închis, se dăruieşte un cocoş. Chiar înainte de-a trece dincolo, în faptul cucutei care mijlocea trecerea, Socrate – grăit de Platon (v. Phaidon!), ruga pe cei rămaşi să-i dea un cocoş , ca o datorie lui Asclepios. Cocoşul de dar îşi are împodobire specială şi se suie pe gardurile imaginare, altfel, să-şi poată îndeplini noua funcţie. El nu spune ce va fi, ci ne aminteşte ziua care a fost, cu toată strălucirea ei, dată de duhul al cărui purtător de cuvânt este. Aici ne ajută cel ce a înţeles misiunea Cocoşului în naturalitatea lumii şi apoi şi-a ales crainicul de peste vreme. Spune Constantin Brâncuşi , după ce va fi plăsmuit cu arta sa atâţia cocoşi (inclusiv „Cocoşul cel Mare”!): „Cocoşul sunt eu!”

Eram într-o zi de 17 mai, 2017, amintind de Rovine. Acolo Mircea cel Bătrîn, Marele Mircea, va fi înscris, în 1395, eroismul românesc în cartea de aur a neamului. Stăteam ca nişte plopi, aprinşi în discuţii, într-o frumoasă şi tradiţională Rotondă-simpozion naţional, în Biblioteca şi ea cea mare, a Râmnicului, tocmai oraşul de suflet de acum peste şase veacuri al biruitorului. Lume multă şi bună, cărţi, reviste, într-o adunare a iubitorilor de neam, cu atâtea lucruri frumoase şi oameni pilduitori care ne obligă să-i pomenim la soroce prielnice, se afla acolo, probând simţirea iubitoare pentru cele ce ne întemeiază firea. S-a vorbit cu pasiune şi de Constantin Brâncuşi pentru că număram 60 de ani de la trecerea în nemurire şi de la însămânţarea lui prin Montparnasse. La masa mult vorbită, cu pomenirea mai multor poeme aprinse, în recitarea autorilor veniţi de departe, vom fi vorbit şi despre iubirea noastră pentru românul universal şi modalitatea ei de-a fi arătată, probată de evenimentele puse la cale prin Oltenia de sub munte. Acolo, atunci am primit în dar „Cocoşul cel Mare”, după cum se arată dedicaţia primită pe cartea : „Brâncuşi- Prinţ al Formei Pure” a Anei Calina Garaş, editată în 2016, la RAO. Nu era doar mare „cocoşul”. Frumos împodobit, temeinic legat să-şi ţină trainic filele, cu o ilustraţie impecabilă. O carte-album seducătoare prin povestea – valoare adăugată de harul autoarei, te ia de mână şi nu te mai lasă, dar nici nu vrei să scapi, parcă ademenit de-o atracţie irezistibilă. După ce o vom fi cântărit prin frumuseţea ei cu creastă de sărbătoare, vom fi trecut la haruspiciul, ca un tainic sacrificiu, cuminecant . Am zăbovit prin sevele puse să ne restituie stihii şi principii de întemeiere, ca să ne dumirim, luminându-ne cu tezaurul ascuns acolo pentru noi cei ce-l cercetăm cu iubire. M-am împrietenit cu *moşneanul,* un cuvânt cheie al firii omului liber, din piatră neşovăielnică, cuvânt rar prin dicţionare, cum rar rămâne şi Brâncuşi, nu paysan (nici francezii nu cunosc acoperirea cuvântului moşnean!). Apoi *Moşul* şi *Muica* din trupul cărora *Muntele* îi va fi dat trupul (aşa constatase şi poetul!) spre a fi tenace şi greu de scos din rostul matricei, sunt cuvinte esenţiale ale graiului de lapte, aceea apă vie a copilului, niciodată plecat din călătorul pe cale.

La primirea frumosului cocoş m-a fulgerat un gând despre alţi cocoşi primiţi ... de pomană, adică dăruiţi al-dată. Cum îi primisem de la Constantin Zărnescu, brâncuşolog recunoscut, trebuie să fac această trimitere. Pasionat de aforismele lui Brâncuşi (opt ediţii de *Aforismele lui Brâncuşi* la Scrisul Românesc atestă o perseverenţă lăudabilă!) vâlceanul nostru... clujean a editat, în format de buzunar, selecţiuni din Proverbele lui Iuliu Zanne. Cărticelele aveau pe coperta unu cocoşul de

sărbătoare, emblemă a ceramicii de Hurezi. Un astfel de cocoș voi fi primit, de pomenire, ... Tot un... *Cocoșul* voi fi primit de la Gheorghe Bogorodea, plecat dintre noi, căruia îi pomenesc, iată, cartea cu povestioare inspirate de la oamenii țării de piatră, lotrenii dintre care se va fi ivit.

Revenind la *Cocoșul cel Mare,* primit în dar la zi mare, voi fi obsevat pe Ana Calina Garaș, purtătorul de cuvinte, bine alese, delegată să spună povestea lui Brâncuși, el fiind Cocoșul. Titlul îl consacră „Prinț al formei pure", iar *pasărea în spațiu* ca o peniță aurită, poate o pană într-o călimară, ne poate sugera înnobilarea unei scrieri interioare cu slovele și ele aurite. Intrii cu sfială și cu admirație, de la prima fotografie, din cele 64 realizate impecabil, în carte-album- poveste și parcurgi cronologic firul unei vieți în 17 episoade. Nu este înseriere biografică și scală a timpului ireversibil, nu este creștere liniară a verticalei. Construcția, structura povestirii, este o funie înfășurătoare, ca o altfel definire a treimii de ființare . Copilul, cu spațiul edenic al acelui timp magic; bărbatul împlinit în cuibul său trăiește plenar atâtea iubiri; înțeleptul, cugetând filosofiile lumii, aforismele, mărturisind dumnezeirea și primind delegarea creației, ca demiurg – sunt tratate simultan, cronologia nu arată decât freamătul lumii prin care trece, cu atâtea urme (operele ivite la sorocul lor și vorbind vremea, uneori proorocind ce va să vină, după cum înțeleptul pe scara devenirii lumii a intuit mergerea imuabilă a naturii și a universului!). Povestea spusă așa excede un tratat de artă, deși satisface și această valență. Probitatea adevărului științific este evidentă, probând erudiția cercetătorului de artă. Cartea este o admirabilă atitudine, dar și o soluție fericită în *aducerea lui Brâncuși acasă* – aici vorbind, nu despre deshumarea lui (îi este onorant locul la Montparnasse unui om universal, de baștină română!), ci despre cunoașterea operei lui de aiurea (de prin colecțiile și muzeele de artă ale lumii!), dar și cele de acasă, cum este Ansamblul Monumental „Calea Eroilor" de la Târgu Jiu. Povestea îmbină cu mult har ficțiunea, pentru cititul cu inima, cu planul realității riguros documentate. Personajele sunt toate reale, filmul scenelor în care apar este plăsmuit să dea povestirii savoarea și felul de-a fi al românescului prin lumea largă. Toate simțurile lui Brâncuși sunt subliniate prin amplificări subtile. Văzul în ochii Domnișoarei Pogany. Auzul în abilitățile la fluier, vioară, în cântul psaltic, ori ascultând muzica lui Satie, Grigoraș Dinicu, Maria Tănase. Pipăitul în polisarea și strălucirea suprafețelor tuturor materialelor de lucru. Gustul, în abilitățile de bucătar tradițional, și mesele oferite unor oaspeți de seamă. Dansul , ca un rut, al vieții fecunde și inspirație din arta balerinelor cu trupuri sculptate de natură vieții, precum dalta și ciocanul căutau în materia vorbitoare esențialitatea.

Ceea ce mi-a atras atenția, în mod deosebit, a fost povestea adăugată albumului. Cu ceva timp în urmă pledasem public (prin Sala Maură a Prefectului, din Târgu Jiu!) și publicasem un articol-apel pentru o poveste care să promoveze într-un limbaj, dinainte de Turnu Babel, Ansamblul Monumental *Calea Eroilor,* în caznele lui de-a intra pe lista UNESCO. Vedem în povestea Anei Calina Garaș o soluție de promovare a operei lui Constantin Brâncuși, la el acasă – vorbind aici de România și împrejurimile cu români!

Am zăbovit sub mrejele sirenelor, între fotografiile albumului, citind slovele meșteșugite într-o poveste nemuritoare, despre un om universal cu suflet românesc, Constantin Brâncuși. Apoi, am închis frumoasa carte pe care tocmai înmugurise ca o plantulă, o Domnișoara Pogany, sugerându-ne, ce altceva, decât nădejdea Cocoșului cel Mare?... că orice-nceput se vrea fecund, după ce semănătorul a pus sămânța cea bună. Mulțumim celui ce s-a dat *Cocoș de dar,* celei ce ne-a oferit darul,purtătoare de cuvinte fiind, într-o zi hărăzită pomenirii faptelor de neuitat.

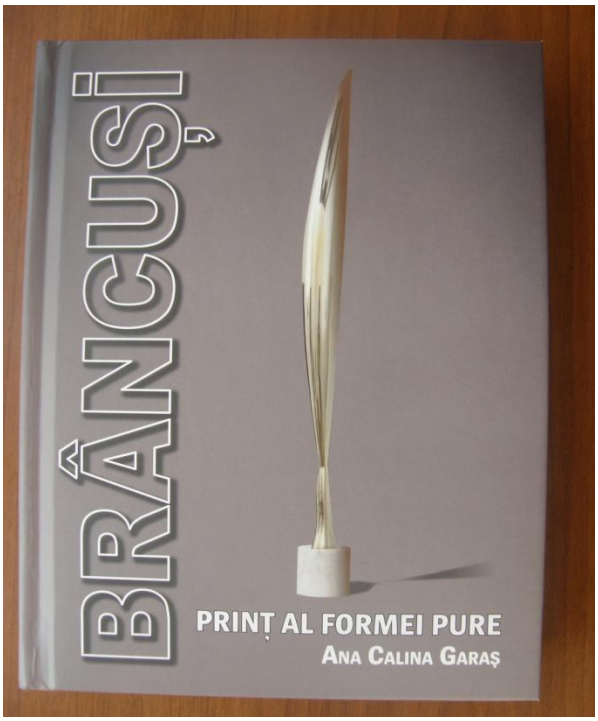

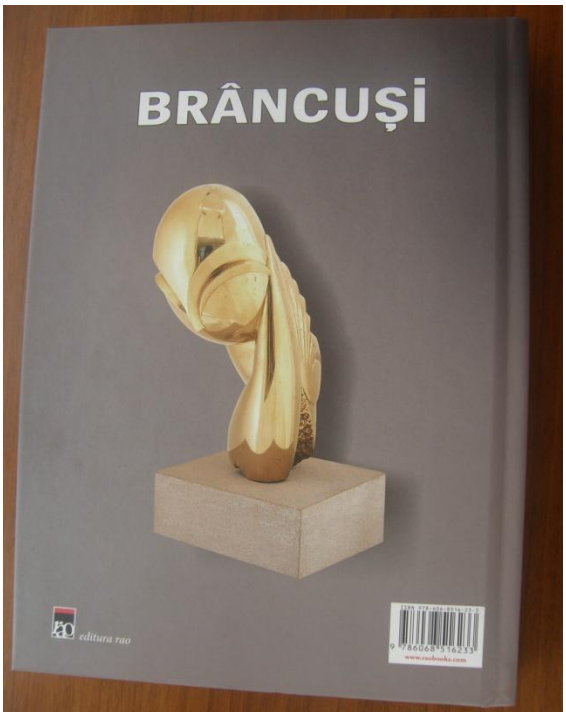

Către Consiliul Județean Vâlcea
-în atenția Domnului Vicepreședinte Valer Tudor
Spre știință : Primăria și Consiliul local Voineasa

S.O.S. VOINEASA!

Apel către toate putințele, nu puține, ale unui rai de-o mare frumusețe, localitatea Voineasa a Văii Lotrului!,să-***și depășească neunitatea și să-și vada interesul comun***! În convergența eforturilor, pentru înțelegerea interesului comun, ne stau multe posibilități, din păcate ignorate, spre realizarea binelui comunitar.

Cu o anume amărăciune scriem aceste vorbe și o facem cu asumarea multor resentimente, însă o facem cu toată buna noastră credință și dintr-o dragoste mărturisită pentru Voineasa. Boala societății românești, în interminabila ei tranziție, la Voineasa Vâlcii se vădește cu ochiul liber, cu atât mai mult cu cât i-am făcut niște teste… de sănătate. Diagnosticul pe care îl putem consemna aici, chiar înaintea citirii… pulsului, a glicemiei unora, după identificarea virușilor, este unul care cere urgent tratamentul. Atunci când local nu este posibil tratamentul, se poate chema SMURDUL, pentru o terapie într-o locație… regională, poate chiar în capitala tuturor românilor, pentru cei care nu au resurse să urmeze medicii români peste graniță. Diagnosticul nostru spune clar: **un management administrativ neperformant**. Indiferent de culoarea politică a momentului, din caruselul schimbărilor primarilor și al Consiliilor Locale o stare a pasivității – pentru cele de folos public!- te izbește agresiv peste față. O mare **războire locală, între micile interese,** impuse de existența materială : obști de moșneni, exploatări forestiere, pensiuni (disputa pentru cazarea turiștilor!), posturi în administrație etc., își caută vremelnicul armistițiu, ori poate împăcarea, din care toată lumea ar avea de câștigat. Percepția subiectivă asupra realității, mai mereu conflictuală, între proprietatea publică, serviciile publice (reglementate prin lege!) și proprietățile în mai multe devălmășii moșnenești, apoi îndeplinirea sarcinilor, strict locale, în reglementarea Hotărârilor locale, unele în coordonarea Consiliului Județean (de pildă Biblioteca!), pentru armonizarea

dezvoltării regionale, este o evidență, prin multele cazuri de amendare a deciziilor locale, inclusiv cu pierderea libertății pentru erori impardonabile -procesele în justiție, cu sentințele cunoscute, ne confirmă aici concluzia! Nu invocăm fenomenul, fiind general României, dar vrem să atragem atenția asupra unei stări de lucruri, specifică Voinesei în legătură cu moștenirea trecutului, una care poate fi luată drept model în cele bune și folosit ca experiență de viață.

Ce avea Voineasa cândva și acum nu mai are, în forma aceea? Avea un turism centralizat, cu o infrastructură adunată, bine gospodărită, cu aflux turistic, preponderent sindical, asigurat! Acesta astăzi este o poveste pentru că și mișcarea sindicală, după explozia structurii naționale s-a făcut fărâme, și acestea, în partizanate politice, au împărțit … *greaua moștenire* și se războiesc și ele. Apropo de război! După el, potopul: jaful și corbii, peste leșurile celor răpuși. Așa arată infrastructurile moștenite, de la Voineasa și Vidra! Ca niște leșuri de foști combatanți cărora centrul de comandă, din cer (adică de la București!), a uitat că aceștia au fost luptătorii pe banii contribuabilor, oamenii muncii de pe vremea … muncii! Acum în aceste „cimitire" se mai fac parastase, *doar în toiul verii,* cu doar câțiva pseudo-turiști, cazați printre ruinele la vedere. Dar să nu imputăm celor din Voineasa, imbecilitatea *cerului* lipsit de voințe, cu zeitățile lui demult orbite de beția unui banchet, primit de-a gata!

Lipsirea Voinesei de turismul organizat, deși structura managerială este una istorică, pe post, și în conflict de interese, a trimis acasă un personal specializat. O resursă umană, calificată la locul de muncă, există, numai bună de folosit pentru relansarea turismului, în formula pensiunilor. Dar aceasta, pe cont propriu, uneori pompieristic, alteori la standarde înalte, nu acționează într-o rețea a sinergiei care le-ar aduce tuturor beneficii importante, ci conflictual –care pe care!- cu efecte în dezbinarea la vedere! Fără mari șanse tineretul își caută departe de casă mai binele. Hemoragia peste granițe a sângelui tânăr este proprie și Voinesei. Efectul acesteia este gri! Cei care se întorc aduc cu ei o nouă viziune pe care încearcă să o folosească, pe cont propriu, pentru că nu au suportul local al mentalului colectiv, asupra căruia **Puterea locală nu știe cum să intervină**. Dar lipsa tineretului, forța reală cu potențial în schimbare, încetinește înnoirea și/sau adaptarea la mersul vremii. Aici trebuie să constatăm anomia **(lipsa de implicare a structurilor oficiale locale : școală, bibliotecă, cămin cultural…, chiar biserică!**) în viața comunității. Ce face spiritul civic? Să nu folosim vorbe mari, uneori forme fără fond! Acesta este emanația unei elite locale, care, slavă Domnului!, există, însă nu este susținută cu minime eforturi . Se poate pune întrebarea: de ce nu o fac pe cont propriu, oamenii cu inițiativă, viziune și creativitate – numita elită ? Sunt multe exemple care le arată existența și eforturile deosebite, însă problema este de-a le amplifica eforturile, făcându-le publice la nivelul dorit, fără să implice sursele sărăciei bugetului public! Evenimentele, organizate în spațiile existente, ar crea o modalitate eficace de comunicare și o premisă a identificării mai binelui comun. Evenimente , cu invitați de o anume notorietate, de-a împreună cu reprezentanții puterii locale, ar da vizibilitate și credibilitate asupra realității. Localitatea s-ar dumiri altfel decât la adunările partizanatelor politice , care sunt percepute ca trâmbițe de luptă și dezbinare, pe termen de patru ani. Structura consiliului local arată și marea diversitate a programelor politice propuse, dar și imposibilitatea aplicării coerente a vreunui program. Se întâmplă și faptul că cel ce are voință să facă ceva, și nu știe cum, să nu aibă știința să se informeze, să se lase sfătuit din partea celor ce își asumă un anume voluntariat, care în timp s-a dovedit o modalitate de-a impinge lucrurile. Prezentăm mai jos o experință, ca un studiu de caz, din care se pot desprinde argumentele în susținerea diagnosticului propus .

Studiu de caz:

Istoric . În 1985 a fost înființat la Voineasa *Clubul de turism ecologic montan „Lotru"(C.T.E.M LOTRU!)*. Funcționa pe lângă *stațiune,* cu membrii de toate vârstele din localitatea Voineasa: școlari, salariați ai stațiunii, ai Uzinei Ciunget, atelierele de la Capra Foii, cetățeni ai localității, dar și din afară, iubitori ai turismului montan și ai Văii Lotrului. Acțiunile *clubului* sunt de notorietate și probate în timp prin reușita lor. Educație turistică, formarea unui spirit civic, acțiunile practice, promovarea imaginii zonei în țară și stăinătate etc., erau chestiuni permanente, în agendele anuale.

Clubul funcționează și astăzi, în alte condiții, cu aceeași misiune, dar fără un suport minimal dinspre localitatea slujită, nu poate să-și susțină *misiunea.* Stațiunea, fiind în moarte clinică, nu mai poate fi sediul *clubului,* care acum stă pe unde poate! Promovarea zonei nu se mai poate face dinspre interesul Stațiunii, ci dinspre autoritatea locală. În timp *clubul* a fost prezent la manifestările de gen, naționale, cu notorietatea reprezentării unei Stațiuni cunoscute, prin ceea ce era aceasta. În parteneriat, cu Direcția Județeană de Tineret și Sport, menținut în timp , a organizat competiții sportive naționale. A realizat harți, ghiduri turistice și a susținut (din punct de vedere al politicilor de mediu!) proiectele de dezvoltare. (promovarea pârtiei de schi, proiecte de tip Gal, dar și proiectul județean PLAM; a organizat expoziții locale și naționale, a intrat în parteneriate de cuprindere internațională, pentru promovarea politicilor pentru un mediu sănătos, etc. Toate acestea se pot, în mod riguros, documenta!).

În 2015, ediția care aniversa 30 de ani de la înființare a *clubului*, evenimentul național, Trofeul „Lotru" a fost găzduit pentru ultima dată, în Hotel Lotru, în sala de spectacole. Atunci primarul s-a scuzat că nu poate fi prezent. Am hotărât, totuși, să ne punem sub protecția Primăriei, tocmai pentru a se lămuri de misiunea noastră, în folosul localității. Am mai hotărât să ne adaptăm mersul la noile provocări ale *turismului de pensiune*, dar slujind mediul și spiritul civic, după cum ne impunea tradiția și să reorganizăm managementul ONG-ului nostru, cu persone tinere și cu capacitate de antrenare într-un nou start al tinerei generații. În anul următor (2016), un nou primar, speram cu altă viziune**, ne-a ascultat pledoaria în susținerea ONG-ului și a promis un loc central, pentru un sediu vizibil și… tot sprijinul.** Voluntariatul unor ecologiști, iubitori ai turismului ca nou mijloc de relansare a turismului în Voineasa, fără costuri deosebite, primea un imbold să nu părăsim … corabia. Ședința de constituire a noului management al Clubului s-a ținut chiar în sala de consiliu a Primăriei Voineasa, ea fiind organizată ca eveniment public. Primar nou, Consiliu local nou, o nouă formulă de conducere , mai tânără a CTEM Lotru, dădeau perspective unui nou start pentru continuarea misiunii. În 2016, la Căminul Cultural Voineasa ne-am organizat „festivalul național" în condiții precare, scuzabile, fiind prima experiență cu parteneriatul Primăriei. Primarul, în persoană, a onorat evenimentul la care au fost cluburi specializate pe turism montan, din toată țara. Părea un start reușit! Anul 2017, pentru care exista promisiunea unui sediu la Căminul Cultural, a însemnat un an pierdut pentru relansarea Clubului. Sediul nu s-a putut obține, chiar dacă doar holul de trecere și o cămăruță pentru o minimă logistică, ar fi dat viață unei infrastructuri existente, în mod permanent. Evenimentul anului 2017, organizat între 3-5 Nov., s-a desfășurat într-o indiferență condamnabilă a autorității locale, în condițile în care evenimentul era național, supramediatizat, și implica organizatoric și Direcția Județeană pentru Tineret și Sport Vâlcea. Ba ne mira și absența Oficiului Județean de Salvamont, care trebuia să fie prezent, pentru un serviciu public specializat. Îi amintim acestui **serviciu public** că s-a constituit și cu susținerea acestui ONG! Anul 2017, evenimentul național de la Voineasa și-a organizat o expoziție de prezentare în holul de la intrare în Căminul Cultural Voineasa, iar proba culturală *a festivalului* s-a desfășurat într-o sală improprie, neîncălzită, deși promisiunea asigurării condițiilor ne fusese făcută. Într-o sală pavoazată de noi (inclusiv măturatul, ștersul paianjenilor etc.) primii care au suportat condițiile vitrege au fost chiar tinerii membrii ai ansamblului local „La Obârșia Lotrului", care imediat după o suită de dansuri ,de cca. 15 minute, nu au mai rezistat în frig (cu transpirația înghețată!) și au fugit să nu se îmbolnăvească. Ceilalți invitați, veniți din țară, au rezistat, dar au refuzat să mai revină pentru premiere aici. Reprezentantul Primăriei… nu a fost prezent, așa că informăm și noi asupra evenimentului. Așa nu se poate face promovarea turistică a zonei, deși propaganda *formelor fără fond* , ne induce idea unui paradis și o neostoită preocupare pentru cele bune.

Anul 2018, anul centenarului de la făptuirea marii unități a românilor, ne impune în agenda proprie a clubului CTEM LOTRU, pe lângă cele intrate în tradiție, și acțiuni de recâștigare unității în comunitate. Ideea unui cenaclu cultural, pentru recâștigarea coeziunii elitei locale, un forum local cu pensiunile pentru identificarea interesului comun, conferințe și simpozioane cu specialiști pe

problem de interes, revitalizarea bibliotecii locale, prin valorificarea eficace a Biblionetului (cu dotare insuficient folosită!) etc . Acțiunile, cu vecinii Voinesei, din județele vecine (Gorj, Hunedoara, Alba, Sibiu), pe tematica Centenarului și în slujba unor altfel de parteneriate, au nevoie de implicare autorității de putere locală, localitatea fiind principalul beneficiar, **Clubul,** fiind organizație non-profit și într-un voluntatiat asumat. Un sediu- *neapărat în spațiu public!**- este esențial pentru echidistanță! Terenul neutru, pentru interesele acum divergente, poate genera emulația pierdută și legitima acțiunile în folosul comunității .
Nutrim speranța că analiza noastră poate fi însușită și că voluntariatul asumat de CTEM Lotru-Voineasa poate fi văzut ca o resursă atrasă de la un partener din societatea civilă, permanent la dispoziție (consiliere, organizare evenimente, acțiuni comune, promovare media, evaluarea impactului unor hotărâri ș.a!).

Sporiș Mihai, membru fondator al CTEM-Lotru
*Sunt multe oferte dinspre *pensiuni,* pentru sediu, din perspectiva *misiunii, ONG-ului,* inacceptabile!

Album: eveniment dedicat Posadei 1330, la Perișani, în 2017

Vederea din satelit a trecătoarei care conține Posada de la Pripoarele Perișanilor

Torna, torna…!

Credința se dobândește prin cuvântul însămânțat, prin truda ca el să rodească prin faptele cele multe - la vedere fiind, și, întotdeauna, prin multa roadă ivită, după răbduria așteptare. Credința fără fapte, în ciuda îndemnului : *crede și nu cerceta!* , poate fi doar credulitate. Aceea de care profită demagogii și toți pseudo-politicienii care nu au minima morală, că de greutatea celor rostite nu poate fi vorba. Consemnăm aceste aduceri aminte după ce cu puține zile în urmă am participat la un eveniment public care teoretiza despre intenția unui *program* de întâmpinare al anului Centenar. Anul 2018, devenit reper al duratei veacului de la marea izbândă a românilor, trebuie să-și reamintească prin mințile noastre, de acum, de o perioadă norocită a neamului, ca o aliniere benefică a planetelor : Unirea Regatului România - cu Basarabia, Bucovina, Banatul, Crișana, Sătmarul, Maramureșul și Ardealul!- într-o Românie *dodoloață*. Să ne amintim că într-***o zi a zilelor – 1 decembrie 1918***, o mare de români (peste o sută de mii!), adunată într-un plebiscit la Alba Iulia, va fi hotărât un nou destin neamului românesc. Evenimentul dedicat lansării Programului, pritocit de o parte a „elitei" Forumului Cultural al Râmnicului (conducerea Forumului, fiind aceeași și la *Seniori*!), a dat prilejul aceluiași monolog – fără dezbatere!- și distribuirii unui... *material* scris, cu pretenția de sinteză a unei presupuse dezbateri publice. La Arhivele Statului ale Serviciului județean Vâlcea – o instituție generoasă și întotdeauna disponibilă să găzduiască bunele intenții ale organizațiilor societății civile!- au venit reprezentanții ONG-urilor și ai Instituțiilor publice partenere, reprezentate doar de înlocuitorii liderilor. Importanța evenimentului ne devenise clară. Niciun șef de instituție, plin, ba chiar nici toți liderii ONG-urilor invocate drept partenere, într-unul din programele-invitație, nu onorau buna intenție. De unde încrederea că ceea ce angaja *Programul* lansat putea fi realizat, când voința actorilor nu părea angajată? Nu comentăm *Programul*, asupra căruia vom fi făcut observații publice, la vremea lor, dar remarcăm consecvența, întru utopii, și discursurile teoretice ale unor participanți, care au pierdut demult pasul cu vremea și cu noua realitate normativă. Vorbele de clacă nu mai folosesc nimănui, cum nici teoretizările fără fapte credibile. Sunt frumoase aducerile aminte despre *bravii eroi*, dar alegerea lor, pe sprânceană locală, ori doctrinară, tocmai ascunde adevărul! De ce nu urmăm porunca din *Imnul eroilor*? Aceea cu „Dezveliți tot adevărul și le spuneți tuturor!" Adică la Evenimentul dedicat rememorării Marii Uniri, de la Arhivele vâlcene, nu am auzit, nici din greșeală, câteva nume de eroi emblematici: Iuliu Maniu, Vasile Goldiș, Ioan Suciu, Ion Brătianu, Regina Maria, Regele Ferdinand... Ar fi fost posibilă o revedere a chipurilor lor în bronz, eventual, dacă peste doar două zile se va fi mers la Alba Iulia, acolo unde mulți români își reamintesc prin fapte - și pelerinajul în semn de prețuire devine o faptă bună și un exemplu de angajament. Am fost la Alba Iulia, de multe ori în ultimii ani, chiar de 1 decembrie și am întâlnit mulți vâlceni, aproape deloc dintre sfătuitorii și făptuitorii *programului*, făcut pro-domo sua, să li se vadă chipul de mari patrioți de către cei din... vecinătatea, cu posibilități de susținere.

Voința începe de acolo unde voluntariatul își angajează resursele proprii și nu amușinează banul public, prin atâtea lingușiri și temenele. Un exemplu trebuie precizat, în acest context. Despre Dumitru Drăghicescu și haretism s-a vorbit la evenimentul dedicat Marii Uniri, patriotismul local și darea de mână a unor generoși se cerea răsplătit cumva? Nu negăm importanța recuperării unor mari modele de personalități, Doamne ferește!, dar scoaterea din context, este o discriminare grosolană!- nu dezvelește tot adevărul! Cităm din program : se va face o excursie la Alba Iulia (unde vor merge profesorii!). Vom cerceta și vom scrie: articole, cărți etc.! Domnilor, reprezentanți ai unei *elite locale* (?!), istoria este scrisă deja, dar este puțin și uneori greșit înțeleasă! Nu documentarea voastră –atotștiutori deja!- este importantă, ci a celor de lângă voi! Tânăra generație nu mai cunoaște trecutul istoric, nici aproximativ! Cine ar trebui să transmită mesajul mai departe și mai ales, cum ar trebui să o facă? Da. Să-i ducem pe copiii de mână și să le explicăm, pe înțelesul lor, istoria. Nu scrierile savante, noile cercetări (o prelugire a prejudecăților, cu binele propagandistic al ultimei jumătăți de veac!), sunt prioritatea zilelor, ci o muncă de apostoli , propovăduind scriptura (deja scrisă, că de aceea este scriptură!) existentă, vorbind despre firea noastră, istorie, credință, neam și mari personalități. Să reînnodăm un fir rupt de vremurile ostile, iar nu să perseverăm în ascunderea marilor caractere ale neamului, doar pentru că am fost părtașii unei propagande revolute, în care ascunderea era un ordin. *La vremea de apoi vor apărea prooroci mincinoși*! Se pare că afirmația se susține! O altă credință va condamna întotdeauna fostele zeități. Dar atunci când te întorci la izvoare toți mincinoșii sunt deconspirați! Mergând la Alba Iulia, martorii Marii Uniri se vor vădi, între marile biserici, în preajma lui Mihai Bravul, scriptură săpată, adevărul greu de întors din curgerea sa.

Ce ar fi de făcut? Să răspundem la permanenta întrebare: Quo vadis?, pusă societății românești. Trăim încă un drum printr-un deșert al cârtirilor. O perioadă cu mare inflație legislativă și cu un derapaj de la etică, venit dinspre îndemnul pseudo-privatizării, acel fiecare pentru sine și în războire cu celălalt. Totul în folos individual, ori pentru o gașcă, ca o haită de prădători pusă pe jaful celorlalți. Nu se pot aplica legile necunoscute (aplicate în literă, fără a privi fondul!) , abuzive, date cu adresă, discriminând mase de oameni și sigur învrăjbindu-le! Spiritul eticii, consonant bunului simț!, nehrănit cu faptele bune, a dus mentalul colectiv pe căile pribegiei: rătăcitori acasă - cu scepticism și acceptarea umilințelor!, departe de țară - în căutarea lucrurilor așezate!, dar trăind umilințele unor patrii care au altă grupă sanguină. Apoi, constatând tulbureala reglementărilor, ce vor să dea sens unei realități normative, să mergem către izvorul legilor, pentru limpeziri! Să ne întoarcem la principiile cu credibilitate incontestabilă. Scoaterea din scepticism, din letargie, indiferență, este dată de credința/încrederea bazată pe fapte. Hai să facem lucruri, evenimente, pe care oamenii le pot înțelege, le doresc, și le pot reda un sens pe care simt că l-au avut, dar le-a fost luat! *Cele bune să se adune, cele rele să se spele!* Hai să valorificăm ceea ce avem numitor comun al încrederii și să inhibăm manipularea partizanatelor care ne dezbină.

Cealaltă componentă a evenimentului (s-au distribuit două *programe-invitație* pentru eveniment, care confirmau, involuntar, cele două intenții!) a salvat reuniunea și ne-a dat speranțe. Susținută de tineri, cu fața către viitor, ne-a vorbit despre prezentul care construiește viitorul, ținând seama de trecut. Două forțe cu sensuri diferite s-au confruntat, încercând să se anuleze. Poate opri, oare?, cineva, timpul, în curgerea sa? Credem că acolo unde nu mai putem ajuta, din păcate nemântuite, să lăsăm copiii să meargă pe Calea, Adevărul și Viața primite spre împlinire. Cât despre un pseudo-programul teoretic, poate o utopică intenție bună, să-l privim ca pe un document al unui mod de-a gândi, într-un alt fel angajat...

De ce ne împotrivim simbolurilor Romei?

În spațiul public se poartă o dezbatere legitimă. Cum să serbăm anul centenarului Marii Uniri? În 2018 se împlinesc 100 de ani de la actul plebiscitar de la Alba Iulia, când o sută de mii de români din Banat, Crișana, Maramureș, Ardeal, urmând Basarabiei și Bucovinei, vor fi dat curs principiului wilsonian, al autodeterminării popoarelor, întărit de jertfa de sânge din marele război. Se vor fi adunat într-un glas, în 1 Decembrie 1918, românii într-o mare adunare națională și își vor fi hotărât soarta. Măreț momentul, cu adevărat *ziua zilelor* neamului, nu trebuie uitat nicicând! Neuitarea se ține cu evenimente rememoratoare, semnificative, pentru transmiterea mesajului peste generații. Între propunerile pentru manifestările dublului jubileu amintim pe cea venită de la Constantin Zărnescu (scriitor vâlcean, resident la Cluj Napoca!), privind amplasarea monumentului-simbol al latinității noastre, Lupa Capitolină în Râmnicu Vâlcea. Un articol în revista Cultura Vâlceană, o reamintire a acestei inițiative, a provocat câteva reacții publice, interpretări aiuritoare, că ne-am pus întrebarea din titlu. Credem că opoziția își are cauzele în confuziile, privind istoria, într-un partizanat sectar și neproductiv, poate un orgoliu insuficent susținut și prin nimic justificat. Să ne lămurim!

Suntem un popor vechi, cu urme ale trăirii noastre pe aici de foarte multe milenii, când încă nu vorbeam despre sciți, celți, daci, romani, slavi și de câți alții trecuți peste plaiurile de azi ale românilor. Venim de departe și ne numim români! Numele ultimo, dintr-un șir lung, să nu aibă în el Roma? Cronicarul, altfel cuminecat cu cele nobile va fi sintetizat : *de la Râm ne tragem*! Când se va fi pus problema continuității, peste un mileniu ca o eclipsă, s-a supralicitat romanizarea. Dar s-a găsit și formula punții : eram daco-români! În această formulare se împăcau toate teoriile, pentru că românii aveau în Dacia lor păstrată în numele de pe hărți, și amintirea chipului Romei (N.Iorga îi va fi spus *sigiliu!*). Aici va trebui însă să facem distincția între *Roma Veche*, păgână și imperială și *Roma Nouă* creștină, catolică și belicoasă. Roma Veche

ne păstrează în piatra columnei istoria, în arcul de triumf al lui Constantin cel Mare, măreția strămoșilor daci, care susțin bolta lumii cu opt verticale omenești de-o mare expresivitate. Romei vechi, cu impresionantul ei imperiu care ne-a atins și pe noi, îi datorăm răspândirea crezului creștin pe trei continente. Putem uita aceste lucruri? Roma Veche imperială, civilizatoare și împreună cu elenismul, iudaismul a fost o etapă istorică luminoasă a omenirii, pe care ne-o revendicăm! Trebuie să ne-o asumăm cu mândrie. Cu câtă bucurie și insistență remarcă preotul Dumitru Bălașa numele de împărați romani, proveniți dintre daci. În ceea ce privește limba vorbită, că este dinainte de cucerirea romană, că este după, lucrul acesta se poate dezbate și cerceta în continuare. Sigur este că avem o limbă, de la mama noastră, latină. Iar latinia noastră are niște simboluri, demult înstăpânite. Întemeierea Romei, prin 752 î.H, pe colinele latiale este povestită de legenda cu Lupa Capitolină, care va fi hrănit pe Romulus și Remus. Ce resentimente putem avea împotriva acestei legende, care ne arată originea numelui de azi al Țării noastre? Romulus-Roma-Imperiul Romei Vechi- Râm și din 1859 România! Da. A apărut pe harta lumii și Roma nouă, a papilor, care a dus o aprigă luptă împotriva schismaticilor, românii rămași în tradiția creștin ortodoxă a unei Rome Vechi, salvate prin Bizanțul grecizat, dar și acesta într-o simfonie cu imperiul păgân. Prozelitismul Romei Apostolice, cu efecte negative profunde (cruciade, războaie, convertiri forțate, uniație!) asupra românilor (majoritari, dar considerați toleraţi în Transivania!), va fi sporit o adversitate față de Roma, uitând a face diferența între Roma Nouă și Roma Veche.

Roma ne este redută pentru nume și limbă! Emanciparea românilor din Transilvania nu s-a făcut folosind acest atuu? Putem nega rolul Școlii Ardelene în emanciparea românilor? Putem uita că Blajul, „Mica Roma” a adunat înainte de Alba Iulia, prin 1848, zeci de mii de români pe Câmpia Libertății ca să ceară unirea cu țara? Roma ne-a fost redută pentru redobândirea întregului de țară!

O altă prejudecată, lovită de-o falsă cunoaștere, este că Traian, împăratul cuceritor al unei părți din Dacia, ar fi o personalitate istorică… negativă. Că vâlcenii care i-au dat numele celei mai importante căi, i-au pus un bust, în fața episcopiei, au greșit! Eroarea observată de unii este din necunoaștere! Traian a fost „detronat” de pe soclul Columnei de la Roma, când papalitatea a făcut din Vechea Romă, Roma papilor-Roma Nouă, și timp de o mie de ani a exercitat o politică condamnabilă împotriva Răsăritului, rămas cu Roma Veche. Împăratul Traian, este cel drept! Așa îl consmnează istoria. Așa l-a consacrat Imnul Național al României, pe care trebuie să-l respectăm întru civismul legilor instituite.

Da. Ar fi potrivit ca Râmnicu Vâlcea să-și aibe monumentul Lupoaicei, pus la loc de cinste, să nu ne uităm originile vechi, cum la fel de legitim ar fi ca pe strada Decebal, la intersecția ei cu strada Republicii, să apară Decebal pe vreun monument!

Album : Alba Iulia în ziua de 1 Decembrie

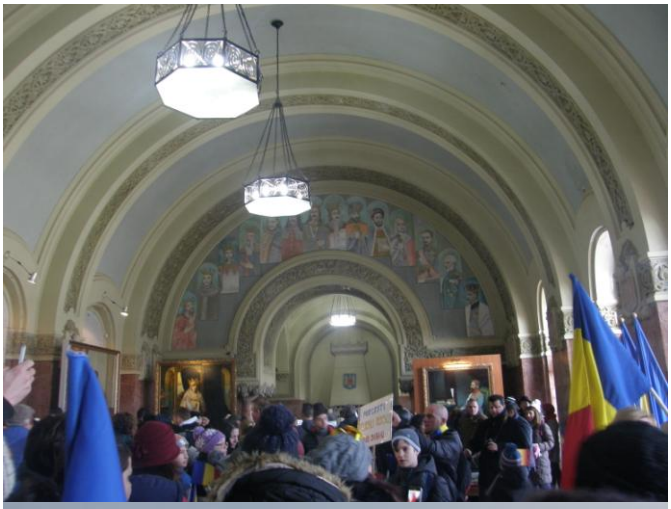

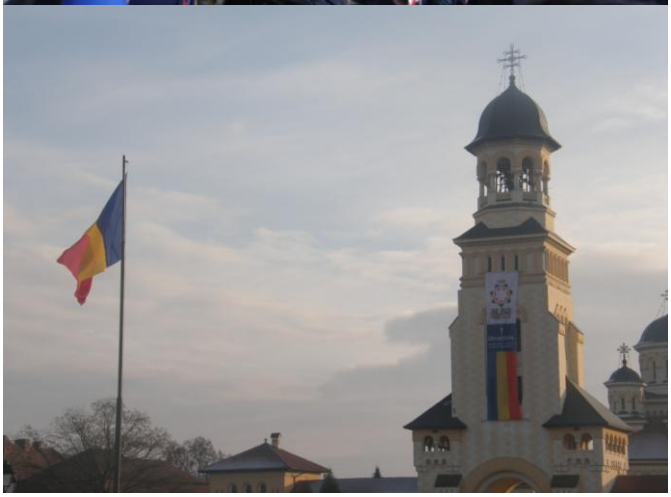

Întrebare: de ce este supărată catedrala romano-catolică?

Suntem niște… Gică-contra

Se apropia o zi legiuită pentru cinstirea unui simbol național: IMNUL de Stat al României. Ziua de 29 iulie, a fiecărui an, a fost consacrată prin lege, sărbătoare națională, la inițiativa unor parlamentari care reprezentau județul Vâlcea, în organul legiuitor al României. Ei își susțineau propunerea pentru ziua aceasta, plecând de la faptul istoric că în Râmnicu Vâlcea, în contextul revoluției de la 1848, s-a cântat *un imn prea frumos* – identificat a fi ***Deșteaptă-te române!***- în grădina publică, în 29 iulie. Legea a fost adotată și pentru vâlceni a însemnat o cucerire identitară importantă, marcată cu o piatră de aducere aminte în Zăvoi, numita *grădină publică* - dată orașului de domnul țării, Barbu Știrbei.

Ne-a trebuit multă vreme să lămurim niște lucruri. O confuzie publică se propagase imediat. Ziua Imnului devenise și Ziua Râmnicului. Din perspectiva legii, așa era! Dar privită, în sens invers, nu orice sărbătoare instituită prin Hotărâre locală devine și a altora. Bunăoară Mircea cel Bătrân atestă orașul, cu document valabil, prin 20 mai, iar Antim Ivireanul, ales patron spiritual peste Râmnic, se serbează prin… Septembrie! Cum să ducem în conștiința publică semnificația acestor zile, declarate sărbători de autoritățile de putere legitime, dar cu raze de acțiune diferite? Aici eforturile conjugate ale asociațiilor, cu obiectiv cultural-spiritual, au reușit, într-o oarecare măsură , separarea apelor.

Ziua de 20 Mai este prin Hotărâre a Consilului Municipal, Ziua Râmnicului, cinstită de câțiva ani, cum se cuvine. Serbarea Sfântului Antim Ivireanul – ales patron ocrotitor al Râmnicului! – este o sărbătorire acreditată de sinaxar, pentru toți creștinii de sub obediența Bisericii Ortodoxe Române, adică nu numai pentru râmniceni. Dar hotărârea locală de-a ne declara sub patronajul sfântului, care va fi trecut cândva și prin Râmnic, ne obligă la o aducere aminte, la un omagiu special.

Se apropia Ziua Imnului și lumea bine intenționată a gândit cum vom întâmpina evenimentul. S-a inițiat de FORUMUL Cultural al Râmnicului ***un program*** care trebuia să se desfășoare la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul", fiindcă aceasta acceptase parteneriatul, la o dată convenită apriori. S-au difuzat invitații personalizate cu intenția organizatorilor: o lansare de carte și o schiță de proiect pentru „centenarul marii uniri". Apoi un program de sală, primit chiar în debutul evenimentului, ne lămurea pe deplin, privind conținutul manifestării, desfășurarea, participanții și mai ales despre numele organizatorilor și al referenților.

Manifestarea, *declarăm cu mâna pe suflet* (să folosim și noi un clișeu… la modă!), a plecat de la cea mai bună intenție. Prilejul și ademenirea invitației erau clare : **Ziua Imnului național!** În sala bibliotecii, la data și ora ora fixată (27 iulie 2017, orele 10.00), lume puțină. Nu toți dintre cei ce erau puși pe programul editat ca „organizatori" veniseră. Bunăoară „Primăria Municipiului Râmnicu-Vâlcea" era lipsă, deși părea organizatorul principal. Vom fi observat în mijloacele media (TV locale!), că Primăria, avea propriile manifestări, într-o confuzie evidentă (gravă ar fi

aici premeditarea!) a semnificației zilei care prilejuia sărbătoarea. În sala, prea mare pentru noi cei puțini, fără presa cotidiană, păream același grup, permanent interesat de evenimentele desfășurate la un moment dat și anunțate din timp. Nimic nu anunța marile dezbateri propuse și de evident interes, pentru agenda anului 2018. În sala cu oamenii cărora le știam opiniile, tabieturile, ca pe niște plăci ascultate de multe ori, mai veniseră puțini reprezentanți de la instituțile partenere, sau în mod tradițional solidare la evenimente. Așteptam dezbateri, privind simbolul național căruia i s-a dat o sărbătoare. O evaluarea a respectului cetățenilor noștri pentru acest semn identitar. Formularea vreunui apel pentru o atitudine publică înspre instituțiile îndrituite și cu sarcini precise pentru aplicarea legii și a normelor de conduită, necesară întăririi sentimentului de respect pentru însemnele naționale consfințite de constituție. Asumarea de către asociațiile organizatoare a unor acțiuni pentru corectarea derapajelor și o mai bună comunicare în opinia publică, poate chiar stigmatizând stări de lucru la vedere, care scapă neamendate, în dauna unui spirit civic militant și activ pe poziție. Numindu-te : FORUM, SNIORI (cu asumarea blazonului asociației prin profesionalismul dat de experiența unei vieți în domeniul „educație, știință, cultură…"), o dezbatere de acest fel, privind ceea ce mai reprezintă Imnul Național, ca evaluare a stării de fapt și a dezideratului pentru mai departe, ar fi fost normală și de maximă eficiență, ar fi arătat că aceste asociații reprezentative sunt responsabile și bune sfătuitoare, celor din mediul instituționalizat, dar și non guvernamental.

Nu s-a vorbit despre IMN, dar s-a folosit prilejul serbării lui pentru altceva! Oare ar fi fost vreo problemă dacă se organiza lansarea unei lucrări considerată „de referință" și dezbaterea pentru agenda dedicată anului centenar al „marii uniri", 2018, în alt contex ? În două evenimente distincte și nu combinate nefericit, eludând pe cel în drept : IMNUL? Limitarea prin program a dezbaterilor, confiscarea timpului prin intervenții gen conferință, supralicitare didactică (că păream învățăcei neinstruiți!), divagații pro domo sua (în afara celor două teme – că despre imn nu s-a suflat vreun cuvânt!!) au omorât, *ab initio,* dezbaterea, pentru că intervențiile s-au comis din sală, în prelungirile cu ochii pe ceas, și doar ca prezentarea acceptului la o cercetare propusă, care trebuia să fie neapărat… editată!

Ce avem de cârtit? De ce părem, din nou Gică… contra? Aici, fără să vrea să-și dea seama, *organizatorii,* au fost de vreo trei ori Gheorghe (la masa prezidiului chiar!). Au profitat de Ziua IMNULUI și ne-au deturnat către altceva! Au fost ei contra? Un amănunt poate fi lămuritor! Deschiderea și închiderea acestui eveniment, pentru un simbol al laicității STATULUI (modern?!) s-a început cu câte o rugăciune! Nu era mai bine, măcar în această zi, să se fi intonat IMNUL NAȚIONAL? Nu cumva acest spațiu al laicității statului își desconsideră propria canonicitate și în această zi a comis o abatere (aici vorbim altfel despre păcat!) gravă, chiar de la o lege? În sala imnului lipsă în colțul din stânga în spatele prezidiului rămăsese rătăcit de la o acțiune precedentă, drapelul Cubei. Tricolorul nu l-am observat, deși ar fi trebuit să fie la vedere! Vorbind despre însemnele statului, nu le-am adus un afront?

Nu am fost contra, dintr-o uitare impardonabilă? Să nu fim înțeleși greșit. Știm că o societate așezată armonic are nevoie de o simfonie a laicului cu sacralitatea, dar mai știm că altarele și locurile consacrate închinării au serviciile în mod permanent la dispoziție. Mutarea în altă parte a trăirii pioase, uneori fățărnicie de prost gust (dragoste cu de-a sila!) duce la efecte contrare. Aici, toleranți fiind, ne declarăm creștini, dar contra *luării numelui domnului în deșert!* Nu ar trebui să încurajăm fățărnicia convertirii: de la un sistem de propagandă, la altul! Iată-ne, din nou, contra! Aici, ca poziționare convergentă la proiectul de program propus, Arhiepiscopia Râmnicului - foarte competent și bine informat reprezentantul ei!- a avut mesajul, cel mai clar formulat, consonant unei agende pentru 2018, a B.O.R (înainte ca Statul Român să fi formulat o Agendă orientativă!). Monologul cronofag să nu fie el contrar ideii de dezbatere? Cum să nu fi cârtit prin sală și să nu fim contra, când auzi lucruri demult știute și aduse în față ca noutăți? Cum să agreezi idea că poți pune în mișcare o societate care nu prea mai citește, editând o carte pentru anul centenar? Evident că între antrenarea la evenimente semnificative, cu trăire empatică și soluția cărții „mormânt între coperte" nu putem fi decât CONTRA editării***, în perspectivă imediată***! Aici ne vom fi arătat pozitivi : pentru predica specială din biserică, ceremonialelor în fața monumentelor - ridicate în fiecare localitate pentru eroii neamului!, intervenției întru primenirea lor de sărbătoare, conlucrării cu foarte activa asociație Cultul Eroilor „Regina Maria", concusurilor tematice, cu antrenarea elevilor, ca o formă de educație patriotică, în măsură să compenseze sărăcia programei școlare în domeniul istoriei, etc. Să ne înțelegem! ***Suntem contra acum***, pe termen foarte scurt (sunt doar câteva luni până în 2018!), acestei editări, dar pe termen mediu este o inițiativă care merită interesul și tot concursul.

Despre campania electorală, prilejuită de **ziua imnului**, asimilată cu ziua Râmnicului , făcută pe bani publici, ori cu sprijinul sponsorilor (produse, servicii, bani- donații … pentru IMN!), spunem aici că este un abuz, cu care nu putem fi de accord. Iată-ne din nou contra! Încheiem cu îndemnul tematic, tocmai pentru a ne vindeca de sindromul, civic desigur!, al lui Gică contra: Deșteaptă-te… ROMÂNE!

„Ecumenism cultural"

Într-o zi de sărbătoare, Ziua Imnului Național, ne-am adunat, nu pentru liturghia laică a sfântului imn, ci pentru *lucruri serioase* puse în slujba „cunoașterii științifice" și a unei îmboldiri către o „inițiativă culturală". Sub acest context s-a dezbătut un program („Unitate, Identitate, Perenitate" – fals identificat ca fiind contextul, ci chiar tema din interior!), consacrat unui eveniment ce va să fie, în anul 2018: „Centenarul Marii Uniri". S-au spus lucruri interesante, cu, și fără legătură cu tema. S-au folosit cuvinte grele, dar și unele cu înțelesul alunecător. Mințile noastre din sală, având procesoarele diferit programate (unii, acreditând chiar diferențele date de tipul culturii dominante pe care o posedă auditoriul, mai văd o prăpastie între: umaniști, cultura tehnică, teologie etc.!), cum să descifreze, unitar, formulări care folosesc cuvinte cu polivalență semantică, iar prin alăturare măresc aiuritor domeniul și dispersia înțelesului? S-au folosit și cuvintele, alăturate între ele , cu intenția ca ele să exprime o formulă cheie pentru titlul programului amintit: „Ecumenism Cultural"! Sună interesant, dar materialul de construcție prefabricat, poate fi înlocuitorul potrivit? Cele două cuvinte, se pot ele împăca, într-o uniune în care contează originea lor socială? Adică se văd ele cu ochi dulci în societatea cuvintelor din dicționare? Au o zestre de

înțeles compatibilă care să le țină trainic împreună, fără cârtiri din motive pe care, la prima vedere, nu le observi? S-au îmbrăcat ele potrivit pentru această uniune tainică? Nu cumva unul, din cele două, nu duce cu el un stigmat care să îmbolnăvească formula? Probabil, cu aceste temeri, unul dintre organizatorii evenimentului m-a provocat să fac un eseu cu acest posibil „concept". Am ridicat mănușa să îmi arăt cooperarea și mi-am propus să aplic *rețeta cercetării* temei, misiune luată voluntar în fața publicului prezent. În cadrul evenimentului doctorul în științe, care mi-a provocat eseul, tocmai prezentase procesul elaborării a ceva științific, insistând pe fazele dezvoltării să ne poată crește un veritabil pom al... cunoașterii. Iată-mă angajat civic, într-o chestiune provocată și căreia nu-i intuiesc finalitatea, decât ca un răspuns angajat într-o chestiune de dialog pseudo-științific, până la proba contrarie.

Vorbind despre rețeta prescrisă de *doctorul* nostru, trebuie să arătăm, pe scurt, ce răspunsuri la întrebările sale, aștepta referentul științific. Cum să ne dumirim din ceea ce mai învățasem? Cum se face cercetarea unui domeniu anume cu exemplificarea unei cercetări concrete, plecând de la un studiu de caz, cel al inginerului cercetător, Nicolae Ravici-Tătăranu, care a reușit o *lucrare de referință*, ne fusese sugerat. Încercăm, simplificând demonstrația uneori redundantă, răspunsul la ultima întrebare. Aduni date, informații, fapte care au legătură cu *tema* de cercetare. Le pui în niște recipienți (care pot fi și fișele de *aide memoire*!), ca niște locuri sigure, să nu pierdem migăloasa sortare și ordonare informațională, înainte ca ele să fie băgate în vreun malaxor al creierului, poate chiar al vreunei inteligențe artificiale. Uneori dacă ai memoria exersată, renunți la fișe și treci la inferențierea rapidă, într-o modalitate (tropos, numită de biserică!) pe care o folosești de mult, fiind înzestrat de creator cu toate sistemele de operare și pe care, prin învățare, le-ai urcat spre... *ultima generație* agreată de modernitate. Obții apoi răspunsul pe care l-ai căutat când te-ai apucat de căutare/cercetare. Răspunsul te poate mulțumi pe tine, uneori ai șansa să fie acreditat: adevăr valabil și să ți se recunoască autoritatea descoperirii; să ți se acorde notorietatea în legătură cu ceea ce este considerat și de utilitate pentru ceilalți.

Vom folosi procedeul și procesorul propriu, doar pentru a onora o promisiune după ce am ridicat mănușa, nu pentru a consacra o formulă care ne pare, înainte de orice, o forțare la împreunare a două entități, nu știm apriori, cu ce rezultate.

Multe din întrebări fiind puse, tocmai pentru a putea fi ușor de urmărit demonstrația, plecăm la drum. Cercetăm în dicționare. În mai multe. Ce acreditări ale înțelesului le-au dat cei avizați – specialiștii licențiați în domeniu!- cuvintelor: ecumenism, cultură? Le notăm frumos pe fișe, pentru că în memoria personală au demult un sens cu care operez, dar eu nu sunt doctor în filologie, filozofie, teologie- ci doar în teoria sistemelor expert (cu aplicabilitate în energetică!), care pentru mulți din confrații noștri ... *nu se pune!*, pentru că nu ține de cultura umanistă (sic!). Vreau să mă detașez de modul propriu și să folosesc o procedură acreditată public, prin aclamații. Fac fișe, apoi urmăresc texte să observ cum sunt folosite în limbajul curent. Nu le găsesc alăturarea. Dar dacă le alăturăm noi, ce efecte am putea obține? Germanii chiar juxtapun cuvintele și obțin altele noi! Ei au permisiunea. Poeții pentru creația lor inventează cuvinte noi să dea poemelor ineditul, dar acestea nu sunt creații științifice. Au tot dreptul să experimenteze!

Ne întoarcem la Dicționar. Cuvântul *ecumenic* ne spune din ce parte a spațiului vorbirii ne vine. Ce origine veche are. Din grecescul *oicoumenicos,* latinescul *oecumenicus* în legătură cu un atribut de autoritate asupra tuturor bisericilor creștine! (Nu în imperiul roman, care cuprinsese și spațiul elenistic s-a dezvoltat creștinismul... la toate neamurile?). Cuvântul cu sens de autoritate pentru deciziile sinoadelor, conciliilor (de aceea ecumenice!) a căpătat și sensul de lărgime al spațiului în care acționa canonul, porunca. *Ecumenic* va fi devenit general valabil și prin extensie de la biserica catolică, universalistă, chiar la universal valabil. De la domeniul bisericesc, de-o anume orientare a unității, deja fracționate (ecumenicitatea patriarhiilor Răsăritului - cu sensul unității definit de sinoadele ecumenice; catolicismul apusului papal- universalist!), scoaterea cuvântul din sfera inițială și aplicat altor omenii de definiție – cele laice de exemplu!- ar însemna un demers, nu tocmai științific! Dacă pe terenul științificului vom opera cu uneltele bisericii, multă vreme în

„război” cu știința, s-ar putea să fim denunțați drept trădători. Dacă ne-am referi la forma propusă, *ecumenism,* cu sensul din dicționar: ***mișcare de refacere a unității bisericilor creștine cu respectarea autonomiei lor***, observăm de asemenea mărginirea domeniului, ba chiar și restricționarea unității în interior, cum ar fi și în deviza culturală de funcționare a uniuni de state, restrânsă doar la Europa : „Unitate în Diversitate”. Cum se năzuiește la o unitate *in nuce* când se pleacă la drum cu acceptarea prăpăstiilor interioare? Aceasta nu este pacea, singura în măsură să aducă iubirea unificatoare, ci este un armistițiu, un status-quo, care la cea mai mică suspiciune, neîncredere, reaprinde războiul pe faliile de ură mai vechi. Nu mai vorbim de faptul că sufixele , precum –*ismul*, atașate unor cuvinte cu acreditări onorabile, smintesc, dând cuvintelor altoite conotații rău famate. Să nu uităm de unde am plecat: **ecumen**-*ism* **cultural!** Să-i aproximăm acum relevanța prin cele spuse până aici! Poate ne salvează cumva generalitatea cuvântului **cultură?** Miram-aș! Definirea lui, tot prin dicționare, ne poate face partizanii a nu știu câte conotări diferite, iar binomul celor două cuvinte alăturate, sigur ne-ar pune în conflict, prin diversitatea sistemelor de referință la care ne raportăm fiecare. Două sfere semantice inegale ca dimensiune, aici cultura fiind dominantă, nu pot interacționa decât într-un echilibru al simetriei formelor. Formula „cultură ecumenică” ar restrînge domeniul culturii doar la valorile care ar sluji unitatea bisericilor, a dogmelor creștine etc. Formula propusă de *ecumenism cultural*, propune un operator (Altoirea atributului ecumenic pe un teren cultural ca să obținem ceva dorit - aici mă întorc la momentul când s-a născut propunerea-, să reliefeze tripticul: Unitate, Identitate, Perenitate!), care nu a funcționat în domeniul în care s-a născut și în care are o relevanță precisă! Cum să genereze ceva special, în cultura noastră, ca o soluție salvatoare unui anume moment?

Căutăm unitatea dintre noi, observând că elementul coagulant, mai puternic decât limba maternă (din sistemul de operare automat!), este crezul religios majoritar, cu o acțiune în sistemul nostru de conduită (bazat pe conștiință - apartenență stimulată educațional, antrenată permanent pentru susținere, prin obiceiuri, ritualuri etc.). Ni se pare uneori, îmbătându-ne de cuvinte interesante, că am găsit soluția magică în stare să exprime ceea ce ne doare. **Identitatea,** invocată mai sus, ține de rădăcinile noastre înfipte abisal în substraturi de tot felul, dar într-un spațiu bine conturat. **Perenitatea** - adică perspectiva durabilă prin timpul cu mode iute schimbătoare-, vorbește tot de categoriile abisale care replică semnul rodirii în tiparele formelor împrietenite cu locul. O invocăm fiindcă și pentru ea s-a propus formula *ecumenismului cultural*. Suntem atenționați de marii noștri teologi (v. D.Stăniloaie) că ceea ce este al unui loc și al unui moment, acele *categorii abisale* , nu sunt ecumenice și variază de la regiune la regiune, de la popor la popor. Altceva este cu punctul de întâlnire, *al aprioriății pur cognitive, care este constant și în logosul primordial, ecumenic și nedespărțit.* Suntem într-o lume de-o frumoasă diversitate, în care rădăcinile specificului regional și național nu se pot arăta ecumenice, fără o uniformizare, nivelare, care în ultimă instanță nu reprezintă decât dispariția, care ar contrazice, atât *Identitatea* , cât și *Perenitatea*. Există pericolul obținerii unei false Unități culturale, printr-un soi de integrare, în care peștele cel mare înghite pe cel mic, respectând canonul ecumenismului, poruncit de vreun sinod secularizat demult și cu altă Constituție...

Ne-am adunat la evenimentul „științific”, recunoscându-ne unii altora atributul cultural. Ne-am propus să dăm o anumită direcție evenimentelor culturale aleanului 2018. Dar am rămas în siajul unui anumit activism cultural angajat. Am transformat un eveniment, al laicității pure (etichetat științific!) într-un compromis simfonic cu instituția bisericii. Am girat prin program, Primăria (organizator principal-prima trecută în program!) , recunoscându-i **lipsa serviciilore...** culturale. Nu cumva independența omului de cultură, aservită discret, de multe ori pe față, ne face propagandiști, deturnându-ne atributul către culturnici? Dacă vrem să rămânem oameni liberi, pe cuvintele și acțiunile noastre, credem că Forumul trebuie să acționeze, total eliberat de factorii de influență instituționali (prea defazați în timp!) și să dea el ideiile instituților, prea **neimplicate în cultură,** după cum le observăm atitudinea în acest câmp sensibil și indispensabil vieții societății.

În acest final de eseu provocat, reamintesc faptul că mi-am pus întrebarea: Quid prodest? Apoi că este aici o promisiune onorată, făcută într-un context public. Celor ce nu le sunt pe plac argumentele, ori au alte mecanisme de inferențiere, pot și ei să-și spună părerea, subiectul fiind generos și incitant la tot felul de poziționări. Eseul fiind o încercare, doar o încercare, poate fi considerat o ratare! Apoi mai amintesc faptul că am ridicat o mănușă. Am probat-o pe mâna stângă și nu mi s-a mai potrivit, deși era de mâna stângă. Am încercat-o pe dreapta, evident întorcând-o pe dos. Cu mâna dreaptă folosesc condeiul și am simțit-o împiedecându-mi scrierea, că mă strânge ... Să fie vreo atenționare secretă, vreo prejudecată, vreo poruncă mai de demult nerespectată? Nu m-am dumirit! Concluzia poate fi că : nu întotdeauna face omul ce-i place și mai îmbracă și ceea ce i se dă și chiar dacă lucrurile nu i se îndemână (nu sunt filolog, filozof, teolog,sociolog, antropolog, etnograf, ci pur și simplu o părere dintr-un domeniu... tehnic!). Altfel spus, cu trimitere la temă, nu întotdeauna ce visăm, ce ni se năzare, îmbracă imediat o realitate a cunoașterii: este nevoie de tatonări, de dezbateri, de experimentări și puterea de-a ne asculta, contrazice, de-a propune soluții. Întotdeauna rămâne ceva de luat în semă, chiar dacă atenționați de înțelepciunea populară: *nu tot ce zboară se mănâncă!*

Expoziție (Clubul de Turism și Ecologie Buila- Vânturarița), la Bib. Județeană-Vâlcea

Prin „grădinile” României

Dintrunlemn

Surupatele

Schitul Cornet

Grădin Botanică, Craiova

„Grădinarul”…suprem (Parcul Romanescu)

„Ctitorul” Zăvoiului… vâlcean

Aleea academicienilor (Sălişţea Sibiului)

Mănăstirea Boia

Palatul Mogoşoaia

Madona Dudu-Craiova

Bis. „Sf. Dumitru”-Craiova

Bis. Mănăstirii Arnota

Mănăstirea Bistrița (Craioveștilor)

Titu Georgescu – omul dintre vremuri

Era, demult tare, un popor robit de faraoni. Celor de sub jugul sclaviei le-a dat Dumnezeu, un ales între aleși, să-i scoată din necaz. Voia Lui Dumnezeu, vorbește scriptura, s-a făptuit prin oamenii aleși, dar după o caznă de patruzeci de ani, adică prețul a două generații, încă inapte să poată să se elibereze de ceea ce se înstăpânise asupra-le. Obișnuințele deprinse în veacuri de sclavie curgea printr-un sânge, greu tămăduibil, pentru noua făgăduință. Nici călăuzei, omul ales să-și trecă poporul prin deșert, nu i s-a dat biruința promisă, și el, solidar alor săi s-a oprit la poarta izbândei. Patruzeci de ani de trecere, exodul, ori numita Ieșire, pare un fapt legendar, un adevăr incontestabil al scripturii (pentru creștini!) este însă o modelare clară a unui proces cu legitate în societățile oamenilor, în timpul lor istoric. Totu-i vechi și nouă-s toate, pare a spune poetul vizionar.

A căzut la mezat – să ne amintim de Yalta! - țara noastră, sub robia unui stăpân venit „eliberator", printr-o capitulare (lovitura de stat, din ziua acelui August 1944, pe care am ales-o sărbătoare națională!) Cei mari, ca niște zei ai lumii vor fi hotărât. Împărțeala lor ne-a dat în mâinile unui dictator, semănând cu anacronicii faraoni- acum recunoscut drept criminal, nu doar peste granițele imperiului său, numita Uniune Sovietică, ci chiar în măreața lui împărăție! Urgia roșie ne-

a dus în Siberia, în semn de prietenie, sute de mii de tineri și vârstnici, scavi la muncă silnică – ce puteau fi prizonierii, luați în semn de „prietenie”? Dar comisarii, dresorii politici, armata de *apostoli* ai internaționalismului proletar începuseră și în țara robită, patria română, opera de desnaționalizare. Poruncile veneau de la noua Romă – Moscova, din care și Dumnezeu fusese trimis prin Siberia să-și piardă urma. Capul plecat, cum ne învățase în secole Patriarhul (captiv sultanilor!) nu era retezat de sabie, dar putea lesne fi pus să tragă în jug. S-a tras mult de ... zisele datorii de război. Sovrumuri pe orice, cote, restricții, dar peste toate gardurile de sârmă, fâșiile de nisip, zidurile etc., ne arătau într-un lagăr... dezmierdat: socialist.

Privim acum întrebători, pentru că o istorie decantată și dusă în mintea oamenilor nu există, prin manualele școlare: cum a fost posibil ca în lagărul acela de-o duritate extremă, românii să-și declare dreptul de-a reveni la valorile naționale, doar în 20 de ani? Ne referim la anul 1964, la celebra Plenară din Aprilie, în care Bucureștiul nu mai recunoaște Moscova, ca nouă Romă imperială, promotoare a internaționalismului socialist și exclusivist față de politicile naționale. Pare o minune! Dar ca să se poată face această mișcare, ea trebuia îndelung pregătită, inclusiv cu militanții de încredere. Nu se putea ieși din lagărul mare (geopolitica ne spune acest lucru și istoria post-Malta ne-o demonstrează!), dar o recâștigare a demnității naționale, să ne țină departe de balaurul Uniunii, putea fi o strategie nutrită de un liedership cu dragoste de țară. Istoria ne rămâne datoare cu multe, inclusiv cu restituirea portretelor unor Gheorghe Gheorghiu, Gheorghe Maurer, Nicolae Ceaușescu, Ion Iliescu trecuți prin vârful piramidei, dar și a multor personalități din marele anonim, ascunși de propagandele cu scopuri partizane, chiar în vremea de azi. Schimbarea macazului din 1964 l-a costat pe Dej viața. Eram copil, dar îmi amintesc cât l-a plâns poporul. (Am credința că în bunul lui simț poporul nu se înșalaă niciodată!). Scoaterea armatelor de ocupație din țară fusese un succes diplomatic. Dar tăierea ombilicului politic cu Partidul frățesc, a fost un act de mare cutezanță. Voturile Plenarei CC de la București fuseseră demult numărate prin munca subtilă de formare în timp a unei partide naționale (amintind de 1848 și 1859!).
În acest proces de recucerire, din interior, a patriei uzurpate, se poate citi viața unui tânăr, Titu Georgescu, chemat de dragoste de țară... la lupta cea mare. Numai că aceasta nu mai căuta, privind lagărul și lumea de dincolo în căutarea unei globalizări... socialiste, ci patria proprie, într-un partizanat care nu cârtea (nu avea cum!) ideea globalismului acela doctrinar (cum este și cel de azi, dar într-un amestec de culori și obiective : roșu (încă!), albastru (en vogue), galben, cel corporatist și altele, nu prea la vedere!). Și astăzi ideea enunțată mecanic, cu pierderea identității, ne arată o îngrijorare legitimă. Schimbarea raportului de forțe între alogen (coloana colonizatoare venită și cei care o așteptau!) și elementul românesc cerea timp și o ridicare rapidă a unei noi inteligențe românești (să înlocuiască pe ceea exterminată, convertită, ori pe cea aflată în exil!). Tinerii recrutați noii cauze, luați din talpa țării (cu dosare curate, adică fără antecedente politice incomode moștenite!), au schimbat în timp balanța de forțe. Cei remarcați prin școli, universități – prin capacitatea lor, revelând adevărate personalități au intrat în scenă – acei militanți, tineri, credincioși patriei și în mod firesc cauzei politice. Între vremuri, începuse să se construiască o punte. Cei aleși erau pregătiți să străbată deșertul eliberării.

Am asistat la reuniunea omagială, de la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”, pentru prof. dr. docent Titu Georgescu, ocazie cu care i s-a dedicat un volum „Un om, un istoric, un destin-Omagiul Profesorului Titu Georgescu”, Editura „Meșterul Manole”/ Tipografia CONPHYS, Râmnicu Vâlcea, 2017, autori: Ileana Georgescu și Gheorghe Dumitrașcu. Lume multă a venit să fie martoră unei pomeniri de suflet. Chiar în 23 Februarie, 2017, cel omagiat ar fi împlinit 88 de ani, dacă nu ne-ar fi părăsit în 2004. S-au spus cu această ocazie lucruri importante, de suflet. Un film de prezentare va fi cuprins într-o esențializare biografia, cu o cronologie și o scară a devenirii, până la dimensiunea personalității remarcabile. Eram pregătit să spun, mă simțeam chiar obligat, însă potopirea de sentimente, judecăți de valoare, amintiri unice, uneori redundanța unor dedicații (neobservate de... atenții cititori ai discursurilor!), au dus evenimentul peste puterea de asimilare (toate au o limită și pentru concentrarea în cele serioase!). Am hotărât acolo să spun, ceea ce voiam -

dintr-o datorie pentru un om iubit, special!-, în alt fel și tot public: scripta manent! Remarcăm, cu respect: laudatio-ul discipolului Dumitru Preda; mărturisirea lui Dumitru Lazăr, a carui mazilire, de la Biblioteca județeană (Blestemul politizării de azi și a ceea ce ar trebui să rămână echidistant politic!) a amânat cu peste 10 ani crearea ***Fondului „Titu Georgescu***". De! Nu a avut discipolii de nișă, foarte revoluționari acum, cum a avut norocul „Mihai Pop". De fapt și altă personalitate a culturii române, George Mirea, a stat ceva în anticameră, iar Aurel Constantin Zorlescu își mai așteaptă și acum o reparație morală, pentru importanta sa donație de lucrări de artă. Să nu ne mai supărăm pe Forumul nostru (aici fiind unul dintre organizatorii evenimentului!), care își vede de treburile lui, fără să vadă în jur? A sesizat, în trecere, domnul Gheorghe Dumitrașcu, că lucrurile nu-s la locurile lor, doar sub cozorocul unora prea localiști – vezi conceptul localismului creator, fetișizat anapoda!- și a propus aducerea unor personalități cu viziune... peste mai multe localisme creatoare, dacă s-ar putea cu viziuni asupra lumii, că doar suntem globalizați. Spunem asta pentru cei care nu observă spațiul global în care am intrat și de care suntem legați neuronal prin mii de fire – vezi doar rețelele informatice, on line!

Vâlcea are o intelectualitate performantă, va fi remarcat în mod corect profesorul Titu Georgescu. Dar el a mai observat un lucru: ***sunt personalități vâlcene, remarcabile, care strălucesc în domenile lor. Știu totul despre nimic, după spusa lui Pico Dela Mirandolla. Etnografi, Filologi, Arhiviști, Scriitori, Publiciști, Istorici, Pedagogi, Teologi, Oameni ai culturii... tehnice, Artiști din toate sectoarele... Adevăr incontestabil! Dar fiecare, scos din „imperiul personal", ori încearcă să impună regula nișei personale, ori nu colaborează***. Am avut o discuție cu domnia sa, prin 2000, după o ședință a Consiliului Județean. Era preocupat de coagularea acestor energii de cunoaștere și punerea lor într-un proiect. Da, era un vizionar! Nu era un utopic cum s-a spus la reunirea omagială. Știa cum trebuie să arate tărâmul făgăduinței, știa că lungimea procesului (această tranziție care nu se mai termină, să-i spunem și integrare!) este mai lungă decât deșertul primit să-i dea table de legi, să-i stârpească idolii din mental. Văzuse prin libertatea de mișcare multe fețe ale lumii, studiase procesele de transformare ale societății, studiase mecanismul revoluției. Ba își dăduse seama și de ceea ce era Europa, ca devenire istorică și făcea un studiu comparativ cu istoria României, și pregătea generațiile de studenți care îi vor fi supraviețuit și vor fi devenit cetățeni europeni, în 2007. Nu era utopie în gândul și acțiunea sa. Știa că truda semănătorului răsplătește culegătorul și că alții vor tăia panglica. Reamintim că Moise nu va fi trecut Iordanul în Țara Făgăduită. Știa ce trebuie făcut și spiritul său proactiv, bazat pe trecutele fapte (Magazinul Istoric, anul acesta la jubileu; Universitatea Craiovei în peisajul academic românesc, etc.) se va fi manifestat și la Râmnicu Vâlcea. Înființarea Forumului Cultural (unde ne-am cunoscut și ne-am destăinuit părerile despre stări de lucru!) ne-a pus împreună ca oameni, competențe diferite și ca poziții în structuri instituționale.

A fost bine cât a trăit, pentru că Forumul nu va fi avut derapajele unor lideri care nu-și puteau permite... Everestul. Titu Georgescu era peste toți, cu îndreptățită înrâurire. Era echidistant politic, condiție necesară să-i țină pe toți aproape, și să intimideze pe oricine ar fi vrut să subordoneze Forumul. Era conștient de nevoia de o anume protecție european și de NATO, acestea fiind obiectivele de țară. Mă va fi felicitat pentru Conferința susținută în cadrul Forumului în 2001, privind „România și Cultura Europei". Tot din nevoia unui cerc de armonizare a mai multor opinii, în 2001 vom fi înființat Cercul de la Râmnic : România :„ Grădina Maicii Domnului". Ni s-au întâmplat apoi, tras la indigo, aceleași lucruri, după... plecarea la cele eterne a inspiratorului, cu adevărat vizionar (utopic, doar prin cei incomplet treziți și care abia acum dau semne de trezie/ vezi spiritul revoluționar... târziu, de parcă nu li s-a atras atenția, public, asupra autorilor de manuale alternative... premiați și onorați de FORUM (?!!). Forumul a derapat în euroscepticism și partizanat politic (uneori servilism necesar... bugetării!), abandonând echidistanța impusă de Titu Georgescu. Spun lucrul acesta, repetat și în 2011, cu ocazia ședinței festive, prilejuită de cei 10 ani de Forum. Cercul de la Râmnic a fost abandonat, imediat, de foștii șefi de la instituțiile publice cu care pornisem la drum, acum redeveniți revoluționari... Sediul de la Biblioteca Județeană, *Buletinul,*

reuniunile, secretariatul, în echidistanța pe care ne-am impus-o, s-au pierdut instantaneuu la mazilirea directorului (Bibliotecii Județene!) Dumitru Lazăr. Nu ne întrebați cine au fost „complotiștii” și ce întorsătură au luat bunele intenții ale noastre și ale mentorului, vizionar, Titu Georgescu. Am înțeles atunci că și drumul prin deșertul tranziției noastre este plin de obstacole, întoarceri din drum, cârtiri de tot felul, revenirea la idolii aboliți și câte altele. Titu Georgescu a fost înțeles în viață, apoi uitat o vreme. Slavă domnului că Doamna Ileana Georgescu, de-o tenacitate remarcabilă ca executor testamentar, purtătoare a adevărului despre soțul său, ține spiritul profesorului, flacără aprinsă și puternică atragere de atenție. Superb cuvântul acestei Doamne la evenimentul omagial. Exemplu de elocință. În cuvinte puține s-a revărsat emoția esențială. Viața alături de un om remarcabil, a dat conturul altei personalități pilduitoare. Să o prețuim cu dublă măsură să-l avem lângă noi pe profesorul cu tricolorul arborat... treime, într-o singură istorie, mai altfel decât, ispitele alternative. Prețuire eternă PROFESORULUI.

La mulți ani!

Creștine!

Din genuni de vremuri ninse
Ne vine în colind Crăciun.
Cu inima, cu porțile deschise
Duh să-l primim, de Moș străbun!

Să-i priveghem noaptea din urmă,
Cu focuri, vâlve pe coline:
Topirea-n scrumul ce îl curmă
Și duhul dat să ne lumine!

Zorile, zorindu-se-nnoire,
Cu revărsări din Soarele născut,
Ne-or cuceri fără umbrire
În drumul nou, nou început.

Cei mici, apoi, cu noua stea aprinsă
Ne vor vesti cu glasuri cristaline,
Că bezna nopții e din nou învinsă,
Că te-ai născut, din vechi, Creștine!

La mulți ani cu sănătate! /Cercul de la Râmnic

Cele rele să se spele!

1. **Legătura între „Regat” și Ardeal, pe Valea Oltului, cu autostrada amânată de iresponsabilii de serviciu!**

2. **Calea ferată și fostele stații, lăsate în voia sorții!**

3.Cel mai mare domeniu schiabil din România, nefuncțional în dec.2017, din lipsa ... licitației! (Responsabilitatea: Consiliului local Voineasa!)

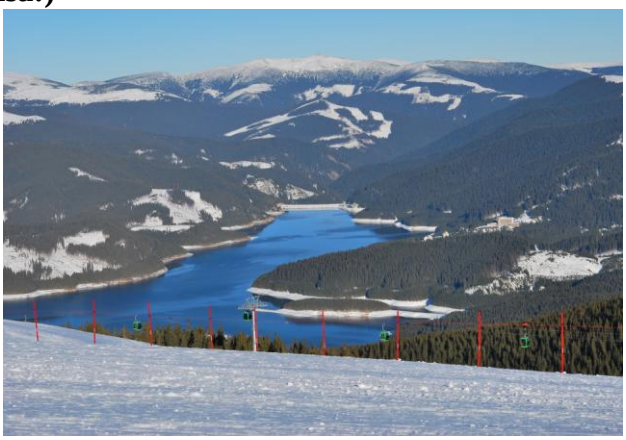

4. **Organizarea, improvizată, în dezacord cu igiena și respectul mediului, a Târgului de Sf. Ilie, de la Titești – Loviștea (în responsabilitatea Obștilor locale de moșneni!)**

5. **La Alba Iulia, de 1 Decembrie, între busturilor marilor personalități ale Unirii s-au strecurat niște improvizații, iar în anul 2016, flamurile Kaufland surclasau, pe strada Mihai Viteazul, tricolorul. Catedrala romano-catolică pare în opoziție cu sărbătoarea neamului românesc. Se sponsorizează... stomacul și nu vizita... Muzeului!**

Respectul pentru simboluri nu este facultativ!

Cele bune să se adune. „Vâlcea Colț de Rai” ed. A 6-a)

Mircea cel Bătrân pe biserica „Tuturor Sfinților” din orașul domniei sale: Râmnicul. După șase veacuri, în tabăra drepților, încă nu l-am urcat în ceata sfinților !